

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUVERKKOSELVITYS 2019-2022

19.6.2019

SISÄLLYS

1	LÄHTÖKOHTIA	4
1.1	Selvitystyön tavoite	4
1.2	Sivistystoimialan aiemmat palveluverkkolinjaukset	4
1.3	Turun kaupungin strategiset linjaukset varhaiskasvatukseen	7
2	VARHAISKASVATUKSEN LAINSÄÄDÄNTÖ JA MUUT TOIMINTAA OHJAAVAT ASIAKIRJAT	8
2.1	Varhaiskasvatuksen perustehtävä	8
2.2	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen keskeisin lainsäädäntö järjestämisen näkökulmasta	8
2.3	Varhaiskasvatuksen järjestämisen valtakunnalliset ja kuntatason linjat	10
2.3.1	Valtionhallinto	10
2.3.2	Varhaiskasvatuksen organisointi kuntatasolla	11
3	VARHAISKASVATUKSEN ORGANISOINTI TURUSSA	13
3.1	Varhaiskasvatuksen organisaatio	13
3.1.1	Erilaiset tukimuodot Turussa vuonna 2019	13
3.2	Hallitusohjelman linjausten aiheuttamat kehityskohteet Turun varhaiskasvatusjärjestelmään	15
3.3	Työllisyyden vaikutus varhaiskasvatuksen kysyntään	16
4	TURUN VARHAISKASVATUSJÄRJESTELMÄN KUVAUS ALUEITTAIN	17
4.1	Keskusta	17
4.1.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista	17
4.1.2	Väestöennuste	19
4.2	Hirvensalo – Kaksikerta	20
4.2.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	20
4.2.2	Väestöennuste	22
4.3	Skanssi – Uittamo	22
4.3.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	23
4.3.2	Väestöennuste	24
4.4	Varissuo - Lauste	24
4.4.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	25
4.4.2	Väestöennuste	27
4.5	Nummi – Halinen	27
4.5.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	28
4.5.2	Väestöennuste	29
4.6	Runosmäki - Raunistula	29
4.6.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	30
4.6.2	Väestöennuste	31
4.7	Länsikeskus	31
4.7.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	32
4.7.2	Väestöennuste	33
4.8	Pansio – Jyrkkälä	34
4.8.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	35
4.8.2	Väestöennuste	36
4.9	Maaria – Paattinen	36
4.9.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	37
4.9.2	Väestöennuste	38
4.10	Ruotsinkielinen varhaiskasvatusalue	38
4.10.1	Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista	40
4.10.2	Väestöennuste	40
4.11	Kaupunkitasoisesti tarkasteltavat palvelut	40
4.11.1	Vuorohoito	40
4.11.2	Kielipäiväkodit	41
4.11.3	Vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen perustuva varhaiskasvatus	42
4.12	Perhepäivähoito	42
5	PÄIVÄKOTIKOHTAIDEN KUNTO JA KORJAUSTARPEET	43
5.1	Poiminnat koulu- ja päiväkotiselvityksestä keväältä	43
5.2	PTS:n mukaiset vuosille 2019 – 2022 ajoitettavat korjaukset	44

5.3	PTS:n mukaiset vuosille 2023-2027 esitetyt korjaukset	45
6	JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	46
6.1	Varhaiskasvatusverkon tilanne ja kaupunkitasoiset kehitystarpeet.....	46
6.2	Aluekohtaiset toimenpide-ehdotukset	48
6.2.1	Keskusta	48
6.2.2	Hirvensalo-Kakskerta	49
6.2.3	Skanssi-Uittamo	49
6.2.4	Varissuo-Lauste.....	49
6.2.5	Nummi-Halinen.....	50
6.2.6	Runosmäki-Raunistula	50
6.2.7	Länsikeskus.....	51
6.2.8	Pansio-Jyrkkälä	51
6.2.9	Maaria-Paattinen	52
6.2.10	Ruotsinkielinen palvelualue.....	52
7	KUSTANNUSVAIKUTUKSET	54

KUVALUETTELO

Kuva 1 Varhaiskasvatuksen organisaatio	13
Kuva 2 Keskustan palvelualue	17
Kuva 3 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus keskusta-alueella	19
Kuva 4 Hirvensalo-Kaksikerran palvelualue	20
Kuva 5 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Hirvensalo-Kaksikerta alueella	21
Kuva 6 Skanssi-Uittamo palvelualue	22
Kuva 7 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Skanssi-Uittamo alueella	24
Kuva 8 Varissuo-Lauste palvelualue	25
Kuva 9 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Varissuo-Lauste alueella	26
Kuva 10 Nummi-Halinen palvelualue	27
Kuva 11 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Nummi-Halinen alueella	29
Kuva 12 Runosmäki-Raunistula palvelualue	30
Kuva 13 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Runosmäki-Raunistula alueella	31
Kuva 14 Länsikeskus palvelualue	32
Kuva 15 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Länsikeskuksen alueella	33
Kuva 16 Pansio-Jyrkkälä palvelualue	35
Kuva 17 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Pansio-Jyrkkälä alueella	36
Kuva 18 Maaria-Paattinen palvelualue	37
Kuva 19 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Maaria-Paattinen alueella	38
Kuva 20 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus ruotsinkielisellä palvelualueella	39

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1 Kuntalisän maksaminen Turussa	15
Taulukko 2 Vuorohoito Turussa	40
Taulukko 3 Päiväkotikohteiden kunnossapitomenot 2010-2018	44
Taulukko 4 Osallistumisasteet varhaiskasvatukseen (1-6 -vuotiaat)	46
Taulukko 5 Varhaiskasvatusikäisten lasten kasvuennuste 2025-2030	47

LIITTEET

Liite 1 Kunnalliset päiväkodit palvelualueittain
Liite 2 Yksityiset päiväkodit
Liite 3 Esiopetuspaikat Turussa
Liite 4 Kielipäiväkodit Turussa
Liite 5 Päiväkotikohteiden korjausvelka
Liite 6 Päiväkotien sijainnit suhteessa asuinpaikkoihin
Liite 7 Aluekohtaisen väestöennusteet 0-6 -vuotiaiden osalta

1 LÄHTÖKOHTIA

1.1 Selvitystyön tavoite

Kaupunginvaltuusto on 10.2.2014 § 20 päättänyt hyväksyä sivistystoimialan varhaiskasvatuksen palveluverkkolinjaukset 2014 - 2018 ohjeellisena noudatettavaksi. Kaupunginvaltuuston tehtävänä on päättää merkittävistä muutoksista kaupungin omaan palveluverkkoon ja tämän tehtävän toteuttamiseksi on tullut ajankohtaiseksi laatia selvitys sivistystoimialan varhaiskasvatuksen palveluverkkopäätöksen 2019 - 2022 tekoa varten. Varhaiskasvatuksen kysyntä on alati muuttuvaa ja toiminnan rationaalisen suunnittelun kannalta on perusteltua päivittää valtuustokausittain toimintaympäristössä tapahtuneet palvelun kysynnän muutokset kaupunkitasolla ja palvelualueittain.

Edellisen päivähoiton palveluverkkoselvityksen valmistumisen jälkeen Turun kaupungin varhaiskasvatuksen toimikentässä on tapahtunut muutoksia, jotka osaltaan ovat vaikuttaneet varhaiskasvatuksen tarjontaan Turussa. Tällaisia muutoksia ovat olleet mm. varhaiskasvatuksen tilojen poistuminen käytöstä ja uusien tilojen käyttöönotto kaupungin tai yksityisten toimijoiden osalta. Lisäksi varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvät lainsäädännön muutokset aiheuttavat aiemman verkkopäätöksen sisällön tarkistamisen tarvetta.

Kysyntään liittyvien ennusteiden perusteella voidaan suunnitella rationaalisesti tapa, jolla kaupunki järjestää riittävällä tasolla kysyntää vastaavan palvelutarjonnan vuosina 2019 – 2022. Arvioinnissa otetaan huomioon kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi yksityisten toimijoiden harjoittama varhaiskasvatuksen palvelutuotanto sekä peruspäivähoitoa kevyempien palvelumuotojen tarjonnan mahdollisuudet.

Keskeisenä tavoitteena verkkotarkastelussa on vastata varhaiskasvatuskysynnän kasvuun samalla halliten kokonaiskustannusten kasvua. Selvityksessä esitetään palvelualueittain kaupungin varhaiskasvatuksen tilaverkon muutostarpeet 2019 – 2022 hyödyntäen kysynnän muutosanalyysin lisäksi aiemmin laadittuja tilojen investointiohjelmiä, tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia. Keskeisenä tavoitteena on palveluverkon kokonaisvaltainen arviointi, jonka osana pyritään tasapainottamaan palveluiden kysyntä ja tarjonta sekä takaamaan varhaiskasvatuksen turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö.

Sivistystoimialan varhaiskasvatuksen palveluverkkopäätöksen 2019 – 2022 valmistelu on käynnistetty apulaiskaupunginjohtajan päätöksellä 6.11.2018.

1.2 Sivistystoimialan aiemmat palveluverkkolinjaukset

Sivistystoimialan varhaiskasvatuksen palveluverkko 2014-2018

Sivistystoimialan varhaiskasvatuksen palveluverkkopäätöksessä linjattiin tavoitteita ja toimenpiteitä varhaiskasvatusalueittain. Tuolloin alueita oli neljä + ruotsinkielinen palvelualue. (Nykytilanteessa jako on muuttunut siten, että palvelualueita on kaksi; eteläinen ja pohjoinen ja näiden sisällä on 24 varhaiskasvatusaluetta.) Keskeiset verkkopäätöksessä määritellyt toimenpiteet olivat seuraavat:

Eteläinen varhaiskasvatusalue

Eteläiselle varhaiskasvatusalueelle toteutetaan jo rakennussuunnitteluvaiheessa oleva Syvälahden koulu- ja päiväkotihanke. Hankkeen arvioitiin tuovan alueelle 140 uutta päivähoitopaikkaa. Hankkeen myötä oli tarkoitus luopua Lautturinkadun päiväkodin tiloista. Syvälahden monitoimitalo valmistui keväällä 2018 ja otettiin käyttöön elokuussa 2018. Paikkamäärä lisääntyi uuden yksiyön myötä noin 80 paikalla. Lautturinkadun päiväkodin tiloista ei ole luovuttu.

Eteläiselle varhaiskasvatusalueelle suunniteltiin lisäksi Skanssin koulu- ja päiväkotihanketta, mutta se ajoittunee vasta 2020-luvun alkupuolelle, eikä näin ollen vaikuttanut 2014 käsittelyssä olevan palve-

luverkonpäättöksen tarkasteluajanjaksoon. Skanssin koulun- ja päiväkotihankkeesta on sittemmin laadittu tarveselvitys, jonka mukaan alueelle tarvitaan 190 –paikkainen kunnallinen päiväkotikoti. Hanke-suunnitelman laadinta on käynnistynyt.

Itäinen varhaiskasvatusalue

Itäisellä varhaiskasvatusalueella todettiin mahdolliseksi toteuttaa Varissuolle yksityisenä hankkeena noin 70 lapsen päiväkotikoti, useampia pienempiä yksiköitä tai laajentaa jo tällä hetkellä olemassa olevia yksiköitä. Käytännössä alueelle jouduttiin kiireellisesti hankkimaan tilapäinen päiväkotikoti, joka otettiin käyttöön elokuussa 2018 ja tämän lisäksi Varissuolle on toteutunut uusi yksityinen päiväkotikoti.

Läntinen varhaiskasvatusalue

Läntisellä varhaiskasvatusalueella Sofiankadun päiväkodin huonokuntoisista tiloista päätettiin luopua ja korvata päiväkotikoti uudella noin 140 hoitopaikkaa käsittävällä päiväkodilla. Investointihanke linjattiin toteutettavaksi Turun investointiohjelman keventämiseksi Turun Palvelutilat Oy:n toimesta.

Lisäksi Läntiselle varhaiskasvatusalueelle todettiin tarvittavan noin 120 muuta yksityistä päivähoitopaikkaa, jotta vuodelle 2018 määritetty tavoite saavutetaan. Uusia yksityisiä hoitopaikkoja on muodostunut alueelle noin 180. Lisäksi vielä vahvistamattomia paikkoja olisi syntymässä noin 125.

Läntisen varhaiskasvatusalueen Keskustan palvelualueelle määriteltiin alueen suuren kysynnän vuoksi varhaiskasvatuksen kattavuustason nosto 85 %:iin. Tämä ei ole täysimääräisesti toteutunut. Palvelualueelta löytyy hoitopaikka 85:lle lapsimäärästä, mutta käytännössä suuri osa keskustassa sijaitsevista hoitopaikoista palvelee koko kaupunkia (vuorohoito, kielipäiväkodit jne). Keskustan lapsille varhaiskasvatuksen kattavuustaso on noin 72%.

Kokonaisuudessaan uusia tai korvaavia päivähoitopaikkoja läntiselle varhaiskasvatusalueelle ennustettiin tarvittavan jopa 550 kappaletta. Paikkatarpeeseen tulee kuitenkin vaikuttaa samanaikaisesti myös muilla toiminnallisilla ratkaisuilla, kuten peruspäivähoitoa kevyempien palvelumuotojen tarjontaa lisäämällä sekä palveluohjausta ja palveluneuvontaa kehittämällä. Alueelle ei ole toteutunut 550 uutta paikkaa. Noin 125 yksityisen paikan lisäksi alueelle on toteutunut Sofiankadun päiväkodin korvaavat tilat Tallimäen kentälle sekä suunnittelussa on Koulukatu 10 päiväkodin korvaavat tilat Sofiankadun nykyisen päiväkodin paikalle. Näiden yhteenlaskettu paikkalisäys on vain noin 60 paikkaa.

Ruusukorttelin kehityshankkeen yhteydessä mahdollisesti uusittavat päiväkotitilat osoitteissa Koulukatu 10 ja 12 tulee toteuttaa tilojen teknisen peruskorjaustarpeen vuoksi vasta 2020-luvulla, joten nämä hankkeet olivat palveluverkon tarkasteluajanjakson ulkopuolella. Verkkopäättöksessä kuitenkin linjattiin, että mikäli Ruusukorttelin kehityshankkeesta vastaavan TVT Asuntojen tavoitteena on edetä muussa rakentamisessaan nopeammin kuin varhaiskasvatuksen investointitarpeen näkökulmasta on perusteltua, yhtiön tulee vastata erikseen sovittavalla tavalla purettavien päiväkotien korvaavien tilojen investoinneista. Ruusukorttelin kaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.5.2017, mutta valitusten kautta asia ohjautui Turun hallinto-oikeuden käsittelyyn. Se päätti 1.11.2018 kumota kaupunginvaltuuston päätöksen. Tavoitteena on valmistella Ruusukorttelin uusi asemakaava "Ruusukortteli 2.0" päätöksentekoon vuoden 2019 aikana.

Koulukadun päiväkotien korvaamisesta on laadittu tarveselvitys, jonka myötä päätettiin edetä päiväkotihankkeissa kahdessa vaiheessa. Ensivaiheessa laadittiin Sofiankadun nykyisen päiväkodin ton-tille toteutettavan uuden päiväkodin hankesuunnitelma. Hankkeen suunnittelun käynnistettiin riippumatta Ruusukorttelin kaava-asiasta ja kasvat- ja opetuslautakunta on linjannut, että Sofiankadun uusi päiväkotikoti korvaa Koulukatu 10:n ruotsinkielisen päiväkodin. Koulukadun suomenkielinen päiväkotikoti tulisi näin ollen sijoittumaan Ruusukortteliin.

Pohjoinen varhaiskasvatusalue

Pohjoiselle varhaiskasvatusalueelle päätettiin toteuttaa kaupungin toimesta Yli-Maarian kouluhankkeen yhteyteen päiväkotikoti, joka tuo alueelle noin 60 uutta hoitopaikkaa ja jonka valmistumisvuosita-voitteena on 2018. Yli-Maarian monitoimitalo valmistui joulukuussa 2018 ja otettiin käyttöön tammi-kuussa 2019.

Pohjoiselle varhaiskasvatusalueelle oli suunnitteilla myös yksityistä päivähoitotoimintaa, joka toisi alueelle noin 75 uutta hoitopaikkaa. Verkkosuunnitelmassa todettiin kuitenkin, että uusia yksityisiä hoitopaikkoja tarvittaisiin vielä toiset noin 75 kappaletta hoitopaikkatarpeen kasvun kattamiseksi. Alueelle on toteutunut yksi yksityinen päiväkotikoti, jossa on 72 paikkaa.

Lisäksi Rauninaukion päiväkodin huonokuntoisista tiloista päätettiin luopua ja näitä korvaamaan linjattiin tehtäväksi noin 70 - 140 paikkainen päiväkotikoti. Rauninaukion korvaava päiväkotikoti (Kastun päiväkotikoti) valmistui joulukuussa 2018 ja otettiin käyttöön tammikuussa 2019. Päiväkodissa on 144 paikkaa. Tarkastelujaksolla 2014-2018 jouduttiin lisäksi luopumaan Paltankadun päiväkodista, jossa oli 68 paikkaa. Uusia paikkoja ei käytännön tasolla alueelle siis muodostunut Kastun päiväkodin toteutumisen myötä.

Raunistula-Barkerin alueelle, Pohjolan pienalueelle määriteltiin suunniteltavaksi uusi päiväkotikoti, jonka mitoitus olisi noin 84 päivähoitopaikkaa. Tällaista hanketta ei ole laitettu vireille. Asiaa käsitellään nyt vuosien 2019-2022 verkkosuunnitelmassa.

Runosmäen alueen osalta todettiin, että nykyisiä päiväkotikoteja joudutaan korvaamaan tarkastelujaksolla nykyisten rakennusten huonon kunnon vuoksi ja kaupungin tulee varautua ratkaisemaan esille nousevat tilakysymykset nopeutetulla aikataululla. Hanke käynnistettiin Piiparinpolun päiväkodin korvaavien tilojen osalta korvaamalla vanha rakennus uudella elementtipäiväkodilla. Edelleen todettiin, että muitakin toimenpiteitä tullaan todennäköisesti tarvitsemaan.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatusalue

Ruotsinkieliselle varhaiskasvatusalueelle oli toteutuksessa Braheskolan päiväkodin ja koulun uudisrakennushanke, joka valmistui 2014. Lisäksi nostettiin esiin Ruusukorttelin kehityshanke, jonka myötä tultaisiin korvaamaan Koulukadun nykyiset tilat myöhemmin määriteltävällä tavalla.

Muita toimenpiteitä ei linjattu, mutta sittemmin ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on kohdattu erilaisia tila- ja huonokysymyksiä muutamana viime vuonna. Sirkkalan alueella on jouduttu järjestämään esiopetuksen ja päivähoitojen tilaratkaisuja. Kuraattorinpolun päiväkodin lapsimäärää on jouduttu vähentämään sisäilmahaasteiden vuoksi. Keskustassa Cygnaeuksen esiopetusryhmät on tilapulan vuoksi sijoitettu Aninkaistenkadun ammatti-instituutin tiloihin.

Sivistystoimialan palveluverkko 2015 - 2020

Sivistystoimialan palveluverkossa käsiteltiin lähtökohtaisesti perusopetuksen palveluverkkoa, mutta tarkastelu ulottui joiltain osin myös varhaiskasvatukseen. Verkkopäätöksen yhteydessä linjattiin varhaiskasvatukseen liittyen seuraavaa:

Erityisesti alakouluissa varhaiskasvatuksen (esiopetus ja sitä täydentävä päivähoito) toimiminen koulujenkin tiloissa on perusteltua niin tilankäytön näkökulmasta kuin myös toiminnallisesti, koska näin yhteistyö alimpien luokkien kanssa muotoutuu luontevaksi. Ilpoisten kouluun ja Halisten kouluun päätettiin sijoittaa esiopetusta.

Runosmäen koulu puretaan ja tontin käyttöä tarkastellaan aluekehityksen näkökulmasta uudestaan. Alkuvuodesta 2015 selvitetään Runosmäen päivähoitojärjestelyjen tarkoituksenmukaisin tapa ja tässä kohtaa koulun tontti tulee kyseeseen yhtenä vaihtoehtona alueen vanhojen päiväkotien korvaavana sijoituspaikkana. Sittemmin on laadittu Runosmäen monitoimitalon tarveselvitys ja hankesuunnitelma, joiden myötä koulun tontille keskitetään toiminta Munterinkadun ja Parolanpolun päiväkodeista.

Talinkorventien päiväkotikoti on teknisen peruskorjauksen tarpeessa ja siitä laaditaan tarveselvitys. Päiväkotikoti pysyy kunnallisessa päiväkotikäytössä. Tarveselvitys on laadinnassa, mutta tulee esittämään uudishanketta peruskorjauksen sijaan.

Lautturinkadun päiväkodin ja Honkaistentien päiväkodin parakkituloista luovutaan Syvälahden monitoimitalon valmistumisen myötä. Honkaistentien parakkituloita on irtisanottu Syvälahden hankkeen valmistuttua, mutta Lautturinkadun päiväkotikoti on edelleen toiminnassa.

1.3 Turun kaupungin strategiset linjaukset varhaiskasvatukseen

Kaupunginhallitus linjasi 7.5.2012 §:ssä 234, että varhaiskasvatuspalvelujen kysynnän kasvua ohjataan yksityiseen palvelutuotantoon tavoitteena yksityisen palvelutuotannon osuuden kasvattaminen vuoden 2012 tavoitetasosta (23 %) kahdeksassa vuodessa 30 %:iin. Edelleen sivistystoimialan varhaiskasvatuksen palveluverkossa 2014-2018 linjattiin, että yksityisen palvelutuotannon osuutta kasvatetaan vuoden 2018 loppuun mennessä noin 26 prosenttiin ja se on linjassa kaupunginhallituksen aiemman päätöksen kanssa. Tammikuun 2019 tilanteessa yksityisen palvelun osuus varhaiskasvatuspalvelujen tarjonnassa on 31%.

1.8.2016 astui voimaan valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta, jonka yksi keskeinen muutos oli varhaiskasvatushenkilöstön ja hoidossa olevan lapsimäärän välinen suhdeluku. Tämän muutoksen myötä päiväkotiryhmien koko voi olla 24 lasta, suhdeluvun ollessa 1/8 (mikäli lapset ovat kokopäivähoidossa ja yli kolmivuotiaita). Turussa tällä hetkellä käytettävä ryhmäkoon maksimimäärä on 21 lasta. Asiasta päätettiin vuoden 2017 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2017 -2020 taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyn yhteydessä (KV 14.11.2016 § 179).

Turku on ollut mukana 1.8.2018 – 31.7.2019 toteutettavassa 5-vuotiaiden maksuttoman 20 tunnin varhaiskasvatuksen kokeilussa. Valtion avustuksella osittain tuettavan kokeilun tavoitteena on ollut selvittää, miten maksuttomuus vaikuttaa 5-vuotiaiden lasten ja perheen nuorimpien lasten varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen, selvittää maksuttoman varhaiskasvatuksen kustannusvaikutuksia, edistää vanhempien työllistymistä, selvittää 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen toteutustapaa ja pedagogiikan kehittämistarpeita sekä kehittää varhaiskasvatuksen palveluohjausta. Turussa tavoitteena on ollut saada kaikki 5-vuotiaat palveluiden piiriin. Toteutuneen kokeiluajan aikana osallistumisaste on noussut 87 %:sta 93 %:iin. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Turun kaupungille avustusta kokeilun jatkamiseksi 1.8.2019-31.7.2020. Kaupunginvaltuusto päätti (12.11.2018 § 212) vuoden 2019 budjettikäsittelyn yhteydessä, että kokeilua jatketaan lukukaudelle 2019 - 2020, jotta nähdään, miten kokeilu on vaikuttanut lasten eriarvoistumiskehitykseen.

2 VARHAISKASVATUKSEN LAINSÄÄDÄNTÖ JA MUUT TOIMINTAA OHJAAVAT ASIAKIRJAT

2.1 Varhaiskasvatuksen perustehtävä

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat

- 1) päiväkotitoiminta, jota järjestetään päiväkodissa;
- 2) perhepäivähoito, jota järjestetään perhepäiväkodissa;
- 3) avoin varhaiskasvatustoiminta, jota järjestetään toimintaan soveltuvassa paikassa.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on:

- 1) edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia;
- 2) tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista;
- 3) toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;
- 4) varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö;
- 5) turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä;
- 6) antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;
- 7) tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä;
- 8) kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen;
- 9) varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin;
- 10) toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.

2.2 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen keskeisin lainsäädäntö järjestämisen näkökulmasta

Uusi varhaiskasvatustalaki tuli voimaan 1. syyskuuta 2018. Lain mukaan varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset. Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Lapsen mahdollisuudesta osallistua perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen on huolehdittava järjestettäessä varhaiskasvatusta. Päiväkodissa järjestettävään esiopetukseen sovelletaan, mitä varhaiskasvatustalassa säädetään päiväkodin ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta.

Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta siten kuin kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli.

Lapsen vanhemmilla tai muilla huoltajilla, jotka eivät valitse kunnan järjestämää mainitun pykälän mukaista varhaiskasvatuspaikkaa, on lapsen muulla tavalla tapahtuvan hoidon tai varhaiskasvatuksen järjestämiseksi oikeus lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukaiseen tukeen mainituissa laissa tarkemmin säädettyä tavalla.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, joka asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta. Kiireellisissä tapauksissa tai olosuhteiden muutoin niin vaatiessa kunnan on huolehdittava varhaiskasvatuksen järjestämisestä muullekin kunnassa oleskelevalle lapselle kuin kunnan asukkaalle.

Kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä tai saamen kielilain (1086/2003) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla saamen kielellä. Kaksikielisessä kunnassa ja kaksikielisiä tai sekä suomen- ja ruotsinkielisiä kuntia käsittävässä kuntayhtymässä varhaiskasvatusta järjestetään kunnan tai kuntayhtymän molemmilla kielillä siten, että palvelunkäyttäjät saa varhaiskasvatusta valitsemallaan kielellään, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan. Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatukseen oikeutetun lapsen vanhemmille tai muille huoltajille neuvontaa ja ohjausta heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatuspalveluista. Ohjauksessa on selvítettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne perusopetuksen järjestäjältä. Kunta voi hankkia esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti.

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville lapsille oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna esiopetusta. Esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia vuodessa. Esiopetus voi pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville oppilaille annettavassa erityisopetuksessa kestää kaksi vuotta. Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestäväan esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

2.3 Varhaiskasvatuksen järjestämisen valtakunnalliset ja kuntatason linjat

2.3.1 Valtionhallinto

Varhaiskasvatus on osa kasvatus- ja koulutuspalveluja ja kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle. Yleissivistävää koulutusta ovat esi- ja perusopetus, lukiokoulutus ja muut ei-ammattilliset opinnot esim. vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Siihen kuuluu myös aamu- ja iltapäivätoiminta ja taiteen perusopetus. Seuraavat lait ja asetukset ovat varhaiskasvatuksen järjestämisen kannalta keskeisiä.

Varhaiskasvatuslaki (540/2018):

Varhaiskasvatuslaissa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja tuottamisesta sekä varhaiskasvatuksen tietovarannosta. Lakia sovelletaan kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan järjestämään tai tuottamaan päiväkotitoimintaan ja perhepäivähoitoon. Lisäksi lakia sovelletaan soveltuvin osin avoimen varhaiskasvatustoiminnan järjestämiseen ja tuottamiseen.

Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.9.2018. Merkittävimmät uudistukset liittyivät varhaiskasvatuksen henkilöstöön ja varhaiskasvatuksen tiedontuotannon kehittämiseen. Lakia edeltänyt varhaiskasvatuslaki (36/1973), ent. lasten päivähoitosta annettu laki, oli voimassa 31.8.2018 saakka.

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018):

Asetus sisältää säännökset päiväkodin ja perhepäiväkodin henkilöstön mitoituksesta sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuuden tuottavista opinnoista sekä perhepäivähoitajan kelpoisuudesta varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella (772/2018) säädetään varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelyyn kuuluvista ilmoituksen liitteistä.

Perusopetuslaki (628/1998):

Laissa säädetään mm. esiopetuksesta, perusopetuksesta sekä aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998):

Asetuksella säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista, eli muun muassa esiopetusta antavan opettajan kelpoisuudesta.

Maksuihin, taloudelliseen tukeen ja palveluihin liittyvät säädökset

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016):

Laki sisältää säädökset säännökset varhaiskasvatuksen maksun määrittämisestä, kuukausimaksusta, tuloajoista sekä kunnan perimän maksun ylärajasta. Laki sisältää myös säännökset maksun perusteina olevista tuloista, sekä edellytyksistä maksun perimättä jättämiseen tai sen alentamiseen.

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1128/1996):

Laissa säädetään alle kouluikäisen lapsen vanhempien oikeudesta varhaiskasvatuksen vaihtoehtona suoritettavaan taloudelliseen tukeen. Lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen valtion hallinnon tehtävistä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. (STM)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009):

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. (STM)

Varhaiskasvatuksen rahoitukseen liittyvät säädökset

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009):

Lakia sovelletaan käyttökustannuksiin myönnettävään valtionosuuteen mm. perusopetuslaissa ja varhaiskasvatuslaissa määriteltyihin kuntien tehtäviin. (VM)

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009) ja Valtioneuvoston asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1766/2009):

Laissa ja asetuksessa säädetään mm. perusopetuslaissa tarkoitettua toimintaa varten myönnettävistä valtionosuuksista ja -avustuksista.

Valtionavustuslaki (688/2001):

Laissa säädetään perusteista ja menettelyistä, joita noudatetaan myönnettäessä valtionavustusta toiminnan tai hankkeen avustamiseksi. (VM)

Muut säädökset

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002):

Laissa edellytetään, että lasten kanssa työskentelevät näyttävät työnantajalle tätä tarkoitusta varten pyydetyt rikosrekisteriotteensa. (OM)

Lastensuojelulaki (417/2007):

Laki sisältää säännökset lapsi- ja perhekohtaisesta lastensuojelusta sekä ennaltaehkäisevästä lastensuojelusta. Laissa säädetään palvelujen kehittämiseksi kasvatuksen tukemiseksi. Lastensuojelulaissa on säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon, koulutoimen sekä eräiden muiden viranomaisten velvollisuudesta lastensuojelu- ja rikosilmoituksen tekoon. (STM)

Muut ohjaavat asiakirjat

Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjataan valtakunnallisilla Varhaiskasvatussuunnitelman perusteilla, joiden pohjalta paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan. Opetushallitus päättää varhaiskasvatussuunnitelman perusteista varhaiskasvatuslain mukaisesti. Valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on päivitetty uuden varhaiskasvatuslain mukaisiksi joulukuussa 2018. Nykyisen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan laaditut paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat otettiin käyttöön 1.8.2017 alkaen.

Opetushallitus valmistelee ja vahvistaa perusopetuslain mukaisesti esiopetukselle valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet, jotka asettavat esiopetukselle tavoitteet, ohjaavat esiopetuksen sisällön suunnittelua ja ovat perustana paikallisille opetussuunnitelmille.

Esiopetus järjestetään kunnan päätöksen mukaisesti päiväkodissa, koulussa tai muussa soveltuvaan paikassa. Kunta voi hankkia esiopetuksen myös ostopalveluna esimerkiksi yksityiseltä päiväkodilta. Myös yksityiset perusopetuksen järjestäjät ja valtion oppilaitokset voivat luvan saatuaan järjestää esiopetusta. Opetushallitus valmistelee ja vahvistaa perusopetuslain mukaisesti esiopetukselle valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet, jotka asettavat esiopetukselle tavoitteet, ohjaavat esiopetuksen sisällön suunnittelua ja ovat perustana paikallisille opetussuunnitelmille.

2.3.2 Varhaiskasvatuksen organisointi kuntatasolla

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäminen ja toteuttaminen on ohjattu valtakunnallisesti. Turussa poiketaan lainsäädännön tasosta varhaiskasvatusoikeuden ja henkilöstön mitoituksen osalta.

Kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi ennen perusopetuslaissa tarkoitettua oppivelvollisuuden alkamista saa varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa kunnan järjestämässä paikassa sen ajan päätyttyä, jolta voidaan suorittaa sairausvakuutuslaissa tarkoitettua äitiys- ja vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on järjestettävä kokopäiväisesti, jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat työskentelevät kokoaikaisesti taikka opiskelevat, toimivat yrittäjänä tai ovat omassa työssä päätoimisesti.

Lapsella on oikeus laajempaan varhaiskasvatukseen siinä laajuudessa kuin se on tarpeellista lapsen vanhemman tai muun huoltajan osa-aikaisen tai väliaikaisen työssäkäynnin, työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen, kuntoutuksen tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lapselle on järjestettävä varhaiskasvatusta kokopäiväisesti, jos se on tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia taikka se on muutoin lapsen edun mukaista.

Päiväkodissa tulee kasvatusta, opetusta ja hoitotehtävissä olla valtioneuvoston asetuksen varhaiskasvatuksesta mukaan vähintään yksi henkilö, jolla on varhaiskasvatuslain (540/2018) 26–28 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus, enintään kahdeksaa enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasva-

tuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmivuotiaasta lasta kohden tulee päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä samoin olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

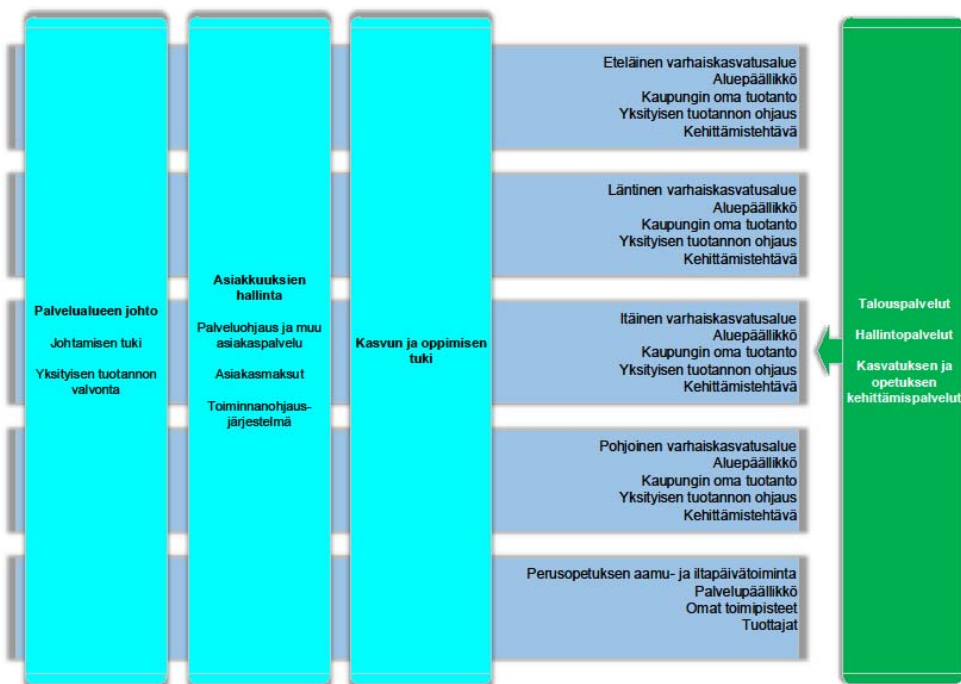
Turun Kaupunginhallitus päätti 18.4.2016 §:ssä 153, että varhaiskasvatuksen subjektiivista oikeutta ei rajata. Kasvatus- ja opetuslautakunnan on käynnistettävä 20 tunnin varhaiskasvatuspalvelun tuotteistus, hinnoittelu (ml. tuntiperusteisen maksun käyttöönotto) ja palveluohjaus. Kolme vuotta täyttäneiden lasten ja hoito- ja kasvatustehtävissä olevien henkilöiden välistä mitoitusta ei muuteta.

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta mahdollistaa huoltajille vaihtoehtoja lapsensa varhaiskasvatuksen järjestämiseksi. Hoitorahasta ja hoitolisästä päätetään valakunnallisesti. Lisäksi kunnat voivat maksaa kuntalisää. Turku maksaa kuntalisää yksityisen hoidon tukeen, mutta ei kotihoidon tukeen. Yksityistä varhaiskasvatusta rahoitetaan varhaiskasvatuksen palvelusetelillä.

3 VARHAISKASVATUKSEN ORGANISOINTI TURUSSA

3.1 Varhaiskasvatuksen organisaatio

Varhaiskasvatuksesta vastaa Turussa kaksi palvelualueetta. Palvelua järjestetään sekä ruotsinkielisissä palveluissa että suomenkielisessä varhaiskasvatuksen palvelualueella. Elokuusta 2019 suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa toteutuu organisaatiomuutos. Palvelualueella on neljä varhaiskasvatuksen aluetta ja yksi aamu- ja iltapäivätoiminnan alue. Varhaiskasvatuksen alueilla toimii sekä kunnallisia että yksityisiä yksiköitä. Alueen palveluista vastaa aluepäällikkö. Alueellista palvelua tukee palvelualueen johto sekä asiakkuuden hallinnan ja lapsen saaman tuen palvelut.

Kuva 1 Varhaiskasvatuksen organisaatio

3.1.1 Erilaiset tukimuodot Turussa vuonna 2019

Palveluseteli

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja (laki 540/2018). Palveluseteli rinnastetaan kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen, eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidontukea eikä yksityisen hoidon tukea. Palvelusetelin saaneella on muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelujen tuottaja.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Turun kaupunki on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämisestä lasten varhaiskasvatuspalveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus. Asiakkaan mielenkiinto palvelusetelin saamisesta tulee ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon, kun kunta järjestää palvelusetelillä asiakkaan tarvitsemaa palvelua. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Palvelusetelin saaminen ei ole kuntalaiselle subjektiivinen oikeus, vaan sen myöntämisestä päättää viranomainen.

Lapsikohtaisen palvelusetelin arvo on euromäärä, joka saadaan vähentämällä suurimmasta arvosta asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesti. Palvelusetelin lopullinen arvo määritellään toimitettujen dokumenttien pohjalta. Turun yksityisessä varhaiskasvatuksessa lapsikohtaisen palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, perheen koon ja bruttotulojen sekä perheen ja tuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovitun varatun ajan perusteella.

Yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä

Kotihoidon tukeen on oikeus, jos alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona. Hoitaja voi olla isä, äiti tai muu huoltaja, vanhemman tai huoltajan kanssa asuva avo- tai aviopuoliso, lapsesta huolehtiva muu henkilö tai palkattu hoitaja.

Alle 3-vuotiaan kotona hoidettavan lapsen muista alle kouluikäisistä sisaruksista voidaan myös maksaa kotihoidon tukea. Etuuden maksaminen päättyy viimeistään, kun perheen nuorin lapsi täyttää 3 vuotta.

Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, jolla on kunnallinen päivähoitopaikka. Jos kunnallista päivähoitopaikkaa ei irtisanota esim. kesäloman ajalta, kotihoidon tukeen ei ole oikeutta. Kotihoidon tukeen kuuluu: hoitoraha, johon eivät vaikuta perheen tulot, hoitolisä, johon vaikuttavat perheen yhteensä tulot ja mahdollinen kuntalisä kotikunnasta riippuen, jota Turku ei maksa. Hoitorahaa maksetaan jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta erikseen. Hoitorahan määrä on yhdestä alle 3-vuotiaasta 338,34 euroa/kuukaudessa ja muista perheen alle 3-vuotiaista lapsista 101,29 e/kk/lapsi sekä yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista 65,09 euroa/kuukaudessa/lapsi.

Yksityisen hoidon tukea voi saada, jos lasta hoitaa palkattu hoitaja tai yksityinen päivähoiton tuottaja. Lapsen täytyy olla alle kouluikäinen. Tukea ei voi saada, jos lapsi on kunnan päivähoitossa. Hoitorahan määrään eivät vaikuta perheen tulot.

Lasten yksityisen hoidon tukeen kuuluu: hoitoraha, johon vaikuttaa lapsen varhaiskasvatusoikeus, hoitolisä, johon vaikuttavat perheen tulot sekä lapsen varhaiskasvatusoikeus, mahdollinen kuntalisä kotikunnasta riippuen. Turussa yksityisen hoidon tuen suuruuteen ei vaikuta varhaiskasvatusoikeuteen liittyvät seikat.

Yksityisen hoidon tukea voi hakea toinen lapsen vanhemmista tai muu huoltaja. Tuki maksetaan kuitenkin aina suoraan yksityiselle hoitajalle tai päivähoitopaikkaan. Yksityisen hoidon tuki on verotettavaa tuloa päivähoiton tuottajalle, mutta ei tukea hakevalle perheelle. Hoitoraha ja hoitolisä maksetaan jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta. Kuntalisän määrä ja ehdot vaihtelevat kunnittain. Yksityisen hoidon tukena maksetaan enintään hoitorahaa 172,25 euroa/kuukaudessa/lapsi ja hoitolisää enintään 144,85 euroa/kuukaudessa/lapsi. Turku maksaa keväällä 2019 kuntalisää seuraavasti:

Taulukko 1 Kuntalisän maksaminen Turussa

Hoitomuoto	Alle 3-vuotias kopäivähoito	Yli 3-vuotias kopäivähoito	Esikoululainen
Päiväkoti	600 €/kk	360 €/kk	195 €/kk
Ryhmäperhepäivähoito	585 €/kk	425 €/kk	165 €/kk
Perhepäivähoito	390 €/kk	245 €/kk	115 €/kk
Työsopimussuhteinen hoitaja	400 €/kk	330 €/kk	150 €/kk

Maksusitoumus

Lapsikohtaisia maksusitoumuksia tehdään hyvin vähän hankittaessa palveluita muista kunnista tai palveluntuottajilta. Turun seudun kuntien välillä on laadittu sopimus varhaiskasvatuksen järjestämiseksi muussa kuin kotikunnassa. Sopimuksen perusteella sopijaosapuolet voivat ostaa tai myydä varhaiskasvatusta toisiltaan. Sopimuksessa sovitaan

- Peruspäivähoidon järjestämisestä silloin kun perhe muuttaa sopimuskuntien välillä
- Päivähoidon tiettyjen erityispalvelujen järjestämisestä muussa kuin lapsen kotikunnassa

Esiopetuksen hankinta

Suomen- tai englanninkielistä esiopetusta hankitaan maksusitoumuksella yksityisistä päiväkodeista, kunta voi hankkia esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta.

Esiopetukseen oppilaaksi otosta vastaa opetuksen järjestäjä. Yleiset perusteet esiopetuksen oppilaaksi ottoon tulevat perusopetuslaista (PoL 1998/628). Turun kaupungin suomenkielisessä esiopetuksessa aloittavan lapsen esiopetuspaikka osoitetaan oppilasaluejaolla. Ensimmäisessä esiopetuspaikka osoitetaan lapsen kotiosoitteen mukaisen oppilasalueen kunnallisesta esiopetusyksiköstä, joka sijaitsee Turun kaupungin ylläpitämän peruskoulun yhteydessä. Seuraavaksi esiopetuspaikka osoitetaan kunnallisesta päiväkodista tai ilmoittautumismenettelyssä hyväksytystä esiopetusyksiköstä.

3.2 Hallitusohjelman linjausten aiheuttamat kehityskohteet Turun varhaiskasvatusjärjestelmään

Hallitusohjelma julkaistiin 3.6.2019. Hallitusohjelmassa tuotiin esille, että varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja pienennetään vanhan päivähoitolain mukaisiksi ja että kokoaikainen subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus palautetaan. Turun kaupunki päätti olla toimeenpanematta asiaa, joten muutoksella ei ole vaikutusta varhaiskasvatuksen kysyntään.

Hallitusohjelmassa tuotiin esille, että erilaisia varhaiskasvatuskokeiluja laajennetaan. Turku on kuitenkin jo nyt mukana 5-vuotiaiden maksuttomassa osa-aikaisessa kokeilussa, jonka vaikuttavuus on jo tiedossa.

Kotihoidontukikauden pituuteen ei olla puuttumassa. Sen lyhentämisellä olisi ollut merkittävä vaikutus päiväkotihoidon kysyntään.

Hallitusohjelmalla ei kokonaisuudessaan ole merkittävää vaikutusta varhaiskasvatuksen kysyntään. Vaikuttaviksi tekijöiksi jäävät ainoastaan demograafiset tekijät (1-6 – vuotiaiden lasten määrä) ja seuraavassa luvussa kuvattu työllisyyden vaikutus varhaiskasvatuksen kysyntään.

3.3 Työllisyyden vaikutus varhaiskasvatuksen kysyntään

Vuosien 2018 ja 2019 aikana varhaiskasvatuksen ja erityisesti päiväkotihoidon kysynnän kasvuun on vaikuttanut työllisyyden paraneminen, vaikka samaan aikaan päivähoitoikäisten lasten määrä on Turussa vähentynyt.

Kaupungin työllisyyspalvelukeskuksen ja Ely-keskuksen arvion mukaan työttömyys tulee vielä hieman alenemaan, mutta ei todennäköisesti putoa alle yhdeksän prosentin, jos ei työkyvyttömiä/osatyökykyisten ongelmaan löydy parempaa ratkaisua. Työllisyystilanne telakan osalta pysyy hyvänä 2020-2022 meriteollisuuden tilauskannan valossa ja lisätyövoimatarve on kova, mutta työttömät eivät ratkaise sitä ongelmaa. Uudenkaupungin autotehtaan osalta on epävarmempaa, jatkuuko menestys. Turussa rakentaminen ei ole vielä kääntynyt laskuun niin kuin monella muulla paikkakunnalla. Kun vienti vetää, palvelupuolikin toimii. Hoiva-alalla on työntekijävajetta ja sosiaalityöntekijöistä on pulaa. Työntekijöiden heikko työkyky rajoittaa työvoiman saantia ja pitää rakennetyöttömyyden merkittävänä ongelmana.

Turun muuttovoitto seudulle pysyy hyvällä tasolla ja se edistää rakennuskannan uusiutumista eli edellyttää uudis- ja korjausrakentamista. Ohjelmistoala on merkittävästi kaupungissa vahvistunut ja siihen eivät mahdolliset suhdannevaihtelut vaikuta koko voimalla. Myöskään lääke- ja elintarviketeollisuus eivät ole erityisen suhdanneherkkiä. Näin erilaisille palveluille riittää kysyntää ja tarvetta osaajille.

Oletettavaa on, että työllisyyden paraneminen lisää edelleen päiväkotihoidon kysyntää ja osa-aikaisen hoidon tarve esim. leikkipuistoissa edelleen vähenee. Sama koskee myös lasten kotihoidontuen käyttöä.

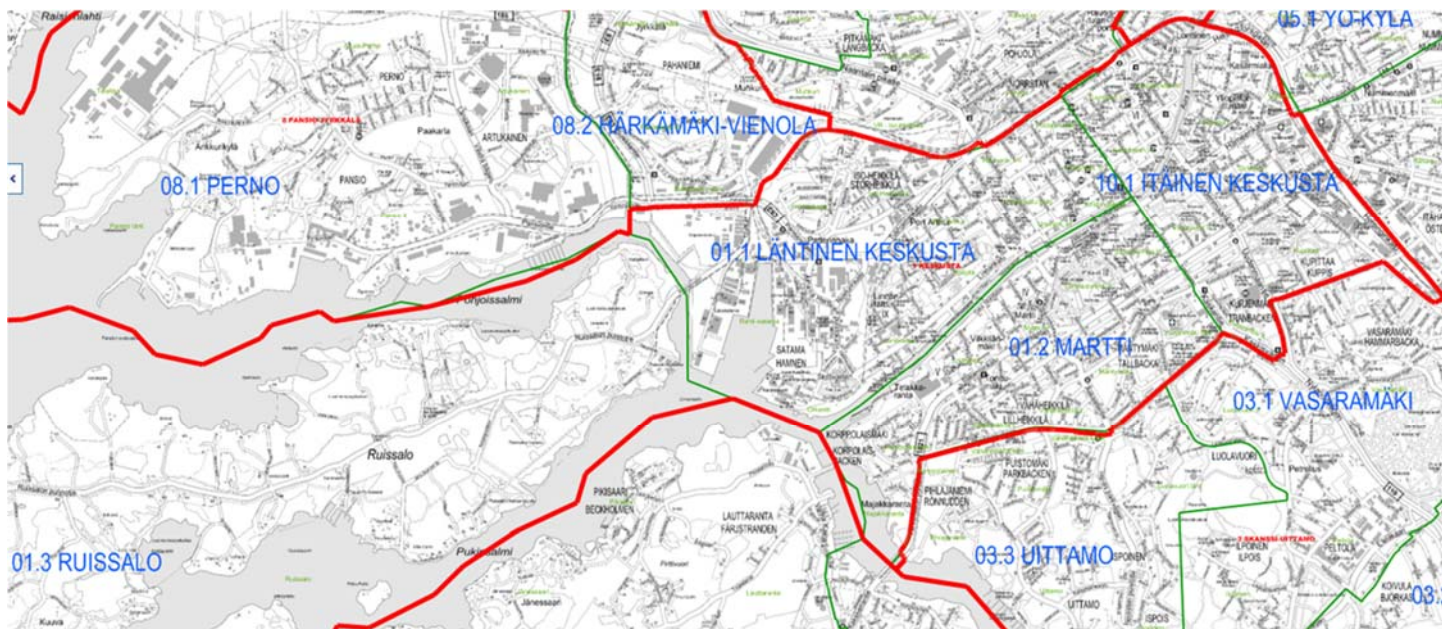
4 TURUN VARHAISKASVATUSJÄRJESTELMÄN KUVAUS ALUEITTAIN

Varhaiskasvatuspalveluja tarkastellaan tässä kappaleessa voimassa olevan palvelualuejaon mukaan. Palvelualueita on 9 ja näihin sisältyy 2-4 varhaiskasvatusaluetta, joita yhteensä kaupungissa on 24. Kaikki kunnalliset ja yksityiset päiväkodit on listattu lisäksi liitteisiin 1-3.

4.1 Keskusta

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Läntinen keskusta
- Itäinen keskusta
- Martti
- Ruissalo

Kuva 2 Keskustan palvelualue

4.1.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista

Keskusta - alueella on kahdeksan kunnallista suomenkielistä päivähoitoyksikköä:

- Asemaseudun päivähoitoyksikkö, johon kuuluu Käsityöläiskadun päiväkoti, osoitteessa Käsityöläiskatu 20. Päiväkoti tarjoaa iltä- ja viikonloppua. Päiväkodissa on paikkaa 57 hoitopaikkaa 1 – 6 vuotiaille lapsille, päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta. Asemaseudun päivähoito yksikköön kuuluu myös Sairashuoneenkadun päiväkoti, osoitteessa Sairashuoneenkatu 1, jossa on 34 iltahoidon paikkaa ja 14 päivähoitopaikkaa 1 – 6 vuotiaalle lapsille
- Kaskenmäen päivähoitoyksikkö, osoitteessa Kaskenkatu 7, jossa on 100 iltä-, viikonloppu ja yöhoitopaikkaa 1- 6 vuotiaalle lapsille. Päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta.

- Kerttulin päivähoitoyksikkö osoitteessa Kellonsoittajankatu 6, jossa on yhteensä 187 hoitopaikkaa 1 – 6 vuotiaille lapsille, joista 50 on ruotsinkielikylypytoimintaa. Päiväkodissa toimii myös alueellinen integroitu erityisryhmä ja päiväkodissa järjestetään esiopetusta suomenkielisenä toimintana ja kielikylypytoimintana.
- Läntisen keskustan päivähoitoyksikkö toimii osoitteessa Koulukatu 12. Päiväkodissa on yhteensä 143 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa toimii kaksi alueellista integroitua erityisryhmää ja päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta.
- Mäntymäen päivähoitoyksikkö toimii kolmessa erikiinteistössä. Osoitteessa Kallelankatu 3, toimii 103 paikkainen päiväkotiki 1- 6 vuotiaille lapsille, päiväkodissa toimii myös integroitu erityisryhmä. Osoitteessa Myllymäentie 42 toimii 42 paikkainen päiväkotiki 1-6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta. Vähä-Heikkilän koulun tiloissa toimii lisäksi 14 / 21 paikkainen esiopetusryhmä.
- Porsan päivähoitoyksikkö, osoitteessa Sofiankatu 7 toimii 88 paikkainen päiväkotiki 1-6 vuotiaille lapsille, päiväkodissa toimii myös integroitu erityisryhmä. Porsan päivähoitoyksikköön kuuluu myös 28 / 35 esiopetuspaikkaa Topeliuksen koulussa. Päiväkotiki puretaan kesän 2019 aikana ja se korvataan Tallimäekentän päiväkodilla, jossa on 140 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaille lapsille.
- Stålarmin kadun päivähoitoyksikkö, osoitteissa Stålarminkatu 27 A ja B. Päiväkodeissa on yhteensä 96 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaille lapsille. Stålarmin kadun päivähoitoyksikköön kuuluu myös 35 esiopetuspaikkaa Martin koululla.
- Tuomaansillan päivähoitoyksikkö toimii kahdessa osoitteessa. Nahkurinpiha 1 päiväkodissa on 59 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa toimii myös englantirikasteinen esiopetusryhmä. Osoitteessa Rehtoripellonkatu 4 – 6 toimii päiväkotiki, jossa on 42 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa toimii englantirikasteinen ryhmä.

Kunnallinen perhepäivähoito alueella:

Martin alueella toimii yksi kunnallinen perhepäivähoitaja, jolla on 4 hoitopaikkaa 1-5 vuotiaille lapsille.

Avoin varhaiskasvatuspalvelu alueella:

Leikkipuistotoimintaa järjestetään neljässä leikkipaikassa. Kupittaa lähteen leikkipaikassa, Pakkaripuiston leikkipaikassa ja Puolanpuisto 1 leikkipaikassa sekä Urheilupuiston leikkipaikassa.

Avointa päiväkotitoimintaa järjestetään Betanianskadun päiväkodissa. Päiväkodissa toimii myös sisäkerho 2 – 5 vuotiaille lapsille. Urheilupuistossa järjestetään ulkokerhotoimintaa 2 – 5 v. lapsille Lisäksi Perhtalo Heidekenillä järjestetään perhekerhotoimintaa yhteistyössä Mannerheimin lasten suojeluliiton kanssa 20 tuntia viikossa.

Yksityiset palvelut alueella:

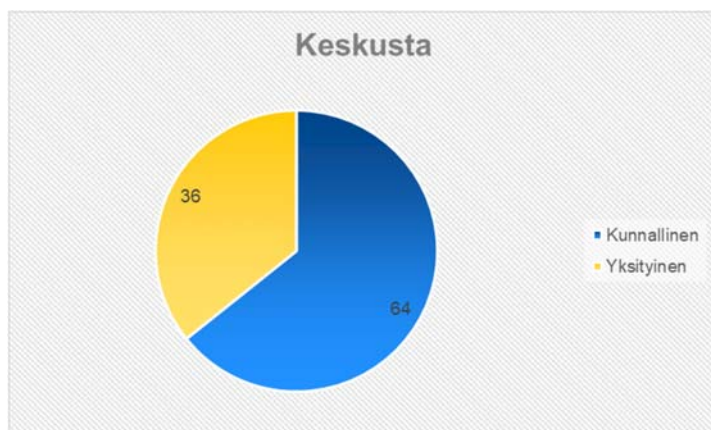
Keskustan palvelualueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

L'Hexagone	Linnankatu 64
Martinmäen Ankkalampi-Ankdammen	Martinkatu 5
Miska-talo	Käsityöläiskatu 12
Mukulax/ Käsityöläiskatu	Käsityöläiskatu 20 A 1
Mukulax/Linnanrinne	Linnankatu 53 F
Mukulax/Luostarinkatu	Luostarinkatu 5
Pilke Sinikello	Tuureporinkatu 5 E 80
Sateenkaarikoto/Pääskynpesä	Kurjenmäenkatu 4-6 rak. 34
Satuportsan päiväkotiki	Annankatu 2 C
Vaahterämäki	Luolavuorentie 2
Verkanappulat/Nappulapuisto	Ruusupuistonkuja 3
Wendy House	Neljäs Linja 3

Ryhmäperhepäiväkodit:

Ryhmäperhepäivähoito Metsänväki	Toivolankatu 19
Ryhmäperhepäivähoito Toivolan Tenavat	Toivolankatu 27

Alueella toimii useita yksityisiä perhepäivähoitajia, joilla on yhteensä 32 paikkaa.

Kuva 3 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus keskusta-alueella

Keskusta alueen kunnallisen suomenkielisen varhaiskasvatuksen hoitopaikkojen määrä on alueella tarpeeseen ja kysyntään nähden riittämätön. Päivähoitopaikkojen määrää vähentää tuntuvasti alueelle sijoittuvat vuorohoidon hoitopaikat, palvelu joka kohdentuu vuorohoitoa tarvitseviin perheisiin ympäri kaupunkia.

Vuorohoidon ja sen sisällä ympärivuorokautinen palveluntarve on edelleen kasvussa. Asiaa tulee pohdita laajemmin, onko palveluita mahdollista keskittää varsinaisen keskusta-alueen ulkopuolelle suurempaan yksikköön.

4.1.2 Väestöennuste

Keskustan palvelualueeseen kohdistuu merkittävä väestönkasvuennuste. Koko alueen 0-6 –vuotiaiden määrän ennustetaan nousevan seuraavan 10 vuoden aikana jopa noin tuhannella lapsella. Keskustan alue jakautuu neljään varhaiskasvatusalueeseen, joissa kasvu näyttää jakautuvan hieman eri tavoin.

Suurinta kasvun ennustetaan olevan Läntisen keskustan alueella. Tähän alueeseen lukeutuu kehittyvä Linnakaupungin alue. Läntisen keskustan 0-6 –vuotiaiden määrään on ennusteen mukaan 48%:n kasvu vuonna 2025 nykytilanteeseen nähden. Tämä tarkoittaa 347 uutta lasta. Vuoteen 2030 mennessä kasvu olisi 73 % ja 529 uutta lasta.

Itäisen keskustan alueella kasvua on, mutta se on lähitulevaisuudessa maltillisempaa. Vuoteen 2025 ennustetaan noin 8%:n kasvua 0-6 –vuotiaiden määrään. Tämä tarkoittaa 45 uutta lasta alueelle. Vuoteen 2030 mennessä vastaavat luvut ovat merkittävästi suuremmat; 49 % ja 270 uutta lasta.

Itäisen keskustan alueella on yhteensä 28 erillistä hanketta. Asuinrakentamiselle varatut yksittäiset hankkeet ovat kooltaan melko pieniä, eikä alueelta löydy yhtä suurempaa kokonaisuutta. Alueelle on arvioitu valmistuvan vuoteen 2025 mennessä asuntoja noin 1700 asukkaalle. Vuoden 2025 jälkeen Itäisen keskustan alueella varaudutaan tätä suurempaan kasvuun. Alueelle mahdollistetaan vuoteen 2025-2030 mennessä yhteensä asuntoja toteutukseen n. 2500 asukkaalle. Vuoden 2025 jälkeen suurimpana kehittyvänä kohteena alkaa rakentumaan alueen pohjoisosaan sijoittuva Aninkaisten keskus, jonka rakentaminen jatkuu pitkälle 30- luvun puolelle.

Martin alueelle ennustetaan tasaisempaa kasvua. 0-6 –vuotiaiden määrä alueella ennustetaan kasvavan 21% vuoteen 2025 mennessä ja tämä tarkoittaa 173 uutta lasta. Vuoteen 2030 mennessä kasvu olisi 29 %, eli 238 uutta lasta.

Alueen suurimpana asuinrakentamisen kohteena alueelle käynnistyy 2020- luvun alkupuolella Kunnallisairaallantie 36-42 asemakaavan rakentaminen Mäntymäkeen. Asemakaava mahdollistaa ole-

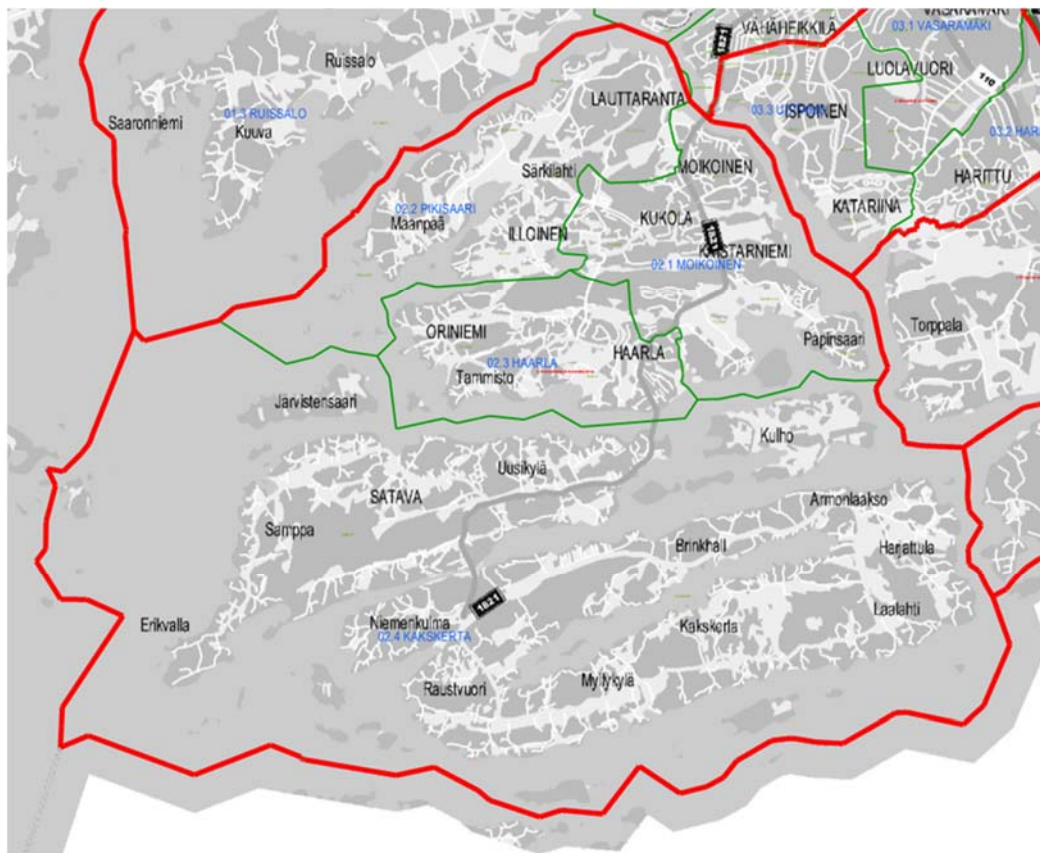
massa olevan vuokratilokannan korvaamisen ja tehokkaamman uudistuotannon rakentamisen. Jokirannassa jatkuu telakkarannan rakentaminen. Kokonaisuudessaan Martin alueelle on arvioitu mahdollistuvan n. 1200 uudisasukkaan tulo. Vuoden 2025 jälkeisellä ajanjaksolla alueelle mahdollistetaan asuntoja noin 1400 uudelle asukkaalle. Rakentamista sijoittuu tällöin useaan pienempään kohteeseen.

Keskusta-alueeseen lukeutuu lisäksi vielä Ruissalo. Siellä ei kuitenkaan asu paljon lapsia, eikä myöskään kasvua juuri ole näköpiirissä.

4.2 Hirvensalo – Kakskerta

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Moikoinen
- Pikisaari
- Haarla
- Kakskerta

Kuva 4 Hirvensalo-Kakskerran palvelualue

4.2.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Hirvensalo – Kakskerta alueella toimii neljä kunnallista suomenkielistä päivähoitoyksikköä

- Pikisaaren päivähoitoyksikkö kahdessa osoitteessa, joista Meteorinkatu 1 osoitteessa on 110 hoitopaikkaa 1 – 6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta, Meteorinkadun

päiväkotiin kuuluu myös kaksi esiopetusryhmää Haarlan koulun tiloissa. Osoitteessa Lautturinkatu 5 toimii 26 paikkainen päiväkoti 1 – 6 vuotiaille lapsille.

- Kukolan päivähoitoyksikkö, osoitteessa Anniitunkatu 2, toimii 61 paikkainen päiväkoti 1-6 vuotiaille lapsille, lisäksi Wäinö Aaltosen koulun yhteydessä olevassa tilaelementissä toimii kolme esiopetus ryhmää
- Moikoisten päivähoitoyksikkö, toimii kolmessa kiinteistössä osoitteissa Honkaistentie 72, Pitkällonkatu 4 ja Pitkällonkatu 6. Päivähoitoyksikössä on 189 hoitopaikkaa 1 – 6 vuotiaille lapsille. Päiväkodin tiloissa toimii perhepäivähoidon varahoitopaikka. Hoitopaikkojen määrä laskee syksyllä 2019 42 hoitopaikalla kun Pitkällonkatu 6 (Satulinna) kiinteistöstä luovutaan.
- Syvälahden päiväkoti, osoitteessa Vanha Kaksikerrantie 8 toimii 138 päiväkoti, jossa on hoitopaikkoja 138 lapselle. Päiväkodissa toimii integroitu erityisryhmä ja päiväkodissa järjestetään esiopetusta

Kunnallinen perhepäivähoito alueella:

Alueella toimii kuusi kunnallista perhepäivähoitajaa ja heillä on yhteensä 24 hoitopaikkaa 1-5 vuotiaille lapsille

Avoin varhaiskasvatustoiminta alueella:

Alueella toimii kaksi leikkipuistoa Tammilehdon leikkipaikka ja Myrskypuiston leikkipaikka

Lautturinkadun päiväkodin toisessa kiinteistössä toimii avoin päiväkoti sekä sisä- ja ulkokerhot 1 – 5 vuotiaille lapsille. Lisäksi perhekerhotoimintaa järjestetään yhdessä Martin seurakunnan kanssa Lautturinkadun päiväkodin tiloissa ja Hennalan seurakuntatalossa 1 / kerta viikossa molemmissa osoitteissa.

Yksityiset palvelut:

Alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

Mukulax/Hirvensalo
Pilke Pikku Omppu
Pilke Tähtimetsä

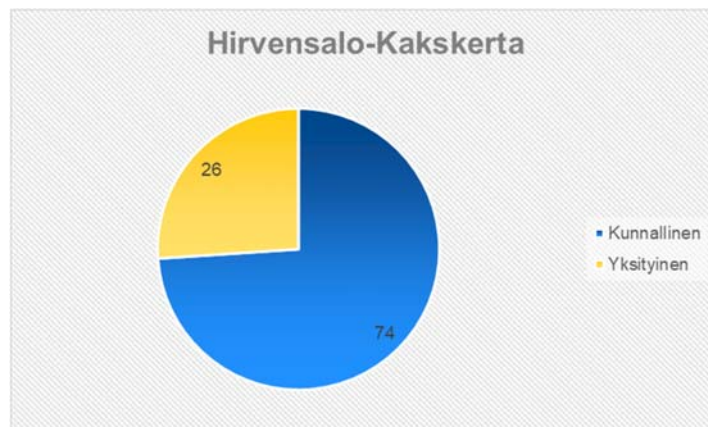
Kukolantie 40
Pitkällonkatu 2
Isohaarlantie 1

Ryhmäperhepäiväkodit:

Ryhmäperhepäivähoito Pikku Arola
Ryhmäperhepäivähoito Pikku Heikki

Arolankaari 7 B 14
Syvälahdentie 31

Yksityisiä perhepäivähoitopaikkoja on vain kahdeksan.

Kuva 5 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatusta Hirvensalo-Kaksikerta alueella

Hirvensalo – Kaksikerta alueen kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen hoitopaikat yhteensä vastaavat tämän hetkistä kysyntää.

Varhaiskasvatuspalveluiden järjestämä esiopetus on järjestetty koulujen yhteyteen. Wäinö Aaltosen koulun alueella toimiva esiopetus on sijoitettu väliaikaisiin tilaelementteihin, mikä ei ole kestävä ratkaisu pidemmällä tähtäimellä.

4.2.2 Väestöennuste

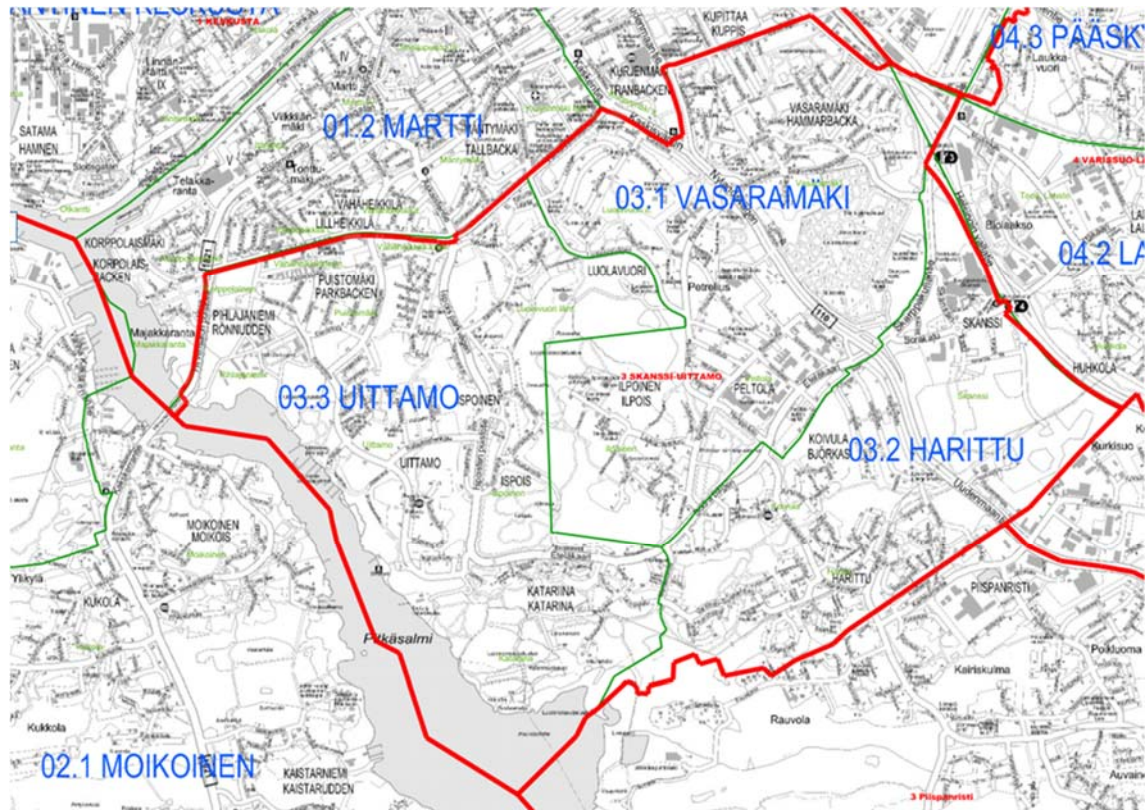
Alueelle ei ennusteta väestönkasvua tarkastelujaksolla lainkaan. Moikoisten alueelle päivittäin ennustetaan alenemaa 0-6 –vuotiaiden määrään. Kaavoitusohjelmassa on alueelle useampi kohde, joiden myötä pientä muutosta voisi tapahtua, mutta nämä vaikutukset väestöön ovat kuitenkin pieniä ja hitaasti tapahtuvia. Pitimmällä aikavälillä Heikkilän kasarmin (Pihlajaniemi) kaavoituksella uskotaan tosin olevan vaikutusta myös Hirvensalon puolelle. Tällä hetkellä jo Majakkarannan puolelta hakeudutaan myös Syvälahteen kouluun.

Suurin haaste alueella liittyy tulevan syksyn ja seuraavan syksyn piikkiin esiopetuslasten määrässä. Erityisesti tämän ikäisiä on Pikisaassa, jota hakeudutaan Syvälahteen ja Wäinö Aaltosen kouluun. Wäinö Aaltonen on täynnä ja esiopetuksella on pienet tilat parakissa. Esiopetuksen piikin jälkeen paine siirtyy seuraavaksi koulun puolelle. Varhaiskasvatuksen näkökulmasta riskinä on, että koulujen tilatarpeiden kasvaessa ei esiopetukselle jää riittävästi tilaa. Vuosina 2022-2023 ennustetaan alueelle noin 170 uutta alakoululaista. Näin paljon ylimääräistä tilakapasiteettia alueella ei ole.

4.3 Skanssi – Uittamo

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Vasaramäki
- Harittu
- Uittamo

Kuva 6 Skanssi-Uittamo palvelualue

4.3.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Skanssi - Uittamon alueella toimii kuusi kunnallista suomenkielistä päiväkotiyksikköä:

- Haritun päivähoitoyksikkö, osoitteessa Kymenlaaksonkuja 1. Päiväkodissa on 110 hoitopaikkaa 3 – 6 vuotiaalle lapsille. Päiväkodissa toimii kaksi iltahoitoryhmää ja päiväkodissa järjestetään esiopetusta. Syksyllä 2019 hoitopaikkojen lukumäärä vähenee 14 toista, kun iltahoito alueella lopeetaan ja keskitetään keskusta alueen yksiköihin.
- Ispoisten - Petreliuksen päivähoitoyksikkö toimii kahdessa eri päiväkodissa. Päiväkotiyksikkö Ruiskatu 2:ssa on 73 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaalle lapsille, päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta. Päiväkotiyksikkö Rätälänkatu kahdessa on 75 hoitopaikkaa 1 – 6 vuotiaalle lapsille. Päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta.
- Ilpoisten päivähoitoyksikkö, osoitteessa Lauklähteenkatu 10, on 115 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaalle lapsille. Päiväkodissa toimii integroitu erityisryhmä ja päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta. Ilpoisten päivähoitoyksikköön kuuluu myös esiopetusryhmä Ilpoisten koulukylässä.
- Koivulan päivähoitoyksikkö toimii kolmessa eri kiinteistössä. Päiväkotiyksikkö Sävelkuja 4:ssä on 82 hoitopaikkaa 1 – 6 vuotiaalle lapsille. Päiväkodissa toimii integroitu erityisryhmä ja päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta. Turunmaankatu 3 osoitteessa toimii 42 paikkainen päiväkotiyksikkö 1 – 6 vuotiaalle lapsille. Lisäksi Koivulan päivähoitoyksikköön kuuluu esiopetusryhmä Ilpoisten koulussa.
- Uittamon päivähoitoyksikkö toimii kahdessa päiväkotikiinteistössä. Osoitteessa Susiniitynkatu 4, toimii 66 paikkainen päiväkotiyksikkö 1-6 vuotiaalle lapsille. Päiväkodissa toimii myös erityisryhmä monivammaisille lapsille. Osoitteessa Jalustinkatu 8, toimii 42 paikkainen päiväkotiyksikkö, jossa järjestetään myös esiopetusta.
- Vasaramäen päivähoitoyksikkö, osoitteessa Rakuunatie 56 toimii 136 paikkainen päiväkotiyksikkö 1-6 vuotiaalle lapsille. Päiväkodissa toimii integroitu erityisryhmä ja allergia ryhmä, vaikeasti allergisille lapsille.

Kunnallinen perhepäivähoito alueella:

Alueella toimii kuusi kunnallista perhepäivähoitajaa, joilla on 24 hoitopaikkaa 1-5 vuotiaalle lapsille.

Avoin varhaiskasvatustoiminta alueella:

Alueella toimii kolme leikkipuistoa, Naularannanpuiston esteetönleikkipaikka, Ilpoisten puiston leikkipaikka ja Tähtäpuiston leikkipaikka. Ilpoisten puiston leikkipaikan toiminta päättyy syksyllä 2019.

Avointa päiväkotitoimintaa ja sisäleikkikerho toimintaa järjestetään Turunmaankatu 5 kiinteistössä. Lisäksi Henrikin seurakunnan kanssa järjestetään perhekerhotoimintaa Henrikin kirkolla, Skanssin kauppakeskuksessa ja Koivulan seurakuntatalolla

Yksityiset palvelut

Alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

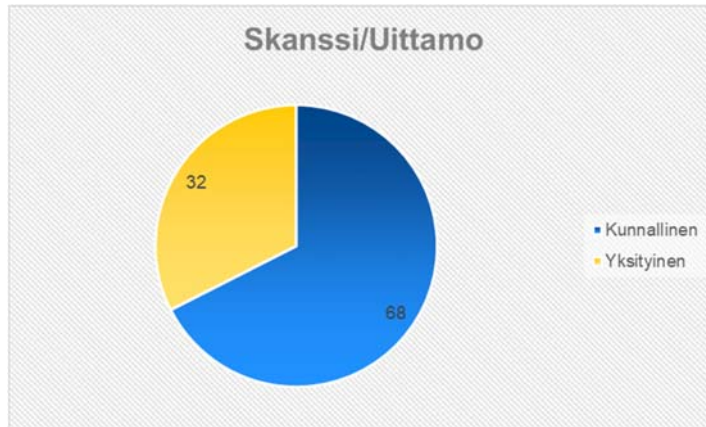
Katariinan Vilske	Sigridinpolku 1
Pilke Auringonnousu	Ahvenanmaankatu 2
Pilke Välskäri	Välskärinkatu 15
Touhula Vähäheikkilä	Uittamontie 31

Ryhmäperhepäiväkodit:

Ryhmäperhepäivähoito Kiddy care	Kataraistentie 1
---------------------------------	------------------

Alueella toimii useita yksityisiä perhepäivähoitajia, joilla on yhteensä 36 paikkaa.

Kuva 7 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Skanssi-Uittamo alueella

Skanssi – Uittamon kunnallisen ja yksityisen suomenkielisen varhaiskasvatuksen palvelut riittävät kattamaan alueen tämänhetkisen kysynnän. Skanssin alueen rakentamista nykyinen palvelujen määrä ei enää kata, alueelle tarvitaan kunnallinen päiväkotin monitoimitalon yhteyteen.

4.3.2 Väestöennuste

Koko Skanssi-Uittamo alueelle ei ennusteta nopeaa väestönkasvua, joka näkyisi tarkastelujaksolla 2019-2022.

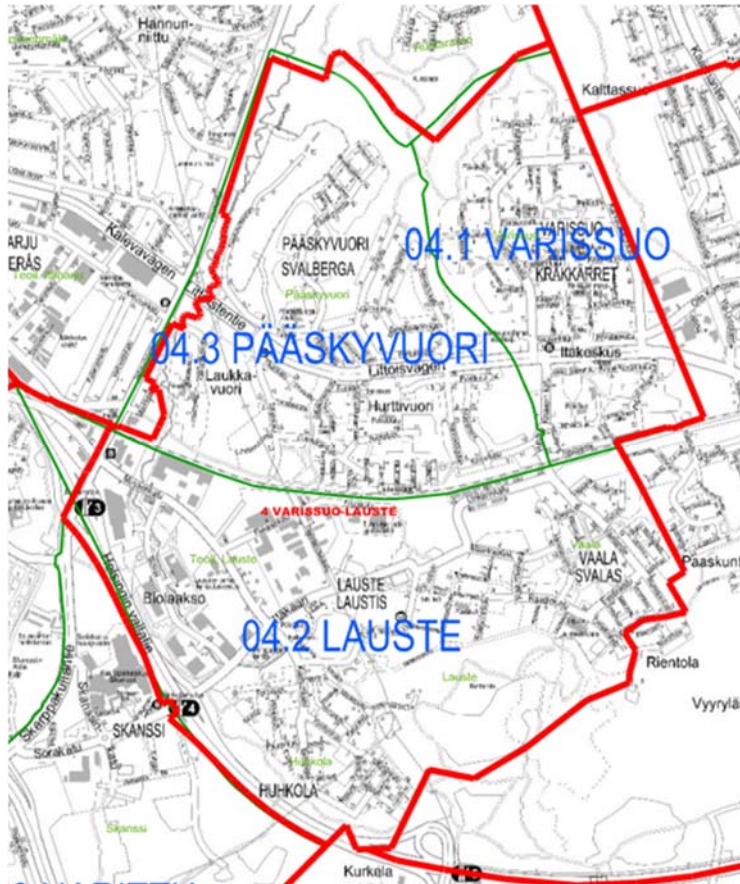
Lähiuosina alueen kehittäminen painottuu Skanssin kauppakeskuksen ympäristöön syntyvän uuden kaupunginosan kehittämiseen. Alue on laaja ja aluekehittämisen aikajänne pitkä. Alueelle on arvioitu valmistuvan vuosien 2019- 2025 mennessä koteja noin 2500 asukkaalle. Kokonaisuudessaan alueelle mahdollistetaan vuoteen 2035 mennessä rakentamista yhteensä noin 6000 asukkaalle. Alueen merkittävimpänä asuinrakentamisen kohteena on tällä hetkellä vireillä oleva ”Itä- Skanssi” niminen asemakaava, joka mahdollistaa vahvistuessaan jo yksinään 2800 asukkaan tulon alueelle. Skanssin uudella asuinalueella 0-6 –vuotiaiden määrä kuitenkin nousisi 120 lapsella vuoteen 2025 mennessä ja vuoteen 2030 mennessä noin 200 lapsella.

Suuralueen toisena suurena asuinrakentamisen kohteena 2020- luvun puolessa välissä alkaa rakentamaan Uudenmaantien varrelle rakentuva ”kaupunginpuutarhan” alue. Kaava on tällä hetkellä vireillä ja mahdollistaa valmistuessaan n. 1000 asukkaan tulon Peltolaan. Samoihin aikoihin alkaa rakentamaan myös alueen länsiosissa Heikkilän kasarmin aluekokonaisuus. Aluetta on hahmoteltu n. 5000 asukkaalle.

4.4 Varissuo - Lauste

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Varissuo
- Lauste
- Pääskylvuori

Kuva 8 Varissuo-Lauste palvelualue

4.4.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Varissuolla on neljä kunnallista päivähoitoyksikköä:

- Hintsankujan päivähoitoyksikkö, 72 ilt- ja lauantaihoitopaikkaa
- Koukkarinkadun päiväkotito, 5 ryhmää, 96 paikkaa
- Piinokankadun päivähoitoyksikkö, 150 paikkaa: Piinokankadun pk, viisi ryhmää, 96 paikkaa ja Seikonkadun pk, neljä ryhmää, 54 paikkaa
- Varissuon päivähoitoyksikkö, 150 paikkaa: Orminkuja 4A, neljä ryhmää, 75 paikkaa ja Orminkuja 4B, neljä ryhmää, 75 paikkaa
- Perhepäivähoito alueella:
Alueella on neljä kunnallista perhepäivähoitajaa ja 16 paikkaa
- Avoin varhaiskasvatus alueella:
Alueella on kaksi leikkipuistoa: Karvataskunpuiston leikkipaikka ja Niilo Oravapuun leikkipaikka

Pääskylvuoren alueella on yksi kunnallinen päivähoitoyksikkö:

- Pääskylvuoren päivähoitoyksikkö, kuusi ryhmää, 108 paikkaa; yksikköön kuuluu Pääskylvuoren koulun esiopetus, 42 paikkaa; alueellinen integroitu erityisryhmä

- Perhepäivähoito alueella
Alueella on kolme kunnallista perhepäivähoitajaa ja kaksitoista paikkaa
- Alueella ei ole avointa varhaiskasvatusta

Lausteella on kaksi kunnallista päiväkotia:

- Huhkolan päivähoitoyksikkö (Karhunaukio 1), 4 ryhmää, 75 paikkaa; yksikköön kuuluu Lausteen koulun esiopetus (42 paikkaa)
- Lausteen päivähoitoyksikkö (Maistraatinpolku 2), 110 paikkaa, alueellinen integroitu erityisryhmä
- Perhepäivähoito alueella:
Lausteella on kaksi kunnallista perhepäivähoitajaa ja kahdeksan paikkaa.
- Avoin varhaiskasvatus alueella:
Huhkolan phyn alaisuudessa on Lausteen koululla toimiva Perhetupa, jossa on perheryhmätöimintää yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa. Lausteen phyn alaisuudessa on Lausteenpuiston leikkipaikka

Yksityiset palvelut

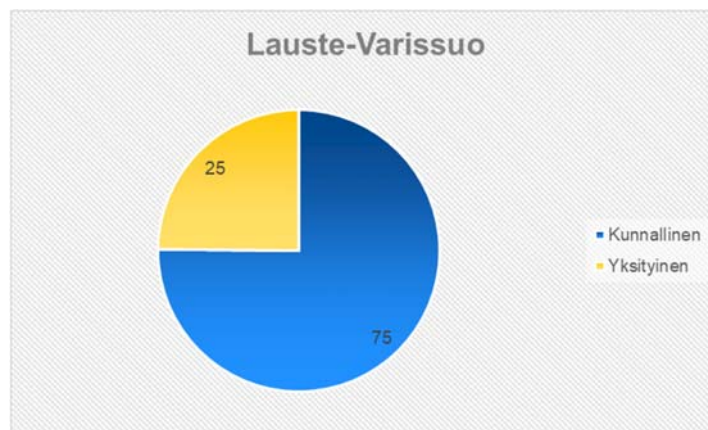
Varissuo-Lauste alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

DayCare Daisy	Koukkarinkatu 6
Norlandia päiväkotii Ilo	Tavastilankatu 9
Peppiina Pääskyvuori	Käenkuja 3
Sateenkaarikoto/Villasukka	Kämnerinpolku 5
Touhula Varissuo	Ohrapäänkatu 3

Ryhmäperhepäiväkodit:

Ryhmäperhepäivähoito Satumetsä	Talvitie 38
--------------------------------	-------------

Alueella toimii useita yksityisiä perhepäivähoitajia, joilla on yhteensä 32 paikkaa.

Kuva 9 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Varissuo-Lauste alueella

Kokonaisuudessaan palvelualueella hoitopaikkatilanne on kohtuullisella tasolla. Varissuolla erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennuskannan kuntoon. Yksi päiväkodeista joudutaan sulkemaan syksyllä 2019.

4.4.2 Väestöennuste

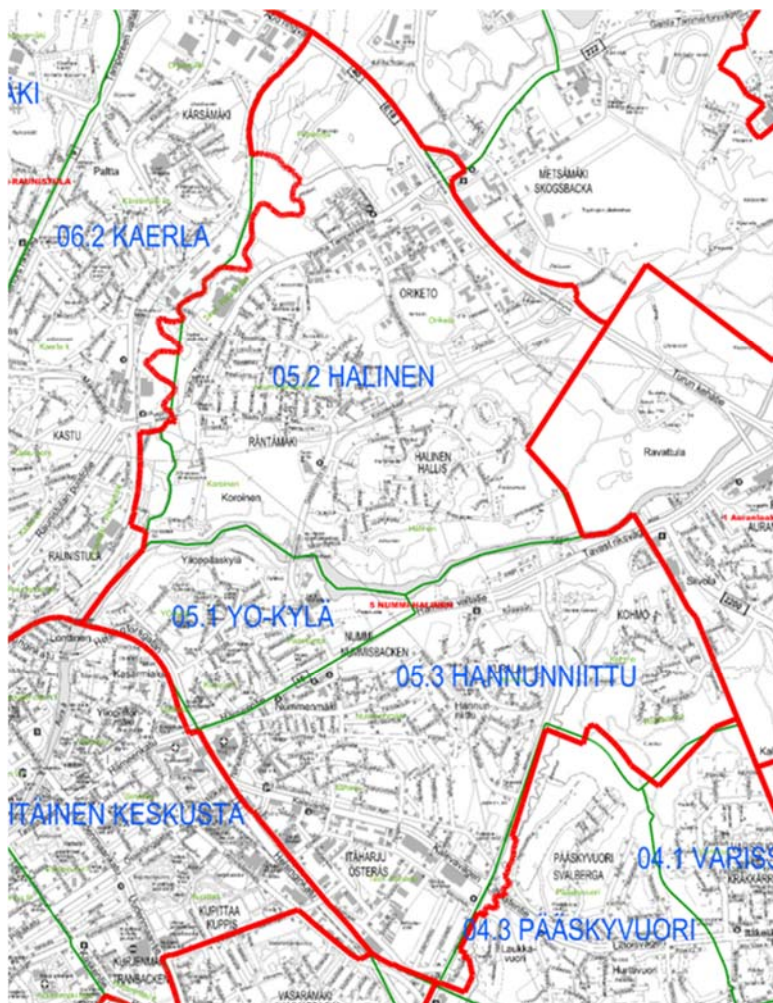
Koko Varissuo-Lauste palvelualueelle ei ennusteta kasvua 0-6 –vuotiaiden määrään. Päinvastoin Varissuolla 0-6 –vuotiaiden määrä on laskussa noin 16% vuoteen 2025 mennessä. Lapsia olisi näin ollen noin 145 vähemmän, kuin nykytilanteessa. Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä näyttää kuitenkin olevan kasvussa, mikä voidaan arvioida johtuvan työllisyystilanteen parantumisesta. Lausteen puolella väestöennusteen suunta on sama; laskua 0-6 –vuotiaiden määrään on näköpiirissä saman verran. Pääskyvuoren alueelle ei myöskään ennusteta kasvua 0-6 –vuotiaiden määrään.

Alueella on normaalia suurempi ikäluokka vuonna 2015 syntyneitä. Tämä tarkoittaa piikkiä esikouluikäisten määrässä noin vuonna 2020-2021, jonka jälkeen paine siirtyy koulun puolelle.

4.5 Nummi – Halinen

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Ylioppilaskylä
- Halinen
- Hannunniittu

Kuva 10 Nummi-Halinen palvelualue

4.5.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Päivähoitoyksiköt ja päiväkodit alueella:

- Kuuvuoren phy, kuusi ryhmää, 108 paikkaa, alueellinen integroitu erityisryhmä; Nummenpuiston leikkipaikka (toiminta loppuu 2019 kesäkuussa)
- Halisten phy, 131paikkaa: Paavinkatu 15, 68 paikkaa, Halisten koulun esiopetus, 42 paikkaa ja Paavinkatu 21 D, 21 paikkaa; alueellinen integroitu erityisryhmä
- Röntämäen phy, 66 paikkaa: Emmauksenkatu, 33 paikkaa ja Ritzinkuja, 33 paikkaa
- Hannunniitun phy, 150 paikkaa: Virmuntie1 Hannunniitussa, kolme ryhmää, 54 paikkaa (2019: neljä ryhmää, 68 paikkaa ja Ritavuorenkuja 6 Kohmassa, kolme ryhmää, 54 paikkaa ja Hannunniitun koulun esiopetus, 42 paikkaa (2019 alkaen)
- Itäharjun päivähoitoyksikkö, eli Viinamäenkadun päiväkotiki korvataan uudisrakennuksella 2019. Uudessa päiväkodissa on 230 paikkaa, joista 21 esiopetuspaikkaa

Perhepäivähoito alueella:

Kohmassa kaksi ja Nummen alueella on kolme perhepäivähoitajaa ja paikkoja yhteensä 20

Avoin varhaiskasvatus alueella:

Alueella on Erik Julinin leikkipaikka Halisissa (toiminta loppuu 2019 kesäkuussa), Kotimetsän leikki-paikka Hannunniitussa ja Pikkunotkon leikkipaikka Kohmassa (toiminta loppuu 2019 kesäkuussa)

Yksityiset palvelut

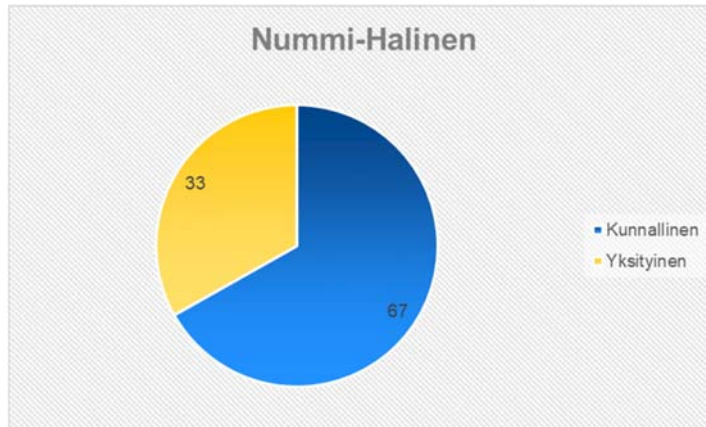
Alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

DayCare Daisy	Yo-kylä 25 B
Folkhälsan Gunghästen	Teollisuuskatu 43
Karitsa	Paljetie 2
Naperonummi	Jaakontie 3
Sateenkaarikoto / Halikolo	Paavinkatu 14 G
Steinerpäiväkoti Pikku Tammi	Ylioppilaskylä 20 B
Touhula Jaani	Tähtimökätkä 2
Tyksilä	Vanha Littoistentie 26

Ryhmäperhepäiväkodit:

Ryhmäperhepäiväkoti Napsula	Vanha Littoistentie 73
Ryhmäperhepäiväkoti Päivänsäde	Kuuvuorenkatu 1 b
Ryhmäperhepäiväkoti Veitikat	Paavinkatu 14 F 21

Alueella toimii useita yksityisiä perhepäivähoitajia, joilla on yhteensä 32 paikkaa.

Kuva 11 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Nummi-Halinen alueella

Alueella on nykytilanteessa hieman liian vähän hoitopaikkoja kysyntään nähden. Erityisesti tämä paine kohdistuu Hannunniittuun ja alueen reunalla sijaitsevaan Kohmoon. Viinamäenkadun uusi päiväkotitulee helpottamaan tilannetta Itäharjun ja Hannunniitun osalta.

4.5.2 Väestöennuste

Alueelle ennustetaan kokonaisuudessaan kasvua 0-6 –vuotiaiden määrään vuoteen 2025 mennessä, mutta erityisesti vuoteen 2030 –mennessä. Pientä kasvua on nähtävissä jo tarkastelujaksolla 2019-2022. Kasvu ei kohdistu Halisten ja Hannunniitun puolelle, vaan enemmän Korosiin, Ylioppilaskylään ja Itäharjulle.

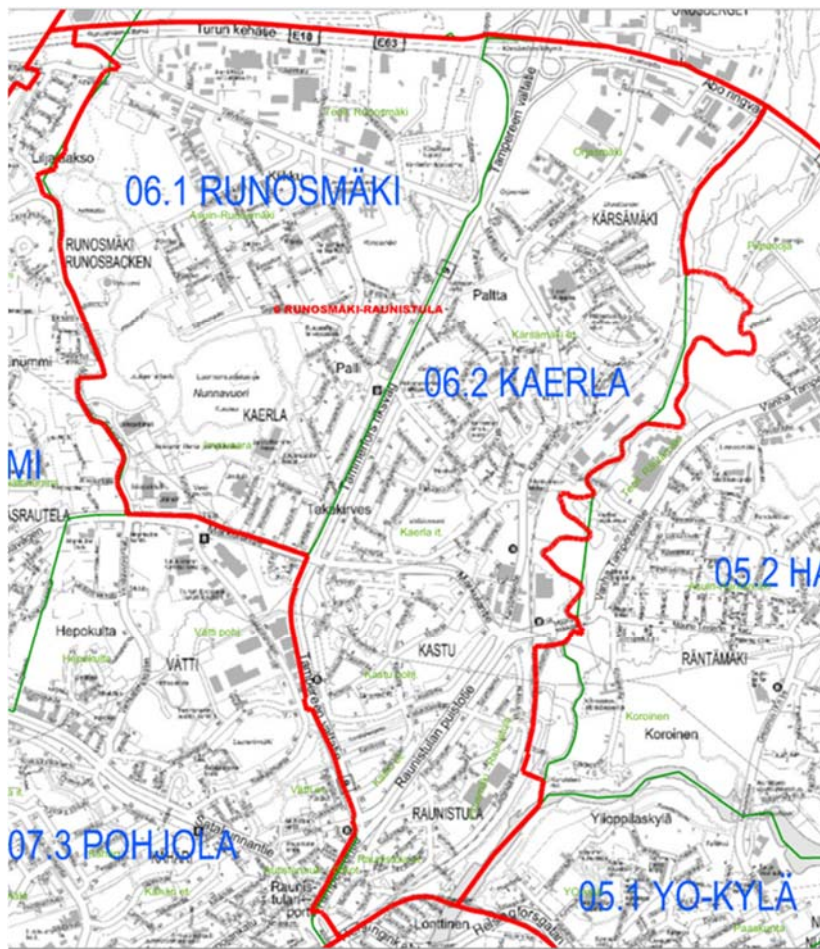
Korosiin ollaan kaavoittamassa uutta asuinalueita, noin 1000 asukkaalle. Röntämäen puolelle tulee näin ollen pidemmällä aikavälillä painetta lisätä paikkoja hieman. Ylioppilaskylän osalta ennusteet näyttävät suuriakin lisäyksiä lapsimääriin, mutta ennusteen toteutuminen tilapäiseen opiskelija-asumiseen keskittyvällä alueella on hieman epävarma. Ennusteen mukaan uusia 0-6 –vuotiaita olisi Ylioppilaskylässä vuonna 2025 73 ja vuonna 2030 319.

Itäharjun kehittyminen on oma kokonaisuutensa ja sitä tulee lähivuosina tarkastella lähemmin.

4.6 Runosmäki - Raunistula

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Runosmäki
- Kaerla

Kuva 12 Runosmäki-Raunistula palvelualue

4.6.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Alueella on 4 kunnallista päiväkotia:

- Munterinkadun pk: 4 ryhmää, 82 paikkaa (kevään 2019 ajan vuorohoidon esiopetus; kun se loppuu, paikkoja on 75)
- Parolanpolun phy: 4 ryhmää 70 paikkaa; päiväkotiiin kuuluu alueellinen integroitu erityisryhmäryhmä, avoin toiminta ja leikkikerho Runosmäen nuorisotalossa
- Piiparinpolun pk (kuuluu hallinnollisesti Munterinkadun pk:n yhteyteen): 4 ryhmää, 75 paikkaa
- Kaerlan phy: 110 paikkaa, 6 ryhmää päiväkotiiin kuuluu Kärsämäen koulun esiopetus

Perhepäivähoito alueella: Runosmäessä on neljä kunnallista perhepäivähoitajaa, jolla on yhteensä 16 hoitopaikkaa

Avoin varhaiskasvatus alueella:

Parolanpolun päivähoitoyksikön alaisuudessa on leikkikerho ja avointa varhaiskasvatustoimintaa Runosmäen nuorisotalon tiloissa. Munterinkadun päiväkodin yhteydessä on Raskinpolun leikkipaikka ja Kaerlan phy:n yhteydessä Kärsämäen urheilupuiston leikkipaikka

Yksityiset palvelut:

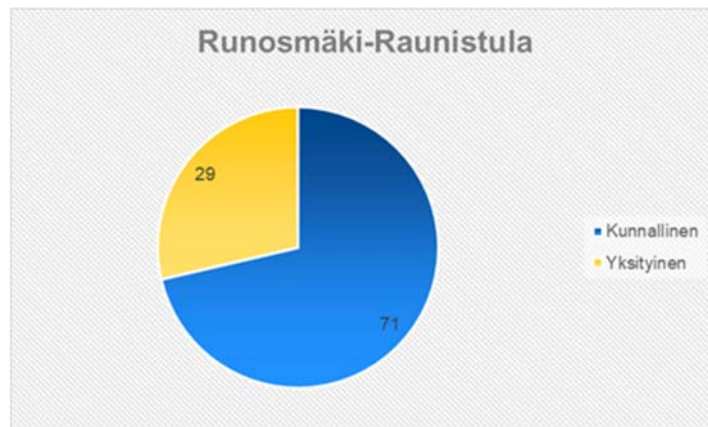
Alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit (huom. Runosmäen puolella ei ole yksityisiä päiväkoiteja):

Kielipesä	Mullintie 16
Pilke Puolikko	Puolikontie 2
Sateenkaarikoto / Ketunpesä	Leipäläntie 6
Verkanappulat / Nappula-aho	Paltankatu 27

Ryhmäperhepäiväkodit:

Ryhmäperhepäivähoito Wipatukset ja Wipeltäjät Runosmäenkatu 2 C 19

Alueella toimii useita yksityisiä perhepäivähoitajia, joilla on yhteensä 40 paikkaa.

Kuva 13 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Runosmäki-Raunistula alueella

Runosmäen alueen Munterinkadun ja Parolanpolun päiväkodit tullaan korvaamaan uudella yksiköllä Runosmäen monitoimitalohankkeen myötä. Esiopetus tullaan keskittämään Lyseon koulutalon tiloihin. Näillä ratkaisuilla hoitopaikkatilanne Runosmäessä on riittävä. Kaerlantien päiväkodin kapasiteetti sen sijaan ei tule jatkossa riittämään, vaan uusia paikkoja tullaan tarvitsemaan.

4.6.2 Väestöennuste

Runosmäen alueella tilanne näyttää väestöennusteiden osalta varsin stabiililta. Vuoteen 2025 mennessä alueelle ei ennusteta lainkaan kasvua 0-6 –vuotiaiden määrään ja vuoteen 2030 mennessäkin kasvua olisi vain noin 30 lapsen verran.

Sen sijaan Kaerlan alueelle ennustetaan suurempaa kasvua 0-6 –vuotiaiden määrään. Vuoteen 2025 mennessä kasvun ennustetaan olevan jopa 60 %, eli uusia lapsia alueelle tulisi 223. Vuoteen 2030 mennessä määrän arvioidaan vielä hieman nousevan ja silloin uusia lapsia olisi 258.

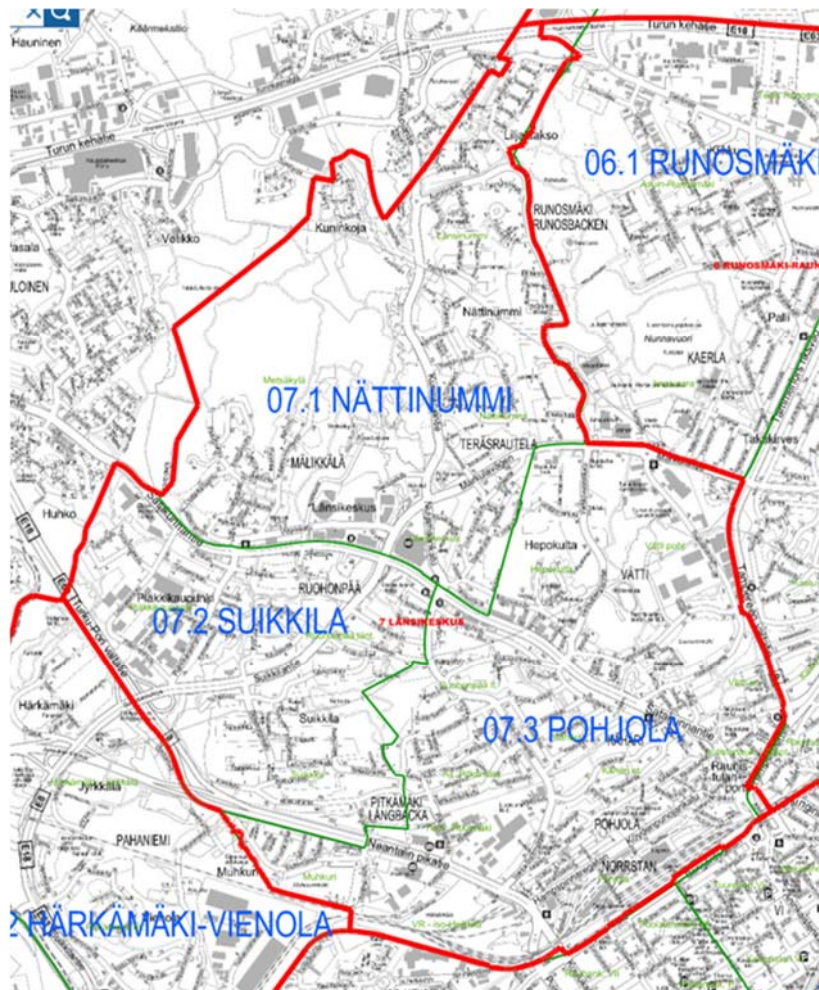
Kaerlan alueelle on arvioitu valmistuvan asuntoja vuoteen 2025 noin 1400 asukkaalle. Kaerlan alueen asuntotarjonta on pääosin pientalovaltaista. Lähiaikoina rakentuvat uudet pientalot sijoittuvat alueen pohjoisosiin Kärsämäen pienalueelle. Alueen eteläosiin sijoittuvaan Raunistulaan sijoittuu alueen lähiaikojen kerrostalorakentaminen, joka tulee valmistumaan lähivuosina. Vuoden 2025 jälkeisenä ajanjaksona alueelle arvioidaan rakentuvan asuntoja noin 500 asukkaalle, joka näkyy alueen lapsimäärän kehityksessä maltillisempänä kasvuna. Asuinrakentaminen jatkuu tällöin Kärsämäen pienalueen ympäristössä.

4.7 Länsikeskus

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Nättinummi
- Suikkila
- Pohjola

Kuva 14 Länsikeskus palvelualue

4.7.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Alueella on viisi kunnallista päivähoitoyksikköä:

- Kastun päiväkoti: 7 ryhmää, 4 päiväryhmää, 3 ilta- ja viikonloppuryhmää, 144 paikkaa; Raunistulan koulun esiopetus
- Nättinummen phy: 8 ryhmää, 121 paikkaa, Teräsrautelan nuorisotalon esiopetus
- Taoskujan phy: 3 ryhmää, 47 paikkaa
- Hepokullan phy: 6 ryhmää, 146 paikkaa, alueellinen integroitu ryhmä ja Hepokullan koulun ABC:n esiopetus
- Suikkilanseudun phy: 10 ryhmää, 139 paikkaa, alueellinen integroitu erityisryhmä, Suikkilan koulun ja Teräsrautelan koulun esiopetus

Perhepäivähoito alueella:

Alueella on viisi kunnallista perhepäivähoitajaa ja yksi kolmiperhehoitaja, paikkoja yhteensä 24

Avoin varhaiskasvatus alueella

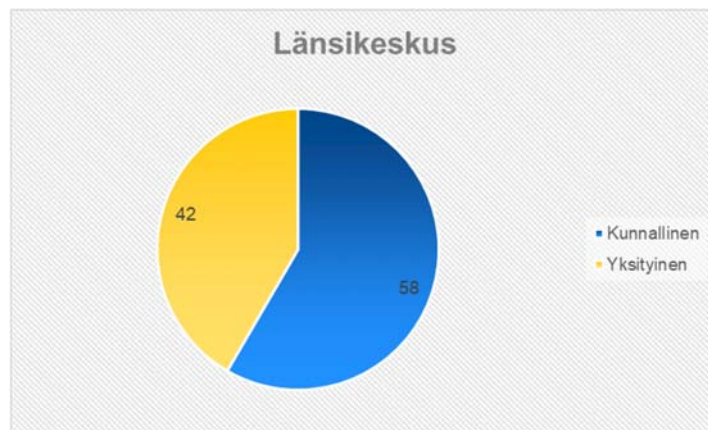
Alueella on kolme leikkipuisto: Itäpellon leikkipaikka, Martanpuiston leikkipaikka ja Suikkilanpuiston. Lisäksi Kastun päiväkodin yhteydessä on ulkoiluleikkikoulu. Teräsrautelan nuorisotalon tiloissa on avoimen varhaiskasvatuksen ryhmiä ja leikkikerho

Yksityiset palvelut

Alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

Aurala	Satakunnantie 10
Karusellimaa	Ekmaninkatu 4
Mukulax/Kähäri	Untolankatu 29
Norlandia luontopäiväkoti Puisto	Lukkosepätkatu 2 B
Peppiina Raunistula	Oikotie 7
Satunummen päiväkot	Eskonkatu 10
Satusuikkila	Kontanzankatu 4
Taikahattu	Taoskuja 1
Touhula Nättinummi	Schalininkatu 2

Alueella toimii useita yksityisiä perhepäivähoitajia, joilla on yhteensä 36 paikkaa.

Kuva 15 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Länsikeskuksen alueella

Alueella on haasteita esiopetuspaikkojen riittävyyden kanssa sekä niiden sijoittumisella useisiin kohteisiin.

4.7.2 Väestöennuste

Länsikeskuksen palvelualueella on kolme suurehkoa varhaiskasvatusaluetta, joiden välillä esiintyy eroavaisuuksia väestöennusteissa.

Nättinummen alueen 0-6 –vuotiaiden määrä on tulevaisuudessa laskussa. Vuoteen 2025 mennessä laskua lapsimäärään ennustetaan 15 %, eli 119 lasta. Tämän jälkeen suunta on hieman nousujohtainen, mutta nykytasolle ei edelleenkään yllätä.

Suikkilan ja Pohjolan alueilla tilanne on päinvastainen. Suikkilassa odotetaan kasvua 0-6 vuotiaiden määrään 32%, joka tarkoittaa 96 uutta lasta. Vuoteen 2030 mennessä kasvua olisi jo 162 lasta. Pohjolassa kasvu näyttäytyy vielä suurempana; 39 % vuoteen 2025 mennessä ja 94% vuoteen 2030 mennessä.

Suikkilan alue rakentuu pääosin parhaillaan Länsikeskuksen eteläpuolelle sijoittuvan Suikkilan kartano- nimisen asemakaavan turvin. Asuinrakentaminen alueella on kokonaisuudessaan melko maltillista. Alueelle odotetaan rakentuvan vuoden 2025 mennessä uusia asuntoja noin 400 asukkaalle. Vuoden 2025 jälkeen voimakkaampi asuinrakentaminen suuntautuu muille palvelualueille.

Pohjolan kaupunginosa on laaja kokonaisuus. Alueella on käynnissä useampi asuinrakentamiseen tähtäävä hanke. Päärautatieaseman läheisyydessä rakentuu parhaillaan Logomon viereinen Fabriikin asuinalue. Alueella on rakentamatonta asuinrakentamisoikeutta vielä n. 1000 asukkaalle. Rakentaminen jatkuu alueella 2030 -luvun alkuvuosiin asti.

Pohjolan palvelualueen lähimpänä keskustaa olevat osat tulevat tulevaisuudessa muuttumaan entistä kaupunkimaisemmaksi suunnitellun elämyskeskuksen rakentamisen myötä. Palvelukeskittymä sisältää mm. kahviloita, ravintoloita, liikuntatilaa ja monitoimiareenan erilaisten tapahtumien järjestämiseksi. Palveluiden lisäksi alueelle mahdollistetaan myös asuinrakentaminen. Uusia asuntoja rakennetaan n. 1000 asukkaalle. Alueen rakentaminen on määrää käynnistää 2020 -luvun alkuvuosina.

Pohjolan alueen rakentamisen paino sijoittuu keskustan lähialueiden lisäksi kahden päätien, Naantalın pikatien ja Satakunnan tien varsiin. Naantalın pikatien varren asuinrakentaminen käynnistyy 2020 -luvun alkuvuosina Pukkilan vanhan kaakelitehtaan alueella. Valmistuessaan alueelle tulee sijoittumaan n. 2000 uutta asukasta.

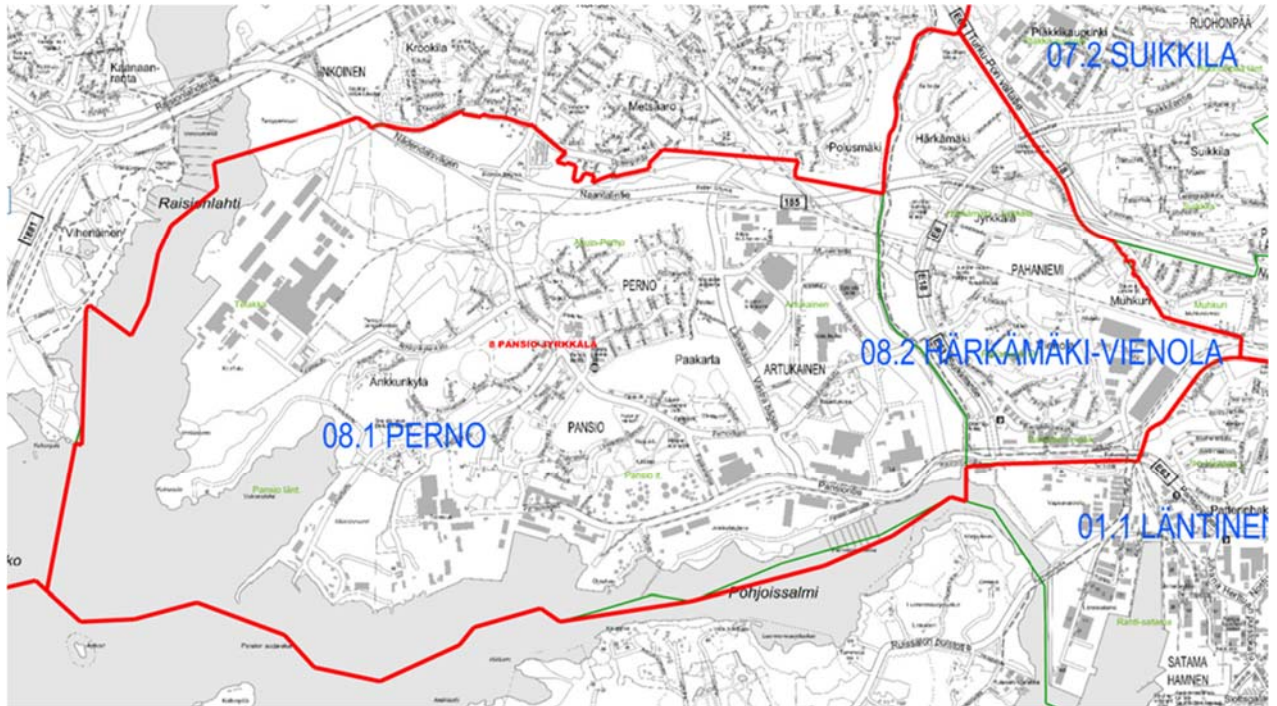
Satakunnantien varren kehitys on voimakkaasti kytköksissä joukkoliikennetarkaisuun, jolla on vaikutuksensa näiden alueiden toteuttamisaikatauluihin. ns. paalupaikan ympäristön ja Länsikeskuksen palvelukeskittymän katsotaan uudistuvan voimakkaasti, jos päätös on myönteinen raitiotielle tai superbussille. Paalupaikan ympäristöön on kaavailtu toteutettavan asuntoja noin 1500 asukkaalle ja Länsikeskuksen ympäristön kehittäminen mahdollistaa arviolta 4000 uutta asukasta. Alueiden uudistamistoimet käynnistynevät aikaisintaan 2020- luvun loppupuolella.

Kokonaisuudessaan Pohjolan alueelle arvioidaan rakentuvan asuntoja vuoteen 2025 mennessä yhteensä n. 1300 asukkaalle. Tämän jälkeen alueen asuinrakentamisen määrän katsotaan alueella kasvavan. Alueelle mahdollistetaan vuoteen 2025-2030 mennessä yhteensä asuntoja 2800 uudelle asukkaalle.

4.8 Pansio – Jyrkkälä

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Perno
- Härkämäki

Kuva 16 Pansio-Jyrkkälä palvelualue

4.8.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Pansio – Jyrkkälän alueella toimii neljä kunnallista suomenkielistä päivähoitoyksikköä.

- Heinikonkadun päivähoitoyksikkö, osoitteessa Heinikonkatu 4. Päiväkodissa on 69 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa toimii integroitu erityisryhmä ja päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta.
- Pernontien päivähoitoyksikkö, toimii kahdessa päiväkodissa. Osoitteessa Hyrköistentie 4 on 61 paikkainen päiväkotitoiminta 1 – 6 v lapsille. Päiväkodissa on integroitu erityisryhmä ja päiväkodissa järjestetään esiopetusta. Osoitteessa Pernontie 31 toimii 68 paikkainen päiväkotitoiminta 1-6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa järjestetään myös esiopetusta.
- Rahjekadun päivähoitoyksikkö, osoitteessa Rahjekatu 2 toimii 42 paikkainen päiväkotitoiminta 1 – 6 vuotiaille lapsille. Päiväkodissa toimii myös perhepäivähoidon varahoitopaikka ja avoin päiväkotitoiminta ja kerhotoiminta.
- Härkämäen päivähoitoyksikkö toimii kahdessa kiinteistössä. Päiväkotitoiminta Säkujätkä 2:ssa on 99 hoitopaikkaa 1-6 vuotiaille lapsille. Aunelan koulussa on kaksi esiopetusryhmää.

Kunnallinen perhepäivähoito alueella:

Alueella toimii kuusi perhepäivähoitajaa, joilla on 24 hoitopaikkaa 1-5 vuotiaille lapsille.

Avoin varhaiskasvatuspalvelu alueella:

Alueella toimii yksi leikkipuisto Hyrköistentien leikkipaikka

Rahjekadun päiväkodissa järjestetään avointa päiväkotitoimintaa sekä kerhotoimintaa.

Pernontien päiväkodissa toimii Pernon perhetelakka toiminta, missä järjestetään avointa päiväkotitoimintaa ja ohjattua kerhotoimintaa yhteistyössä lastensuojelun kanssa. Lisäksi Paakarlan seurakuntatalolla ja Mikaelin seurakuntatalolla järjestetään yhteistyössä Mikaelin seurakunnan kanssa perhekerhotoimintaa ja kerhotoimintaa.

Yksityiset palvelut

Alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

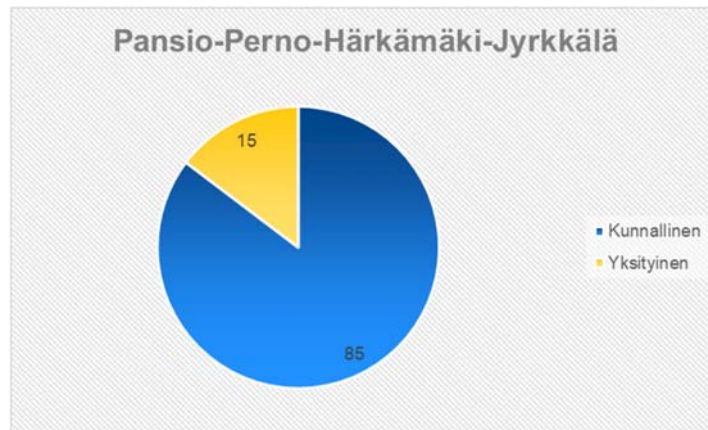
Pilke Vienola
Sateenkaarikoto/Peikonpesä

Vienolanrinne 2
Säkäkuja 1

Ryhmäperhepäiväkodit:
Ryhmäperhepäivähoito Saarinen

Häränajajanpolku 1 A 6

Alueella toimii perhepäivähoitaja, jolla on 4 paikkaa.

Kuva 17 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Pansio-Jyrkkälä alueella

Pansio – Jyrkkälän kunnallisten suomenkielisten palveluiden määrä on tällä hetkellä kysyntään nähden riittämätön Perno – Pansion alueella.

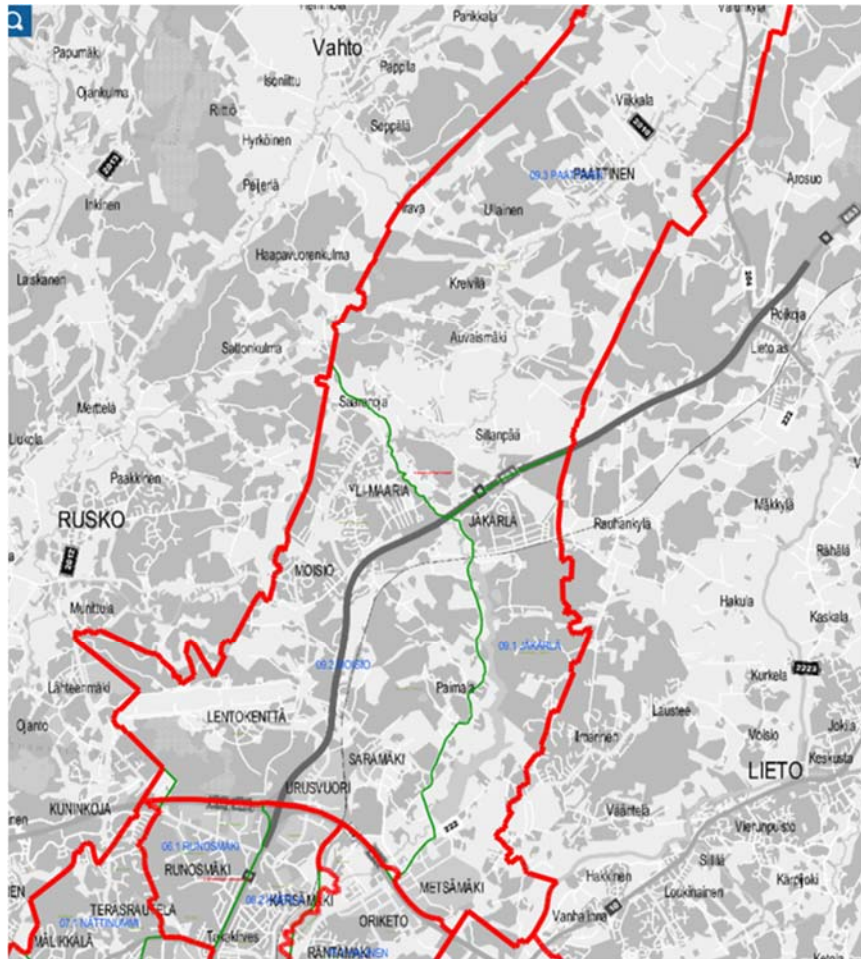
4.8.2 Väestöennuste

Pansio – Perno – Härkämäki – Vienola alueella väestöennuste osoittaa laskua 0-6 –vuotiaiden määrään. Pansion/Pernon puolella vuoteen 2025 lapsimäärä näyttää vähenevän 22%, mikä tarkoittaa 91 lasta. Tämän jälkeen lapsimäärä olisi pienessä kasvussa, mutta ei nousisi kuitenkaan nykytasolle. Härkämäen/Vienolan puolella lapsimäärä vähenee maltillisesti vuoteen 2025 mennessä, mutta tämän jälkeen nousisi takaisin nykyiselle tasolle.

4.9 Maaria – Paattinen

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat varhaiskasvatusalueet:

- Jäkärä
- Moisio
- Paattinen

Kuva 18 Maaria-Paattinen palvelualue

4.9.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Jäkärlässä on kaksi päiväkotia:

- Arkeologinkadun phy: Arkeologinkatu, kolme ryhmää, 54 paikkaa, alueellinen integroitu erityisryhmä, Jäkärän Puistokatu, kaksi ryhmää, 33 paikkaa ja Lampolankatu, kaksi ryhmää, 33 paikkaa
- Suotorpankujan phy, kolme ryhmää, 54 paikkaa

Moiossa on kaksi päiväkotia:

- Yli-Maarian päiväkoti, viisi ryhmää, 96 paikkaa
- Moision päivähoitoyksikkö: neljäryhmää, 75 paikkaa

Paattisilla on yksi päiväkoti:

- Paattisten phy: Seuravuorenkatu, 3 ryhmää, 54 paikkaa ja Toffinkuja (Paattisten koulussa),
- Avoin varhaiskasvatus alueella:
Alueella on Moision päivähoitoyksikön yhteydessä avoin päiväkoti ja ulkoiluleikkikerho. Lisäksi Yli-Maariassa on Virgon kentän leikkipaikka ja Jäkärlässä on Perkkiön leikkipaikka.
- Perhepäivähoito alueella:

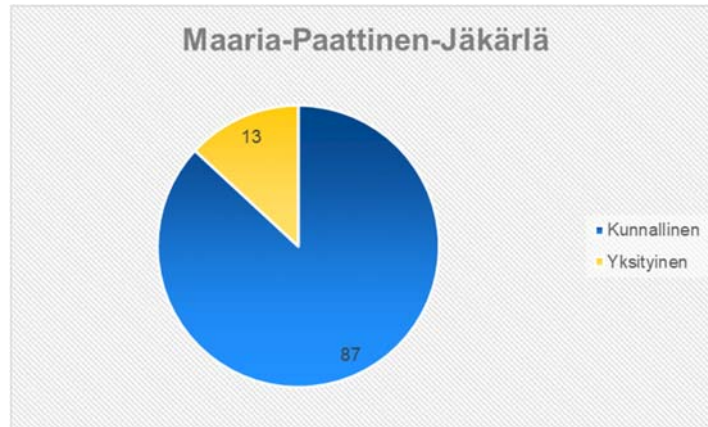
Jäkärlässä on neljä, Yli-Maariassa kaksi ja Paattisilla yksi kunnallinen perhepäivähoitaja, paikkoja yhteensä 28.

Yksityiset palvelut

Alueella toimii seuraavat yksityiset päiväkodit:

Touhula Yli-Maaria Vakiniityntie 2

Alueella toimii useita yksityisiä perhepäivähoitajia, joilla on yhteensä 32 paikkaa.

Kuva 19 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus Maaria-Paattinen alueella

4.9.2 Väestöennuste

Jäkärään ei tässä vaiheessa ennusteta juuri muutosta väestöön, mutta Kailon kaavahankkeen myötä uutta asutusta saattaa lähteä muodostumaan lähelle nykyistä Suotorpankujan päiväkotia. Tämä arvioidaan käynnistyvän vasta 2030 –luvun puolelta alkaen. Jäkärässä koululaisten lukumäärä pysyy aika stabiilina, noin 180. Tällä hetkellä koulussa vain 168 oppilasta.

Etelä-Paattisilla, Vakiniitun ja Koskenniemen alueelle on kaavailtu uutta asumista ja kaavoitus on käynnistymässä. Rakentamisen arvioidaan alkavan aikaisintaan noin 2022 – 2023. Rakentamisen vauhti ja volyyymi on kuitenkin niin maltillista, että merkittävää vaikutusta 0-6 –vuotiaiden määrään ei ole. Vuoteen 2030 mennessä ennustetaan Jäkärän ja Paattisten alueelle yhteensä noin uutta 80 lasta.

Moision alueen väestö näyttäytyy ennusteessa laskusuuntaisena, mutta tämän alueen osalta osalta ennusteeseen tulee tässä kohtaa suhtautua pienellä varauksella. Yli-Maarian monitoimitalon valmistuksen vaikutusta alueen houkuttelevuuteen ei ole voitu huomioida ennusteessa. Alueen kehittymistä tulee tarkastella säännöllisesti.

4.10 Ruotsinkielinen varhaiskasvatusalue

Palvelualueeseen kuuluvat kaikki ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut koko Turun laajuisesti.

Braheskolans dagvårdsenhet

Valtaojantie 27, 20810 Turku. Tarjoaa ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta sekä esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Braheskolanissa järjestetään tämän lisäksi perusopetusta luokka-asteilla 1-2 sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Syksystä 2016 Braheskolanissa on 49 laskennallista päivähoitopaikkaa. Esiopetuksella ja sitä täydentävällä varhaiskasvatuksella on kaksi ryhmää,

eli 40 paikkaa. Yksikön lapset ulkoilevat vuorotellen Braheskolanin omalla pihalla. Syksyllä 2019 Braheskolanin varhaiskasvatustoiminta laajenee kun Hirvensalossa, Riistakatu 10, avataan päiväkodin uusi sivutoimipiste. Uudessa toimipaikassa on mahdollisuus järjestää varhaiskasvatusta 30 lapselle, kahdessa ryhmässä.

Cyganeus daghem och förskola

Kuraattorinpolku 7, 20540 Turku. Kuraattorinpolun päiväkodissa on varhaiskasvatusta neljässä ryhmässä, joissa kolmessa on 21 laskennallista paikkaa, yhdessä 14 paikkaa, yhteensä 77 paikkaa. Tilat omistaa Turun Ylioppilaskyläsäätiö. Päiväkotia Kuraattorinpolku 7 on rakennettu vuonna 1979 ja toiminnut koko ajan päiväkotina, ensin suomenkielisenä ja vuodesta 2011 ruotsinkielisenä päiväkotina. Ylioppilaskyläsäätiö suunnittelee päiväkodin paikalle uudisrakennusta, johon on suunniteltu toteutettavan uuden päiväkodin tilat. Yksikköön kuuluu keskustassa, Aninkaistenkatu 7, Turun ammatti-instituutin tiloissa väliaikaisesti toimiva Cygnaeuksen esiopetus.

Sirkkala daghem och förskola

Tähtitorninkatu 4, 20700 Turku. Päiväkodissa tarjotaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta sekä vuorohoitoa (aamu, ilta ja viikonloppu). Päiväkodin tilat sijoittuvat neljään erilliseen rakennukseen samassa pihapiirissä. Päiväkotitoiminnan käytössä on kolme rakennusta, yksi rakennuksista on esiopetuksen käytössä. Kaikki rakennukset ja piha-alue ovat historiallisesti merkittäviä suojelukohteita. Päiväkotitoimintaa alle kouluikäisille lapsille on Sirkkalan päivähoitoyksikössä viidessä (5) päiväkotiryhmässä. Päiväkodin piha on alun perin (1985) mitoitettu kolmen lapsiryhmän käyttöön. Lapset ulkoilevat vuorotellen ja osa ryhmistä käyttää lähialueen puistoja päivittäiseen ulkoiluun. Esiopetukselle vuokrataan myös tiloja viereiseltä palvelutalolta, Hemmet, joissa toimii kaksi ryhmää.

Skolgatans daghem

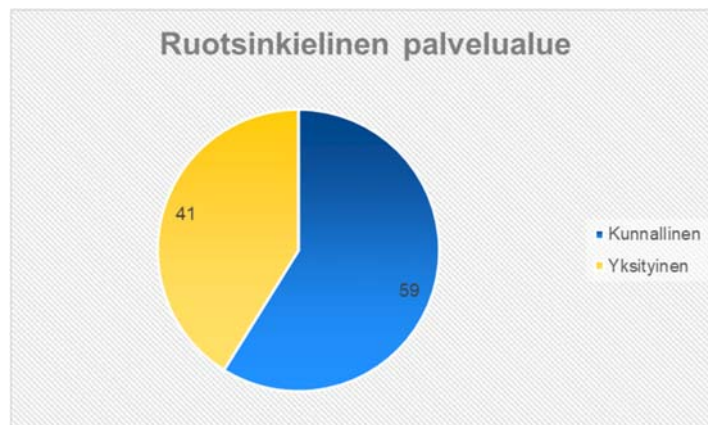
Koulukatu 10, 20100 Turku. Päiväkodissa 5 ryhmää, yhteensä 112 paikkaa. Päiväkodissa toimii integroitu erityisryhmä. Päiväkotia sijaitsee Ruusukorttelin kaavamuuotosalueella.

Alueella toimii kunnallinen perhepäivähoitaja, 4 paikkaa.

Ruotsinkielisiä yksityisiä päiväkotia:

Folkhälsan Gunghästen	Teollisuuskatu 43
Folkhälsan Kastanjen	Vänrikinkatu 3
Pilke Äppelbo	Stålarinkatu 36
Sateenkaarikoto / Lyckobo	Virusmäentie 65 B 1
Verkanappulat/Knatteskar	Tapulikatu 9
Villa Solaris	Kaurakatu 24 A

Yksityisiä perhepäivähoitajia on kaksi, joilla on yhteensä kahdeksan paikkaa.

Kuva 20 Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatusta ruotsinkielisellä palvelualueella

4.10.1 Nykytilanteen kuvaus alueen palveluista ja tiloista

Kokonaisuudessa ruotsinkielisten paikkojen riittävyys on ollut viime vuosina haasteellista. Vuodenvaihteessa on säännöllisesti jouduttu avaamaan väliaikaisia ryhmiä päiväkotien liikunta- tai muissa tiloissa, jotta akuutti tarve on saatu ratkaistua. Braheskolanin osalta tilanpuute on ollut pysyvä ongelma sen avaamisesta lähtien. Esiopetuksen tilantarve on akuutti Cygnaeuksen ja Sirkkalan yksiköissä, jotka kummatkin toimivat väliaikaisissa tiloissa, jotka eivät ole toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia. Molemmissa kohteissa esiopetusta on jouduttu sijoittamaan väistötiloihin; keskustassa Aninkaistenkadun ammatti-instituutin koulukiinteistöön ja Sirkkalassa ulkoa vuokrattuun tilaan läheisessä palvelutalossa. Edelleen Braheskolanin paikkapulaa paikkaamaan on päätetty vuokrata lisätilaa yksityisen päiväkodin käytöstä vapautuvasta kiinteistöstä Hirvensalossa.

Muita jo päätettyjä tilahankkeita, joilla on positiivinen vaikutus nykytilanteen haasteisiin, ovat Sofiankadun uusi päiväkotikoti, joka korvaa Koulukadun päiväkodin sekä Sirkkalan koulun lisärakennus, johon on mitoitettu 3 ryhmän esiopetustilat. Hankkeen yhteydessä Tähtiorninkadun päiväkodin rakennus 4 (Gula huset) vapautuu takaisin päiväkodin käyttöön. Esiopetukselta vapautuva tila soveltuu korkeintaan 14 lapsen toimintaan. Kyseisessä rakennuksessa ei voida järjestää ruokailua eikä sinne ole mahdollista sijoittaa alle neljävuotiaita lapsia.

Skolgatans daghemin kiinteistön tilanne on hankaloitunut merkittävästi loppukevällä 2019, jolloin nykyistä toimintaa vaikeuttaa erityisesti ilmastointikoneiston ongelmat sekä viemäriputkien ongelmat. Mikäli vikoja ei saada korjattua, joudutaan osasta päiväkodin ryhmätiloista luopumaan.

Sekä Sirkkalan koulun lisärakennus kuin Sofiankadun uuden päiväkodin hanke valmistuvat tarkastelujaksolla 2019-2022.

4.10.2 Väestöennuste

Viime vuosina ruotsinkielisessä päivähoidossa on ollut suuri määrä lapsia. Väestöennusteiden valossa ikäluokkien koko on vaihdellut merkittävästi. Noin seuraavana kolmena vuonna varhaiskasvatuksessa näkyy 2010-luvun 0-vuotiaiden määrän aleneminen. 2023 0-vuotiaiden määrä kääntyisi ennusteen mukaan taas kasvuun. Tämän tiedon valossa noin 8 vuoden aikana päivähoitoikäisten määrä ei ylitä nykytilannetta.

4.11 Kaupunkitasoisesti tarkasteltavat palvelut

4.11.1 Vuorohoito

Vuorohoitoa järjestetään kunnallisissa yksiköissä keväällä 2019 seuraavasti:

Taulukko 2 Vuorohoito Turussa

Kaskenmäen phy, Kaskenkatu 7	Ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus kaikkina viikonpäivinä
Asemanseudun phy, Käsityöläiskatu 20	Ilta- ja viikonloppuhoito maanantaista sunnuntaihin klo 22 asti
Kastun pk, Pyörämäentie 4	Ilta- ja viikonloppuhoito maanantaista sunnuntaihin klo 22 asti

Sirkkala daghem och förskola	Ilta- aamu- ja viikonloppuhoito maanantaista sunnuntaihin klo 5:30- 22:00.
Hintsankujan phy, Hintsankuja 4	Aamu- ja iltahoito maanantaista lauantaihin 5-22
Munsterinkadun phy, Munsterinkatu 3 (Vuorohoito siirtynyt Kastun päiväkotiin, esiopetusikäisten lasten kohdalla vuorohoito jatkuu kesään 2019 saakka.)	Iltahoito maanantaista perjantaihin klo 22 asti, lisäksi aamuhoito klo 5.30 alkaen
Hepokullan phy, Niitunniskantie 1	Iltahoito maanantaista perjantaihin klo 22 asti, lisäksi aamuhoito klo 5.30 alkaen
Haritun phy, Kymenlaaksonkuja 4 (Vuorohoito loppuu kesällä 2019)	Iltahoito maanantaista perjantaihin klo 22 asti, lisäksi aamuhoito klo 6.00 alkaen

Ruotsinkielinen vuorohoito järjestetään Sirkkala daghem och förskolassa; aamu-, ilta- ja viikonloppuhoito 5:30-22:00.

Ruotsinkielinen alueellinen integroitu erityisryhmä toimii Skolgatans daghemissa. Esiopetuksessa on tarjolla integroitu erityisryhmä, joka toimii Cygnaeus förskolassa. Ruotsinkielinen vuorohoito ja integroitu erityisryhmä järjestää palvelut koko Turun kaupungin alueella.

Yksityinen palvelu:

Yksityisissä palveluissa vuorohoitoa tarjoaa Sateenkaarikoto Oy:n päiväkotia Pääskynpesä, Kurjenmäenkatu 8 (Itäinen keskusta), maanantaista sunnuntaihin klo 6-22.

Vuorohoidon kysyntä on Turussa kasvanut viime vuosina räjähdysmäisesti. Alla olevasta taulukosta ilmenee palvelujen kysynnän kehittyminen. Nykytilat eivät vastaa tähän kysyntään.

Vuosi	Kunnallinen vk	Yksityinen vk	Kasvu edelliseen vuoteen
2014	333	0	-10,9 %
2015	337	0	1,2 %
2016	406	0	20,5 %
2017	522	29	35,7 %
2018	532	47	5,1 %

Tammikuussa 2019 toimintansa aloittaneessa Kastun päiväkodissa oli alun perin suunniteltu kolme ryhmää vuorohoidon tarvetta varten. Suunniteltu määrä ei ole kuitenkaan ollut riittävä, ja jo keväällä 2019 on vuorohoitoa tarvitsevia lapsia jouduttu sijoittamaan Kastuun suunniteltua enemmän. Syksyllä 2019 Kastussa vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrä tulee edelleen lisääntymään.

4.11.2 Kielipäiväkodit

Yksityisen varhaiskasvatuksen puolella on kolme englannin kielistä kielipäiväkotiä sekä useampia kielirikasteisia päiväkotia.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen puolella ruotsinkielistä kielikylpytoimintaa järjestetään Kerttulin päivähoitoyksikössä 5v ja esiopetusikäisille lapsille. Kielirikasteista esiopetusta englannin kielellä järjes-

tetään Syvälahden päiväkodissa, Kukolan päivähoitoyksikössä ja Haarla – Pikisaaren päivähoitoyksikössä sekä Tuomaansillan päivähoitoyksikössä. Englannin kielirikasteista varhaiskasvatusta järjestetään Tuomaansillan Rehtoripellon päiväkodissa. Enpanjarikasteista varhaiskasvatusta järjestetään kerhotoimintana Kerttulin päivähoitoyksikössä ja Rahjekadun päivähoitoyksikössä.

Liitteessä 4 on esitetty kaikki kielipäiväkodit ja kielirikasteiset päiväkodit.

4.11.3 Vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen perustuva varhaiskasvatus

Päiväkoti Pikku Tammi, steinerpedagogiikka 25 paikkaa
Päiväkoti Karitsa, kristillinen katsomus 35 paikkaa
Steiner koulun esiopetustatäydentävä varhaiskasvatus, 12

4.12 Perhepäivähoito

Keväällä kunnallisessa perhepäivähoidossa eri puolilla kaupunkia on 180 lasta ja 46 omassa kodissa työskentelevää perhepäivähoitajaa. Lisäksi käytössä on ollut vaihtelevasti 1-3 kolmiperhepäivähoitajan ryhmää. Kolmiperhepäivähoidossa hoitaja työskentelee jonkun tai joidenkin kolmiperhepäivähoidossa olevan lapsen kotona. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ei ole ryhmäperhepäiväkoteja.

Keväällä 2019 yksityisessä perhepäivähoidossa on 260 lasta. Ryhmäperhepäivähoidossa lapsia on 100. Tällä hetkellä perhepäivähoitoa ja osin myös ryhmäperhepäivähoitoa tuetaan yksityisen hoidon tuella, mutta vuoden 2020 alusta rinnalle tulee myös palveluseteli. Ryhmäperhepäivähoidossa seteli on jo käytössä. Perheitä tuetaan myös yksityisen hoidon tuella palkkaamaan oma hoitaja kotiin.

Yhteensä kunnallisessa ja yksityisessä perhepäivähoidossa on yhteensä noin 540 paikkaa.

5 PÄIVÄKOTIKOHTTEIDEN KUNTO JA KORJAUSTARPEET

5.1 Poiminnat koulu- ja päiväkotiselvityksestä keväältä

Kaupungin päivähoitoa järjestetään 70 päiväkodissa. Näistä vain 16 on rakennettu 1990- tai 2000 -luvulla. Suurehko osa päiväkodeista on rakennettu 1970–80 -luvuilla ja alkavat näin ollen lähentyä tai olla jo teknisen käyttöikänsä loppupäässä. Peruskorjaustarpeita on näin ollen paljon. Joukossa on myös muutamia kohteita, jotka ovat 1900 -luvun alusta, tai jopa 1800 -luvun puolelta. Nämä kohteet ovat yhden peruskorjauksen jo läpikäyneet ja uutta kierrosta odottamassa. Haasteena useammassa päiväkotirakennuksessa on niiden paikkamäärien vähentämisen tarve ilmanvaihdon riittämättömyyden vuoksi. Useammassa päiväkodissa olisi tarve lisätä hoitopaikkoja, mutta ilmamäärien vuoksi tämä ei ole mahdollista. Ilmamäärien ajantasaisen tietojen puute luo haasteita nykytilanteeseen. Syyskuudella 2019 on tarkoitus käynnistää kohdekohtainen tilakartoitus, jossa arvioidaan tarkemmin olemassa olevien päiväkotikohteiden maksimitilapaikkamääriä ottaen huomioon neliö- ja ilmamäärät.

Koulu- ja päiväkotikohteista on laadittu vuonna 2018 kaupungin Tilapalvelukeskuksen toimesta 10 vuoden pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS), jossa on arvioitu kohteiden kunnostustarpeita. Arviot perustuvat ylläpitöinsinöörin kohdetuntemukseen, historiatietoihin, kohteiden ikään, arvioon teknisestä kunnosta ja joiltain osin kuntoarvioihin. Kaikista kohteista ei ole teetetty ulkopuolista kuntoarviota. Tältä osin PTS – suunnitelmia tullaan tulevan vuoden kuluessa täsmentämään.

PTS -suunnitelmaan ei ole listattu kaikkia pienimpiä kunnossapitotöitä, vaan lähtökohtaisesti yli 20 000 euron korjaukset. Valtaosa listatuista toimenpiteistä on peruskorjauksen ohella koulukohteista luokkien pintojen uusimista, päiväkodeissa osastojen pintojen uusimisia, molemmissa julkisivu- ja ikkunatöitä sekä ilmanvaihtokorjauksia.

Koulu- ja päiväkotikohteiden yhteenlaskettu korjausvelka on 75,7 M€:a (31.12.2017). Kohteille laskeutu keskimääräinen kuntoprosentti on 68,2 %. Vaihteluväli on kuitenkin hyvin laaja. Kuntoprosentti on rakennuksen nykyhinnan ja uudishinnan osamäärä. Uudisrakennuksen valmistumisvuonna rakennuksen kunto-% on 100%. Rakennuksen ikääntyessä ja nykyhinnan alentuessa kunto-% havainnollistaa rakennuksen kuntoa. Rakennuksen kunto-%:n ollessa 75-100 % rakennuksen katsotaan olevan käytön kannalta tarkoituksenmukaisessa kunnossa. Kun rakennuksen kunto laskee alle 75 % rajan, rakennukseen alkaa kertyä euromääräisesti mitattavaa korjausvelkaa. Korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka tarvitaan rakennuksen korjaamiseksi 75 % tavoitetasoon. Taulukko päiväkotikohteiden korjausvelasta on esitetty liitteenä 5.

Viimeisen kymmenen vuoden aikajaksolla päiväkotien korjauksiin on investoitu selvästi vähemmän, kuin koulukohteisiin. Päiväkotikohteisiin kohdistuu 10 vuoden PTS -suunnitelman mukaan erinäisiä korjaustoimenpiteitä noin 10 M€:n edestä, kun ei huomioida peruskorjauksia, tai alle 20 000 euron pieniä kunnossapitotöitä. Peruskorjaustarpeet mukaan lukien summa kipuaa jo 30 M€:oon.

Taulukossa 3 on esitetty viimeisen kahdeksan vuoden ajalta vuosittaiset kunnossapitomenot päiväkotikohteissa. Viimeisen kahden vuoden aikana menot ovat olleet suuremmat, kuin aiempina vuosina.

Taulukko 3 Päiväkotikohteiden kunnossapitomenot 2010-2018

Päiväkotien kunnossapitomenot	
Vuosi	Toteutunut kustannus
2010	1 304 560
2011	1 275 529
2012	1 355 413
2013	1 848 339
2014	1 776 593
2015	1 604 771
2016	1 998 004
2017	3 205 896
2018	3 426 434
keskiarvo	
2010-2018	1 977 282

Tilapalvelukeskuksen (entinen Kiinteistöliikelaitoksen tilapalvelut) koulu- ja päiväkotikohteiden kunnossapitotöihin kohdistuvat määrärahat ovat vuositasolla keskimäärin 4,5 M€:a. Painetta tämän summan nostolle on selvästi olemassa. Edelleen tärkeää on, että kohteita nostetaan oikea-aikaisesti peruskorjauslistoille. Tämän osalta on ollut viime vuosina haasteita. Peruskorjausten pitkittyessä nousee kohteissa mm. sisäilmariski.

Sivistystoimialan sisäilmatyöryhmässä on käsitelty säännöllisesti koulujen ja päiväkotien sisäilmaan liittyviä haasteita. Hyvin usein ainakin osa ongelmista johtuu ilmanvaihdosta ja riittämättömistä ilmamääristä. Vanhoissa rakennuksissa tekniikka on suunniteltu eri arvoilla, kuin mitä tänä päivänä mm. asumisterveysasetus vaatii, vaikka kohteiden käyttötapa ei ole muuttunut. Myös kohteiden ikä ja peruskorjausten viivästyminen näkyvät näissä tapauksissa.

5.2 PTS:n mukaiset vuosille 2019 – 2022 ajoitettavat korjaukset

Niitunniskantien päiväkodin peruskorjaus on arvioitu kiireellisyydessä vuodelle 2019-2020. Peruskorjaus on kuitenkin päätetty korvata uudishankkeella, joka toteutetaan Tommilankatu 24 tontille. Uudishankkeen rakennustyöt käynnistyvät keväällä 2020.

Talinkorventien päiväkotia ja Rätälänkadun päiväkotia on arvioitu vuoden 2020 peruskorjauskohteiksi. Myös Talinkorventien peruskorjaus esitetään korvattavaksi uudishankkeella, jotta alueelle saadaan samalla kaivattuja lisäpaikkoja. Ratkaisusta on tarveselvitys laadinnassa, joka on määrä saattaa käsittelyyn verkkoratkaisun hyväksymisen jälkeen. Hankkeen toteutusaikataulu on riippuvainen suunnittelun seuraavista vaiheista ja rahoituksen aikataulusta. Rätälänkadun päiväkodissa tehdään välttämättömiä korjauksia, mutta varhaiskasvatusverkon tarkastelukaudella 2019-2022 huomioidaan kaa-voituksessa uuden päiväkodin paikka, joka mahdollisesti voisi tulevaisuudessa korvata Rätälänkadun.

Vuodelle 2021 on listattu kolme peruskorjaustarpeessa olevaa päiväkotia; Kymenlaaksonkuja 4 päiväkotia Haritussa, Sairashuoneenkatu 1 päiväkotia keskustassa sekä Parolanpolku 9 päiväkotia Runosmäessä. Näistä Sairashuoneenkadun päiväkotia sisältyy laajempaan Mars –korttelin päiväkotihankkeeseen ja korjausaikataulu määrittyy osana tätä kokonaisuutta. Parolanpolun päiväkotia taas on korvautumassa Runosmäen monitoimitalohankkeen myötä. Kymenlaaksonkujan päiväkotia esitetään peruskorjattavaksi.

Munsterinkadun päiväkotia Runosmäessä on määritelty peruskorjattavaksi vuonna 2022. Myös tämä kohde sisältyy Runosmäen monitoimitalohankkeeseen.

Susiniitynkadun päiväkoti tarvitsee myös peruskorjaustasoisia toimenpiteitä, mutta niitä suunniteltu tehtäväksi osissa vuosina 2019-2022.

5.3 PTS:n mukaiset vuosille 2023-2027 esitetyt korjaukset

Vaikka käsillä oleva varhaiskasvatusverkko käsittää vain vuodet 2019-2022, on tarpeen nostaa esiin myös seuraavalle tarkastelujaksolle kohdistuvia tarpeita.

PTS –suunnitelman mukaan seuraavat kohteet ovat peruskorjauksen tarpeessa 2023-2027:

- 2023-2024
  - Hyrköistentien 4 päiväkoti, Perno
  - Paavinkatu 15 päiväkoti, Halinen
  - Hintsankuja 4 päiväkoti, Varissuo
  - Piinokankatu 4 päiväkoti, Varissuo
  - Karrinkatu 4 päiväkoti, Nättinummi
  - Tähtitorninkatu 4 päiväkoti, Itäinen keskusta
- 2025
  - Anniitunkatu 2 päiväkoti, Hirvensalo
  - Kaerlantie 16 päiväkoti, Kaerla (korvaava uudishanke)
- 2026
  - Seikonkatu 4
- 2027
  - Arkeologinkatu 9

Vuosilukuarviot ovat alustavia ja näitä tulee täsmentää uusien kuntoarvioraporttien tulosten myötä. Osa peruskorjauksista esitetään myös korvattavaksi uudishankkeilla.

6 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

6.1 Varhaiskasvatusverkon tilanne ja kaupunkitasoiset kehitystarpeet

Yleisenä havaintona Turun varhaiskasvatusverkon tilanteesta voidaan todeta verkon olevan kohtalaisen eheä ja toimipisteiden sijainnit kohtalaisia. Liitteenä 6 on esitetty varhaiskasvatusikäisten lasten asuinpaikat suhteessa kunnallisten ja yksityisten päiväkotien sijainteihin.

Nykytilanteessa lapsimäärä päiväkodeissa (1/2019) oli 7 295 lasta (kunnallinen ja yksityinen palvelu). Perhepäivähoidon piirissä oli 541 lasta. Palvelun riittävydessä suhteessa kysyntään on nykytilanteessa aluekohtaisia eroja. Uusia päiväkoteja tullaan tarvitsemaan, mikäli kaupungin kasvutavoitteet toteutuvat ja väestöennusteet osoittautuvat realistisiksi. Olemassa olevan palvelutaso tulee joka tapauksessa säilyttää ja tilojen käyttö varmistaa oikea-aikaisilla kunnossapito- ja peruskorjaustöillä. Joiltain osin peruskorjaushankkeita on tarkoituksenmukaisempaa korvata uudishankkeilla, mikäli näillä voidaan saavuttaa toimintaa paremmin tukevat tilat ja optimaalisemmat sijoitusratkaisut

Päiväkotikohteisiin kohdistuu 2020 –luvulla merkittäviä korjaustarpeita, joka tulee huomioida talousarviosuunnittelussa. Vuonna 2019 käynnistettävän laajan kuntotutkimuskierroksen myötä on todennäköisesti nousemassa esiin vielä ennakoimattomia tarpeita. Väistötilaratkaisuilta ei voida mitään todennäköisimmin välttää.

Esityksenä on, että tarkastelujaksolla 2019-2022 peruskorjauskohteille suunnitellaan priorisointi ja tarkempi aikataulutus niiden kohteiden osalta, joiden tarve on PTS -suunnitelmassa arvioitu vuosille 2023–2024:

- Hyrköistentien 4 päiväkotia, Perno
- Paavinkatu 15 päiväkotia, Halinen
- Hintsankuja 4 päiväkotia, Varissuo (liittyy Varissuon monitoimitalo –hankkeeseen)
- Piinokankatu 4 päiväkotia, Varissuo (liittyy Varissuon monitoimitalo –hankkeeseen)
- Karrinkatu 4 päiväkotia, Nättinummi
- Tähtitorninkatu 4 päiväkotia, Itäinen keskusta

Varhaiskasvatusverkon kehittämistä tulisi jatkaa siten, että hoitopaikkatarpeita arvioidaan koko kaupungin osalta yhden osallistumisaste-ennusteen mukaisesti. Osallistumisasteella tarkoitetaan sitä prosenttiosuutta kaikista 1-6 –vuotiaista asukkaista, joka osallistuu varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Nykytilanteessa palvelujen piiriin hakeudutaan ikäluokittain seuraavasti (taulukon luvut huhtikuulta 2019):

Taulukko 4 Osallistumisasteet varhaiskasvatukseen (1-6 -vuotiaat)

Suomen- ja ruotsinkielinen yhteensä	
ikä	osallistumisaste %
1	40
2	67
3	84
4	89
5	93
6	97

Keskimääräinen osallistumisaste on nykytilanteessa 78%. Yleisen työllisyystilanteen odotetaan entisestään vielä hieman parantuvan, joten osallistumisasteeksi ennustetaan tarkastelujaksolla 2019-2022 80 %.

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan lasten osallistumista varhaiskasvatukseen halutaan edistää, koska tutkimusten mukaan laadukas varhaiskasvatus vaikuttaa myönteisesti lapsen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Se tasoittaa erilaisista kotitauoista tulevien lasten lähtökohtia ja vähentää ennaltaehkäisevästi syrjäytymistä. Suomessa lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen on alhaisempi kuin esimerkiksi kaikissa muissa Pohjoismaissa.

OECD:n tuore Education at a Glance –julkaisussa käsitellään varhaiskasvatukseen osallistumista. Suomessa varhaiskasvatukseen osallistuminen kasvoi tuntuvasti vuosina 2005–2016. Suomi ei ole kuitenkaan saanut kurottua umpeen eroa OECD-keskiarvoon, sillä osallistuminen on samaan aikaan lisääntynyt myös muualla.

Nuorimpien lasten osallistumisessa varhaiskasvatukseen Suomi ei juuri erotu OECD-keskiarvosta. Alle kolmevuotiaista varhaiskasvatukseen osallistuu 30 %, mikä on vain 4 prosenttiyksikköä alle OECD-keskiarvon. Ero lähtee kasvuun kolmen ikävuoden kohdalla ja on suurimmillaan 11 prosenttiyksikköä viisivuotiailla, joista Suomessa varhaiskasvatuksen piirissä on 84 % kun OECD-keskiarvo on 95 %. Ero katoaa kuusivuotiaiden kohdalla, sillä lähes koko ikäluokka osallistuu esiopetukseen.

Perheen tulotaso ja äidin koulutustausta vaikuttavat useimmissa maissa osallistumiseen. Hyväosaisten perheiden lapset osallistuvat suuremmalla todennäköisyydellä varhaiskasvatukseen. Suomessa-kin perhetaustalla on vaikutusta, kuitenkin vähemmän kuin OECD-alueella keskimäärin.

Taulukossa on esitetty palvelualuekohtaiset ennusteet lapsimäärän kehitykselle vuoteen 2025 ja 2030 mennessä. Mikäli ennuste toteutuu ja lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen olisi 80%, tältä pohjalta karkeasti arvioituna vuoteen 2025 mennessä uusia hoitopaikkoja tarvittaisiin noin 440. Tarkastelujaksolla 2019-2022 toteutuvat kunnalliset hankkeet lisäävät hoitopaikkamäärää noin 80 kappa- leella. Tämän jälkeen suunnitteilla olevat Mars -korttelin päiväkotit, Skanssin päiväkotit ja Talinkorven- tien päiväkotit tuottavat loput tarvittavat paikat.

Taulukko 5 Varhaiskasvatusikäisten lasten kasvuennuste 2025-2030

	Toteutunut lapsimäärä kunnallisissa päiväkodeissa 1/2019	Toteutunut lapsimäärä yksityisissä päiväkodeissa 1/2019	Lapsimäärä alueella (toteuma 2018)	Varhaiskasvatus alueen lapsimäärän kasvuennuste 2025	Uusien paikkojen laskennallinen tarve, arvio	Varhaiskasvatus lueen lapsimäärän kasvuennuste 2030	Uusien laskennallinen paikkojen tarve, arvio
Skanssi-Uittamo	701	332	1498	48	38	201,6	161
Hirvensalo-Kakskerta	428	149	1121	-72	-58	-8,1	-6
Keskusta	1053	533	2104	509	407	933,3	747
Pansio-Jyrkkälä	356	65	707	-99	-79	-54,9	-44
Nummi-Halinen	515	323	1456	146	117	443,7	355
Varissuo-Lauste	751	252	1748	-301	-240	-271,8	-217
Länsikeskus	484	431	1532	157	125	484,2	387
Runosmäki-Raunistula	325	88	900	202	161	261,9	210
Maaria-Paattinen	429	80	833	-37	-30	6,3	5
	5042	2253	11899	552	441	1996	1597

Liitteessä 7 on esitetty kuvaajina aluekohtaiset väestöennusteet 0-6 -vuotiaiden lasten osalta.

Vuorohoidon tilanne on koko kaupungin tasolla puutteellinen. Kysyntään ei pystytä nykyisillä tiloilla vastaamaan. Tämä koskee sekä suomenkielistä että ruotsinkielistä palvelua. Vuorohoidon, erityisesti ympärivuorokautisen hoidon tilojen on tärkeä sijaita hyvien kulkuyhteyksien päässä ja toiminnan tehokkuuden näkökulmasta muutamiin paikkoihin keskitettynä.

Verkkotarkastelun yhteydessä yhdeksi haasteeksi on noussut esiopetuksen tilat ja niiden epävarma sijainti. Tältä osin esitetään, että esiopetuksen ensisijainen sijoituspaikka on jatkossa koulun yhteydessä. Vanhoissa kohteissa tätä noudatetaan mahdollisuuksien mukaan sekä niin, ettei aamupäivä- ja iltapäivätoiminta vaarannu tämän vuoksi.

Varhaiskasvatusverkko pitää sisällään hyvin erikokoisia päiväkotikohteita. Kaupungin strategisten linjausten mukaan uudet yksiköt suunnitellaan noin 140 –paikkaisiksi tai suuremmiksi. Erityisen pienten yksiköiden osalta olisi tarkoituksenmukaista tarkastella mahdollisuutta liittää niitä osaksi isompaa kokonaisuutta tulevien tilahankkeiden yhteydessä.

Yhtenä havaintona verkkotyössä on noussut esiin myös suomenkielisen ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen nykyinen erottuminen omiin päiväkodeihin. Tulevaisuudessa ryhdytään suunnittelemaan myös yhteishankkeita tilojen osalta suomen- ja ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle.

Päiväkotitilojen mitoituksen osalta esitetään, että uudet päiväkodit kulloisenkin lain mahdollistaman maksimisuhdeluvun mukaan. Olemassa olevissa tiloissa tätä sovelletaan sen mukaan, mitä tilat ja ilmamäärät mahdollistavat. Uuden hallitusohjelman mukaan mitoitus on enintään 21 lasta/ryhmä.

Varhaiskasvatusverkon optimoinnin näkökulmasta tarkastelukaudella 2019-2022 on tarkoitus käynnistää uusia tarveselvitys- ja hankesuunnitteluprosesseja sekä arvioida eräistä kohteista luopumista tai uudelleenjärjestelyjä.

Käynnistetään tarveselvitys- ja hankesuunnitteluprosessi seuraavista kohteista:

- Linnakaupungin monitoimitalo
- Varissuon monitoimitalo
- Kaerlantien päiväkodin korvaava uudishanke
- Wäinö Aaltosen koulun parakkien korvaava rakennus
- Hepokullan (Länsikeskus) alueen esiopetuksen tilaratkaisu
- Koulukadun suomenkielisen päiväkodin korvaava tila (Ruusukortteli)
- Maariankadun lisärakennus

Uudisrakennuskohteiden osalta käynnistetään selvitys, onko perusteltua rakennuttaa itse tai vuokrata uudisrakennuskohteet.

Tarkastellaan verkon kokonaisjärjestelyjen kautta mahdollisesti luovuttavia kohteita seuraavasti:

- Lautturinkadun päiväkodista luovutaan verkkoselvityksen tarkastelujaksolla 2019-2022.
- Selvitetään mahdollisuus luopua Jäkärilän yhdestä ulkoavuokratusta kohteesta hyväksytyyn tarveselvityksen mukaisesti, mutta aikaistetusti. Tämä mahdollistuu, mikäli esiopetusryhmät voidaan si joittaa koululle.

Tarkastelujaksolla 2019-2020 ei esitetä luopumisia muista kohteista, mutta vuoteen 2025 mennessä tulee todennäköisesti ajankohtaiseksi tarkastella verkon optimointia myös mahdollisten luopumisten kautta. Kaupungin aluekehityksellä on tässä merkitystä, tällä hetkellä lapsimääriin ennustetaan tietyille alueille kasvua ja tietyille alueille vähentymistä (taulukko 5).

6.2 Aluekohtaiset toimenpide-ehdotukset

6.2.1 Keskusta

Läntisen keskustan lapsimäärä on ennusteiden mukaan kasvussa: vuonna 2022 uusia lapsia 148, vuonna 2025 uusia lapsia 347. Alueen päiväkodit ovat täynnä ja vuorohoito vie alueen lasten paikkoja. Keskustaan tarvitaan lisää hoitopaikkoja. Mikäli hoitopaikka tarjottaisiin 80%:lle uusista 0-6 – vuotiaista, tulisi uusia hoitopaikkoja olla 278 ja näistä 194 kunnallisia paikkoja. **Tarve esitetään ratkaistavaksi Mars –korttelin päiväkotihankkeella.** Mars –korttelin mitoituksen tulisi olla tarveselvityksen mukainen 240 paikkaa.

Lisäksi läntisen keskustan alueella tuleviin tarpeisiin vaikuttaa Linnakaupungin alueen kaavoitus ja rakentuminen. Karkeasti arvioituna palveluja tarvitaan alueella 5-10 vuoden kuluessa. Alueelle on osayleiskaavassa tavoitteena 15 000 uutta asukasta 2050 mennessä (Herttuankulman kaava-alueelle tavoitteena 4 400 asukasta, Kirstinpuistoon 3 500 asukasta). Tähän mennessä Linnakaupungin alueelle on tullut noin 800 uutta asukasta. Herttuankulman alueella on varattu tontti päiväkodille tulevia tarpeita varten. Alueelle on mahdollisesti toteutumassa yksityinen päiväkotikiinteistö nopeammalla aikataululla. **Johtopäätöksensä on todettavissa, että Linnakaupungin alueella tulee käynnistää monitoimitalon suunnittelu viipymättä ja huomioida tämä tarve kaavoituksessa.**

Koulukadun päiväkotikiinteistö on peruskorjauksen tarpeessa lähivuosina. Tilat on kuitenkin tarkoitus korvata Ruusukorttelin hankkeen yhteydessä. Toteutusaikataulu on vielä epävarma.

Keskusta-alueen hankkeisiin liittyvät väistöilaratkaisut vaikuttavat alueen hoitopaikkojen määrään laskevasti noin 2020-luvun puoliväliin asti. Tämän jälkeen muodostuu uusia paikkoja, mikäli Mars – korttelin päiväkotitoteutus.

Itäisen keskustan väestönkasvu on maltillisempaa, mutta lapsimäärässä ei kuitenkaan näy laskua. Olemassa olevat päiväkodit, Nahkurinpiha ja Rehtorinpelto, tulee säilyttää, mutta uusia kohteita ei suomenkieliseen varhaiskasvatukseen tarvita.

6.2.2 Hirvensalo-Kakskerta

Kunnalliset hoitopaikat alueella on täynnä, mutta jonoa ei ole. Yksityisissä päiväkodeissa on hieman vapaita paikkoja. Nykyisellä väestömäärällä ei ole tarvetta lisätä päiväkotikapasiteettia. Tilanne muuttuu, mikäli olemassa olevista tiloista joudutaan luopumaan tai väestö lähtee suurempaan kasvuun.

Esiopetuksen tilanne saarilla sen sijaan on haastavampi. Wäinö Aaltosen koulun esiopetusryhmän on sijoitettu tilapäiseen parakkirakennukseen. Väliaikaisissa tiloissa on myös koulun luokkia, sillä yhdestä koulun pihapiirissä sijaitsevasta rakennuksesta on jouduttu luopumaan. **Tämä ns. Ylikylän rakennus tulisi korvata uudella ja tässä yhteydessä varmistaa myös esiopetukseen soveltuvat tilat.**

Alueella sijaitseva Lautturinkadun päiväkotitoteutus on hyvin lähellä teknisen käyttöikänsä päätä. Sen peruskorjaamista ei nähdä tarkoituksenmukaisena investointina, sillä tiloihin ei saa nykyaikaisia vaatimuksia vastaavia puitteita ja yksikkökoko on todella pieni. **Lautturinkadun tiloista esitetään tarkastelujaksolla 2019–2022 luovuttavaksi.** Poistuvat paikat voidaan korvata esimerkiksi uudella kotaryhmällä Moikoisissa. Poistuvaa tarvetta voidaan huomioida myös Wäinö Aaltosen koulun pihapiirissä Ylikylän hankkeen yhteydessä.

6.2.3 Skanssi-Uittamo

Paikkatilanne alueella on nykytilanteessa riittävä, mutta ylimääräistä kapasiteettia ei ole. Käytössä on myös Myllymäentielle väistötilaksi hankittu elementtirakennus, joka tarvitaan jatkossakin. Kaksi alueen päiväkodeista ovat peruskorjauksen tarpeessa 2020 –luvun alkupuolella. Näitä ovat Rätälänkatu 20 ja Kymenlaaksonkuja 4 päiväkodit. Rätälänkadun tilat ovat hallinnassa osakeomistuksen kautta ja Kymenlaaksonkuja on kaupungin oma kohde. **Rätälänkadun päiväkodin osalta varaudutaan kaavoituksen kautta myös toiminnan mahdolliseen siirtoon uudiskohteeseen pidemmällä aikavälillä. Ennen mahdollista uudishanketta kohteessa tulee kuitenkin tehdä tarvittavia korjauksia. Lisäksi Susiniitynkadun päiväkodin tiloja tulee korjata niin teknisistä, mutta erityisesti toiminnallisista lähtökohdista.**

Alueella on vireillä suuria kaavahankkeita, joiden myötä tulee mahdollisuus huomattavalle lisärakentamiselle. Näitä kohteita ovat Skanssi, Peltola (kaupungin puutarha) ja Pihlajaniemi (Heikkilän kasarmi). Peltolan ja Heikkilän kasarmin alueiden palvelutarpeet eivät todennäköisesti konkretisoidu vielä tarkastelujaksolla 2019-2022, mutta uusia hoitopaikkoja alueille tullaan pitemmällä aikavälillä tarvitsemaan. Heikkilän kasarmin alueella voisi tehdä kartoitusta olemassa olevien rakennusten jalostusmahdollisuudesta päiväkotitoteutukseen ja koulukäyttöön. **Skanssin osalta taas on jo käynnissä monitoimitalon hankesuunnittelu, jossa on mukana kunnallinen päiväkotitoteutus. Hankkeen myötä toteutuisi noin 168 uutta hoitopaikkaa.**

6.2.4 Varissuo-Lauste

Varissuolla väestömäärä on kohtalaisen stabiili, hieman laskua on näkyvissä. Sen sijaan työllisyystilanne alueella on parantunut, mikä on näkynyt palvelunkysynnässä. Alueen varhaiskasvatusta paikat

ovat nykytilanteessa täynnä. Alueella 6 päiväkotia, joista lähes kaikki on valmistunut 80-luvun taitteesta ja tulevat lähivuosina peruskorjattaviksi. Koukkarinkadun päiväkotia joudutaan sulkemaan jo syksyllä 2019. Myös Varissuon koulun odottaa peruskorjausta.

Kaikkien kohteiden peruskorjausten sijaan esitetään, että alueen palveluja kerätään monitoimitalon. **Monitoimitalon tarveselvitys- ja hankesuunnitteluprosessi tulisi käynnistää viipymättä.** Lähtökohtana voidaan pitää noin 200 varhaiskasvatuspaikan sijoittumista monitoimitaloon, jolloin alueelle jäisi kolme päiväkotia peruskorjattavaksi. Hintsankujan päiväkotia pidettäisiin nykyisellä sijainnillaan, muiden kohteiden osalta voidaan tarveselvityksen yhteydessä tehdä tarkempaa arviointia, mitkä yksiköt korvattaisiin uusilla tiloilla monitoimitalossa.

Lausteen alueella on tällä hetkellä kaikki paikat täynnä, mutta väestöennuste näyttää pientä laskua alueen 0-6 –vuotiaiden määrään. Esiopetus sijaitsee koulun tiloissa ja näin on tarkoitus olla jatkossakin. Tämä huomioidaan Lausteen koulun korvaavien tilojen tarveselvityksessä. Alueelle ei kohdistu toimenpide-ehdotuksia tarkastelujaksolla 2019-2022.

Pääskylvuoren alueella on sama tilanne; hoitopaikat ovat täynnä, mutta riittävät. Pääskylvuorenrinteen kaava-alueelle on rakentumassa uutta asutusta, mutta tällä ei näytä olevan suurta vaikutusta 0-6 –vuotiaiden määrään. Alueelle ei kohdistu toimenpide-ehdotuksia tarkastelujaksolla 2019-2022. Mikäli painetta lisäpaikoille kuitenkin tulee, mahdollistaa fasaanikadun uusi kaava-alue pienen päiväkodin, mahdollisesti yksityisen sektorin hankkeena.

6.2.5 Nummi-Halinen

Koko palvelualueella näkyy hieman väestönkasvua, joka keskittyy Ylioppilaskylän, Röntämäen ja Itäharjun alueelle. Viinamäenkadulle 2020 valmistuva uusi päiväkotia on paikkamäärältään suurempi kuin nykyinen päiväkotia ja helpottaa näin ollen Itäharjun tarpeita ja myös Hannunniitun tilannetta. Hieman lisäpaikkoja kaivattaisiin tämän jälkeenkin Kohmon suunnalle, mutta ei edes kokonaisen päiväkotiryhmän verran. Kuralaan ei kohdistu muutostarpeita.

Hakakadulla on vireillä kaavahanke ”Tammien kulma”, jossa mahdollistetaan myös päiväkotikäyttöön tarkoitettujen tilojen toteuttaminen pienessä mittakaavassa. Tässä vaiheessa ei oteta kantaa siihen, kenen toimesta pieni päiväkotia kaava-alueelle mahdollisesti muodostuisi.

Halisten alueella paikkamäärä nykytilanteessa riittävä, mutta ne sijaitsevat hieman epäkäytännöllisestä hajallaan. Tavoitteeksi asetetaan Paavinkadun kerrostalon tiloista luopuminen ja poistuvan kapasiteetin korvaaminen Paavinkadun päiväkodin peruskorjauksen yhteydessä. Tämä ulottuu tarkastelujakson 2019-2020 ulkopuolelle.

Röntämässä sijaitsee kaksi pientä päiväkotia. Alueella on vireillä Koroisten kolmion kaava, joka tulee rakentuessaan lisäämään asutusta alueella. Tässä vaiheessa nähdään tarkoituksenmukaiseksi koota alueen varhaiskasvatuspalveluja yhteen suurempaan yksikköön ja luopua olemassa olevista kohteista. Tämä tarve ei kuitenkaan konkretisoidu tarkastelujaksolla 2019-2022.

6.2.6 Runosmäki-Raunistula

Runosmäessä tilanne 0-6 –vuotiaiden määrässä on lähivuosina kohtalaisen stabiili. Monitoimitalo korvaa kahden päiväkodin olemassa oleva paikat, mutta ei lisää kapasiteettia. Kun esiopetus sijoitetaan Lyseon koulutaloon, on päivähoidon paikkatilanne riittävä. Mikäli tilanne alueella muuttuu, voidaan siellä tukeutua myös yksityiseen palveluun. Sitä ei alueella ole vielä lainkaan.

Kaerlan alueelle ennustetaan sen sijaan enemmän kasvua lapsimäärässä. **Esityksenä on, että peruskorjauksen tarpeessa oleva Kaerlantien päiväkotia korvataan uudella isommalla yksiköllä. Tarveselvitys ja hankesuunnitelma tulee laatia tarkastelujaksolla 2019-2022 ja hanke ajoittaa noin vuoteen 2025.** Uusia paikkoja alueella tarvitaan nykyisen väestöennusteen pohjalta kaikkiaan

noin 160, mutta osa voi olla yksityistä palvelua. Kaerlantien hankkeen yhteydessä tulisi pyrkiä lisäämään noin 4 ryhmää. Paltankadulle on tulossa syksyllä 2019 uusi yksityinen päiväkotikoti, jossa on paikkoja noin kolmelle ryhmälle.

Tarkastelujaksolla 2019-2022 pyritään olemassa olevien tilojen sisäisillä järjestelyillä helpottamaan paikkatilannetta Kaerlan suunnalla. Selvitetään Kärsämäen koulun tilojen ja toimintojen uudelleen järjestelyn mahdollisuus siten, että esiopetukselle saataisiin lisätilaa koululta. Tämä vapauttaisi päiväkodista kapasiteettia pienemmille lapsille.

6.2.7 Länsikeskus

Suikkilan alueen 0-6 –vuotiaiden määrä tulee kasvamaan ja näin ollen päiväkodin ja koulun kasvattamiselle on tarve. Suikkilan alueen 0-6 –vuotiaiden määrän ennustetaan kasvamaan vuoteen 2025 mennessä 96 lapsella. **Valmisteilla on tarveselvitys, joka käsittää Talinkorventien päiväkodin sekä Suikkilan ja Teräsrautelan koulut. Tavoitteena on saattaa tarveselvitys käsittelyyn heti verkkoselvityksen jälkeen. Lähtökohtana hankkeessa olisi nykyisen Talinkorventien päiväkodin purku ja uudisrakennus tilalle sekä Suikkilan koulurakennuksen osittainen purku ja uudisrakennus tilalle.** Suikkilan yksikköön keskitettäisiin esiopetus, alakoulun luokat 1-3 ja Teräsrautelaan alakoulun luokat 4-6. Muutoksen jälkeen Liljalaakson esikoululaiset olisi tarkoituksenmukaista ohjata Hepokultaan.

Hepokullan puolella haasteena on esiopetustilojen hajanainen sijoittelu. Tavoitteeksi tulisi asettaa toimintojen keskittäminen Hepokullan koulun pihapiiriin. Tämä edellyttäisi lisärakentamista koulun tontille. Tontilla on tilaa ja käyttämätöntä rakennusoikeutta. Tässä yhteydessä olisi mahdollista luopua nuorisotalon tilasta esiopetuskäytössä. **Tarkastelujaksolla 2019-2022 tulee laatia tähän liittyvät tarve- ja hankesuunnitelmat.**

Nätinummen alueella sijaitsevat Karrinkadun ja Taoskujan päiväkodit. Tällä hetkellä paikkatilanne on haastava, mutta tuleville vuosille ennustetaan laskua 0-6 –vuotiaiden määrään. Karrinkatu on peruskorjauslistalla, tavoitteena toteutus vuonna 2023. Taoskujan päiväkotiin ei esitetä laajempia toimenpiteitä, vaan se pidetään käyttökunnossa. Pidemmällä aikavälillä on mahdollista tutkia Länsikeskuksen kehityssuunnitelmien yhteydessä alueen varhaiskasvatuspalvelujen tarpeita tarkemmin.

Pukkilan alueella on käynnissä kaavanmuutosprosessi, jonka myötä tavoitellaan alueelle uusia asukkaita noin 3000. Mikäli rakentuminen tulee tällä volyyminä toteutumaan, tarvitaan alueelle kokonaan uusi päiväkotikoti ja myös alakoulu, jossa esiopetusta. Näihin tarpeisiin tulee kaavoituksen yhteydessä varautua, mutta mitoituksiin tulee palata tarveselvityksen myötä tarkemmin.

6.2.8 Pansio-Jyrkkälä

Perno-Pansio alueella hoitopaikat ovat aivan täynnä. Nykytilanne on vähintään säilytettävä, mutta lisäksi hieman uutta kapasiteettia tarvitaan. **Pansion alueen monitoimitalosta on tekeillä tarveselvitys, jossa on huomioitu 2 uutta ryhmää. Hyrköistentien päiväkotikoti on peruskorjaustarpeessa noin vuonna 2023.**

Väestöennusteen mukaan 0-6 –vuotiaiden lukumäärä on alueella hieman aleneva. Palvelujen kysyntä on kuitenkin kasvanut ja tätä kautta hoitopaikkatarve alueella on kohtalaisen stabili. Pansio-Perno akselilla ei ole tällä hetkellä yksityistä varhaiskasvatuspalvelua lainkaan. Mikäli paikkatilanne alueella kiristyisi, voisi pieni yksityinen yksikkö paikata tätä tilannetta.

6.2.9 Maaria-Paattinen

Jäkärän alueella on sopiva hoitopaikkatilanne. Alueella on kaksi kaavoituskohdetta omakotitalorakentamiseen: Koskennurmen alue ja Kaila. Eteneminen ja tulevaisuudessa toteutuva rakentuminen on kuitenkin hidasta, joten painetta palvelutason nostamiseen ei ole. **Jäkärän päiväkodeista on tehty tarveselvitys, jonka mukainen ratkaisu tulisi ottaa myös verkon kehittämine lähtökohdaksi.**

- Ensimmäisessä vaiheessa uudisrakennetaan korvaavat tilat Suotorpankujan, Jäkärän puistokadun ja Lampolankadun päiväkodeille ja edellä mainituista päiväkotirakennuksista luovutaan. Sijainniksi esitetään Arkeologinkadun päiväkodin läheisyyttä nykyisessä Maarian palvelukeskuksessa. Mitoitus on 80 paikkaa, mikäli esiopetuksen (40 paikkaa) voi sijoittaa koululle. Tätä mahdollisuutta tutkitaan välittömästi, mutta muilta osin ratkaisut eivät ajoitu tarkastelujaksolle 2019-2022.
- Toinen vaihe toteutetaan, kun Kailan kaavamuutos on vahvistettu ja alue alkaa rakentumaan. Uudisrakennus voidaan toteuttaa nykyisen Suotorpankujan päiväkodin tontille, jolloin se palvelee Jäkärän alueen itäisiä osia. Tämän päiväkodin mitoitus riippuu kaavoituksesta ja rakentamisesta

Paattisilla hoitopaikat ovat nykytilanteessa täynnä. Lapsimäärä on hieman aleneva, mutta tässä vaiheessa ei voida luopua kummastakaan päiväkodista. Alueelle ei kohdistu toimenpide-ehdotuksia.

Moiossa varhaiskasvatustoimintaa on Yli-Maarian monitoimitalossa ja Halinkonkaduun päiväkodissa. Halinkonkadulla toimii myös yksi esiopetusryhmä, joka voidaan tarvittaessa siirtää myös Moision koululle. Näin voidaan reagoida mahdollisiin äkillisiin paikkatarpeisiin. Alueelle ei esitetä välittömiä toimenpide-ehdotuksia, sillä alueen väestöennusteessa ei tällä hetkellä näy kasvua. Alueen kehittymistä on kuitenkin syytä tarkkailla aktiivisesti, sillä monitoimitalon valmistuminen alueelle saattaa lisätä sen houkuttelevuutta.

6.2.10 Ruotsinkielinen palvelualue

Koko kaupungin tasolla 0-6 –vuotiaiden määrässä ei ole seuraavan 8 vuoden aikana nähtävissä kasvua vaan päinvastoin hieman alenemista. Vuoden 2027 jälkeen tilanne saattaa kääntyä nousuun. Näin ollen ennen vuotta 2027 ei tarvittaisi uusia paikkoja. Tämä oletamus ei kuitenkaan huomioi mahdollisesti näköpiirissä olevaa 2-vuotista esiopetusta tai ulkopaikkakuntalaisten hakeutumista palvelujen piiriin.

Nykytilanteessa hoitopaikkatilanne on kuitenkin hieman puutteellinen ja toimenpiteitä tarvitaan ratkaisuun käsillä olevia tilahaasteita. Vuorohoidon tilanne on erityisen heikko.

Koulukatu 10 päiväkotiliitty Ruusukorttelin kehityshankkeeseen, ja tullaan purkamaan hankkeen toteutuessa. Tämän osalta on jo päätetty, että **toiminta siirtyy Sofiankatu 7 tontille toteutettavaan uuteen päiväkotiin sen valmistuttua (2021)**. Tässä yhteydessä saadaan kaksi uutta ryhmää ja mahdollistetaan myös ruotsinkielinen vuoroahoito. Koulukadun päiväkodin tilojen käyttöä voidaan tarvittaessa harkita väistötiloina ennen Ruusukorttelin hankkeen käynnistymistä, mutta asiaa pitää tarkastella vielä tilojen kunnon kautta.

Ylioppilaskylässä on tarkastelujaksolla 2019- 2022 mahdollisesti käynnistymässä Turun **Ylioppilaskyläsäätiön rakennushanke ”Kylänkulma”**. **Mikäli tämä toteutuu, tarvitaan Kuraattorinpolun päiväkodille korvaavat tilat. Tästä on laadittu tarveselvitys, jossa määritellään tarve 105 –paikkaiselle päiväkodille.** Tavoitteena on, että korvaavat tilat toteutetaan osana Kylänkulma –hanketta. Yhtenä vaihtoehtona voidaan lisäksi tarkastella myös korvaavien tilojen sijoittaminen lähemmäs keskustaa, mihin ruotsinkielisiä palveluja muutenkin on pyritty keskittämään. Ylioppilaskylän alueella on näköpiirissä myös tarve suomenkieliselle varhaiskasvatustalv palvelulle, joten tuleva tilaratkaisu voisi tarvittaessa palvella molempia kieliryhmiä.

Tähtitorninkatu 4 päiväkodin tilat ovat lähestymässä peruskorjaustarvetta (noin 2023). Nykyisten tilojen korjaamisen sijaan keskusteluun on kuitenkin noussut kohteen korvaaminen uudishankkeella.

Hanketta ei voi toteuttaa nykyiselle sijainnille, sillä rakennukset ovat suojeltuja. Mahdollinen sijoituspaikka voisi olla esimerkiksi kehittäväällä Itäharjun alueella. Lisäksi esimerkiksi Kupittaaan koulun tontilla Syreenikujalla voisi tulevaisuudessa olla mahdollinen sijoituspaikka päiväkodille. Myös tällä sijainnilla voisi olla järkevää tarkastella suomen- ja ruotsinkielisen palvelun sijoittamista yhteisiin tiloihin.

Uittamon alueella sijaitseva Braheskolan on ruotsinkielisen palvelualueen tiloista uusin. Se on nykytilanteessa niin täynnä, että varhaiskasvatukselle tarvitaan akuutisti lisätiloja alueelta. Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt vuokrata 30 lapsen päiväkotitilan Hirvensalosta 1.8.2019 alkaen.

Cygnaeuksen esiopetus toimii syksystä 2018 alkaen väliaikaisesti Aninkaistenkadun ammatti-instituutin tiloissa, sillä Cygnaeuksen koulurakennuksessa ei ole enää käytettävissä tiloja. Pidemmällä aikavälillä on tarkoitus toteuttaa Cygnaeuksen koulun naapuritontille lisärakennus, joka palvelee niin ruotsinkielisen kuin suomenkielisen opetuksen tarpeita sekä esiopetusta. Tästä hankkeesta tulee tarkastelujaksolla **2019 – 2022 käynnistää tarveselvitys- ja hankesuunnitteluprojekti.**

7 KUSTANNUSVAIKUTUKSET

Tarkastelujakson 2019 – 2022 varhaiskasvatusverkkoon liittyvät kustannukset muodostuvat uudisinvestoinneista sekä peruskorjauksista sellaisissa hankkeissa, joista on laadittu jo tarveselvitys tai hankesuunnitelma. Tilainvestointien lisäksi kustannusvaikutuksia tulee henkilöstön lisäyksistä (uusien hoitopaikkojen myötä muodostuva tarve).

Tilahankkeiden osalta kustannustasot ovat seuraavat

- Viinamäenkadun päiväkotitoimitus: 6,97 M€ (vahvistettu)
- Niitunniskantien päiväkodin korvaava hanke; Tommilankadun uusi päiväkotitoimitus: 6,17 M€ (vahvistettu)
- Runosmäen monitoimitus (arvio varhaiskasvatuksen osuudesta): noin 9 M€ (vahvistamaton, hankesuunnitteluvaiheen arvio)
- Kymenlaaksonkujan päiväkodin peruskorjaus: 2 M€ (vahvistamaton)
- Lyseon koulutalon muutokset esiopetuksen tarpeisiin: 331 000 € (pienet investoinnit –lista)
- Susiniitynkadun päiväkodin korjaukset: 750 000 € (vahvistamaton)
- Yhteensä noin 25 M€:a
- Lisäksi vuokrahankkeena toteutettavan Sofiankadun uuden päiväkodin vuosivuokra on noin 460 000 €/vuosi. Sofiankadun uusi päiväkotitoimitus korvaa Koulukatu 10 ruotsinkielisen päiväkodin.

Hankkeiden myötä voidaan kehittää ja myydä maaomaisuutta, jonka kautta voidaan saada tuottoja. Niitunniskantien päiväkotitoimituksen ja rakennuksen myyntituotto on 870 000 €:a. Runosmäen monitoimituksen myötä kiinteistökehitykseen vapautuvien tonttien myyntituotto on hankkeen tarveselvitysvaiheessa arvioitu noin 2-3,5 M€:a. Tämä tarkoittaa jatkokehityksen myötä. Lautturinkadun päiväkodista luopuminen säästää noin 1 M€:a korjauskustannuksia ja sivistystoimialan edellisen palveluverkkotarkastelun yhteydessä arvioitu tuotto kohteen myynnistä oli noin 600 000 €:a. Edellä mainitut tuotot yhteensä ovat noin 5 M€:a. Jäkärilässä sijaitsevan ulkokuokratun pienen päiväkodin vuosivuokra on noin 50 000 €:a, joten mittavaa säästöä ei vuokramenoihin saavuteta.

Henkilöstömenot edellä listattujen kohteiden osalta tulevat olemaan noin 3,7 M€:a, mutta koska kyseessä on kuitenkin pääosin korvaavia hankkeita, on lisäys henkilöstökustannuksiin noin 0,7 M€:a.

Päiväkotikohteiden PTS -suunnitelmissa vuosille 2019-2022 kohdistuu kunnossapitopaineita noin 5,4 M€:lla. Tämä summa ei sisällä peruskorjauksia. Osa tarvittavista toimenpiteistä tulee suunnata tehtäväksi niin sanotun pienten investointien -ohjelman kautta.

Kaupunki on käynnistänyt koulu- ja päiväkotikohteiden kuntotutkimuskierroksen, jonka aikana on määrää kartoittaa kaikkien koulu- ja päiväkotikohteiden kunto. Kustannuksen kuntotutkimusten laadinnalle on arvioitu vuosina 2019-2021 olevan yhteensä noin 1,1 M€:a. Kuntotutkimusten osoittamiin toimenpiteisiin tulee pystyä myös reagoimaan, joten tulevaisuudessa kunnossapidon määrärahoja tulisi korottaa.

Kun tarkastellaan varhaiskasvatusverkkoon liittyviä pidemmän aikavälin kustannuksia, ei tässä vaiheessa ole tehtävissä kovin täsmällisiä ennusteita. Kustannustason arvioinnissa voidaan käyttää esimerkiksi keskimääräistä investoinnin kustannusta hoitopaikkaa kohti. Tarkastelujaksolla 2019-2022 toteutettavien päiväkotihankkeiden keskimääräinen investointikustannus hoitopaikkaa kohti on arviolta noin 34 000 euroa (hankesuunnitelmalukujen pohjalta arvioitu). Väestöennusteiden mukaan kaupungin kasvuun perustuva tarve uusille hoitopaikoille on karkealla tasolla arvioitu olevan noin 440 paikkaa vuoteen 2025 mennessä ja 1500 vuoteen 2030 mennessä. Mikäli ennusteet toteutuisivat ja kasvava hoitopaikkatarve täytetään uudishankkeilla, tulee päiväkotikohteiden investointiteihin varautua noin 15 M€:lla vuoteen 2025 mennessä ja tämän jälkeen lähes 40 M€:lla lisää vuoteen 2030 mennessä. Tässä vaiheessa erityisesti vuoteen 2030 ulottuva ennuste on kuitenkin vasta suuntaa antava.

Henkilöstökustannusten osalta vuoteen 2030 ulottuvia arvioita voidaan myöskin tarkastella vain hyvin teoreettisella tasolla. Kuusikkoraportissa henkilöstökustannusten on Turussa laskettu olevan 7 743 €/laskennallinen lapsi. Tältä pohjalta arvioituna henkilöstömenojen nousu Turussa vuoteen 2030 mennessä voisi kohota noin 8-9 M€:lla, mikäli edellä esitetty määrä uusia hoitopaikkoja toteutuisi.

Edellä mainitut pitemmän aikavälin kustannukset ovat arvioitu siten että kaikki palvelut järjestettäisiin lisäämällä kunnallisten päiväkotien palveluita. Mikäli osa palveluista järjestetään hankintana yksityisiltä palveluntuottajilta, muuttaa se kustannusrakennetta ja vähentää omien rakennusinvestointien määrää.

Skanssi-Uittamo							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Haritun päivähoitoyksikkö	Kymenlaaksonkuja 4	Harittu	oma	1990	832	75	85
Koivulan päivähoitoyksikkö	Turunmaankatu 3	Harittu	osake	n/a	345	42	29
Koivulan päivähoitoyksikkö	Sävelkuja 4	Harittu	oma	1987	847	68	67
Ilpoisten päivähoitoyksikkö	Laukähteenkatu 10	Vasaramäki	osake/vuokra	n/a	1022	115	93
Vasaramäen päivähoitoyksikkö	Rakuunatie 56	Vasaramäki	oma	1963	1183	136	139
Ispoinen-Peteliuksen päivähoitoyksikkö	Ruiskatu 2	Vasaramäki	oma	1974	697	75	73
Ispoinen-Peteliuksen päivähoitoyksikkö	Rättilänkatu 20	Uittamo	osake	1970	601	73	65
Uittamon päivähoitoyksikkö	Susiniitynkatu 4	Uittamo	oma	1986	726	62	55
Uittamon päivähoitoyksikkö	Jalustinkatu 8	Uittamo	oma	1973	308	42	42
Hirvensalo-Kaksikerta							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Kukolan päivähoitoyksikkö	Anniitunkatu 2	Moikoinen	oma	1990	668	56	45
Moikoisten päivähoitoyksikkö	Honkaistentie 72	Moikoinen	osake	1992	1082	111	82
Syvälahden päiväkot	Vanha Kaksikerrantie 8	Moikoinen	koy	2018	2066	143	117
Haarla-Pikisaaren päivähoitoyksikkö	Meteorikatu 1	Haarla	oma	2005	763	90	110
Haarla-Pikisaaren päivähoitoyksikkö	Lautturinkatu 5	Haarla	oma	1929	118	26	22
Keskusta							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Läntisen keskustan päivähoitoyksikkö	Koulukatu 12	Läntinen keskusta	oma	1972	1251	143	134
Asemansuuden päivähoitoyksikkö	Käsitöyläiskatu 20	Läntinen keskusta	vuokra	1904	870	69	67
Asemansuuden päivähoitoyksikkö	Sairashuoneenkatu 1	Läntinen keskusta	oma	1920	647	54	48
Mäntymäen päivähoitoyksikkö	Mylymäentie 42	Martti	vuokra	2014	339	42	44
Stålarinkadun päivähoitoyksikkö	Stålarinkatu 27A-B	Martti	vuokra	1949	797	106	76
Kaskenmäen päivähoitoyksikkö	Kaskenkatu 7	Itäinen keskusta	oma	1890	761	100	89
Kerttulan päivähoitoyksikkö	Kellonsoittajankatu 6	Itäinen keskusta	oma	2012	2035	190	180
Tuomaansillan päivähoitoyksikkö	Nahkurinpiha 1	Itäinen keskusta	osake	1988	398	47	46
Tuomaansillan päivähoitoyksikkö	Rehtorinpellonkatu 4-6	Itäinen keskusta	vuokra	1956	312	54	50
Pansio-Jyrkkälä							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Härkämäen päivähoitoyksikkö	Säkäkuja 2	Härkämäki-Vienola	oma	1978	981	99	93
Rahlekadun päivähoitoyksikkö	Rahjekatu 5	Härkämäki-Vienola	oma	1981	656	42	37
Heinikonkadun päivähoitoyksikkö	Heinikonkatu 4	Perno	oma	1980	816	69	67
Pernon päivähoitoyksikkö	Hyökistöentie 4	Perno	oma	1987	787	61	60
Pernon päivähoitoyksikkö	Pernontie 31	Perno	oma	1972	1192	68	68
Nummi-Halinen							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Kuuvuoren päivähoitoyksikkö	Nummenpuistokatu 1	Yo-kylä	oma	2010	1076	108	97
Halisten päivähoitoyksikkö	Paavinkatu 15	Halinen	oma	1990	743	63	58
Halisten päivähoitoyksikkö	Paavinkatu 21 D	Halinen	vuokra	n/a	144	21	16
Rantämäen päivähoitoyksikkö	Ritzinkuja 1	Halinen	vuokra	n/a	283	33	35
Rantämäen päivähoitoyksikkö	Emmauksenkatu 4	Halinen	vuokra	n/a	253	33	34
Hannuniitun päivähoitoyksikkö	Virmuntie 1	Hannuniitun	oma	1988	641	54	68
Hannuniitun päivähoitoyksikkö	Ritavuorenkujat 6	Hannuniitun	vuokra	2010	508	54	55
Varissuo-Lauste							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Hintsankujan päivähoitoyksikkö	Hintsankuja 4	Varissuo	oma	1981	716	72	69
Koukkarinkadun päiväkot	Koukkarinkatu 3	Varissuo	oma	1979	1015	96	79
Varissuon päivähoitoyksikkö	Orminkuja 4	Varissuo	oma	1986	836	75	63
Varissuon päivähoitoyksikkö	Orminkuja 4b	Varissuo	vuokra	2018	715	75	69
Piinokadun päivähoitoyksikkö	Piinokankatu 4	Varissuo	oma	1981	817	96	80
Piinokadun päivähoitoyksikkö	Seikonkatu 4	Varissuo	oma	1981	579	54	58
Huhkolan päivähoitoyksikkö	Karhunaukio 1	Lauste	oma	1986	727	75	64
Lausteen päivähoitoyksikkö	Maistraatinpolku 2	Lauste	oma	1977	992	110	99
Pääskyvuoren päivähoitoyksikkö	Keltasirkunpolku 3	Pääskyvuori	oma	1978	943	106	100
Länsikeskus							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Kastun päiväkot	Pyörämäentie 4	Pohjola	vuokra	2018	1477	140	75
Hepokullan päivähoitoyksikkö	Niitunniskantie 1	Pohjola	oma	1978	968	126	121
Nättinummen päivähoitoyksikkö	Karrinkatu 4	Nättinummi	oma	1982	813	80	85
Suikkilansuuden päivähoitoyksikkö	Talinkorventie 16	Suikkila	oma	1973	887	96	88
Taoskujan päivähoitoyksikkö	Taoskuja 7	Suikkila	oma	1988	448	47	45
Runosmäki-Raunistula							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Kaerlan päivähoitoyksikkö	Kaerlantie 16	Kaerla	oma	1957	1001	96	95
Munterinkadun päiväkot	Munterinkatu 3a	Runosmäki	oma	1989	873	75	80
Munterinkadun päiväkot	Piiparinpolku 18	Runosmäki	vuokra	2015	683	75	71
Parolanpolun päivähoitoyksikkö	Parolanpolku 9	Runosmäki	oma	1975	912	75	66
Maaria-Paattinen							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Moision päivähoitoyksikkö	Halikonkatu 8	Moisio	vuokra	2011	563	75	66
Yli-Maarian päiväkot	Kukkamaariankatu 44	Moisio	vuokra	2018	1075	96	87
Arkeologinkadun päivähoitoyksikkö	Arkeologinkatu 9	Jäkärä	oma	1989	693	57	48
Arkeologinkadun päivähoitoyksikkö	Jäkärän puistokatu 18	Jäkärä	vuokra	n/a	364	33	31
Arkeologinkadun päivähoitoyksikkö	Lampolankatu 6	Jäkärä	vuokra	n/a	420	33	32
Suotorpankujan päivähoitoyksikkö	Suotorpankuja 3	Jäkärä	oma	1985	585	54	54
Paattisten päivähoitoyksikkö	Seuravuorenkatu 7	Paattinen	oma	1991	618	54	48
Paattisten päivähoitoyksikkö	Toffinkuja 2	Paattinen	oma	2011	1050	75	63
Ruotsinkielinen varhaiskasvatusalue							
Päiväkoti	Osoite	Varhaiskasvatusalue	oma/vuokra	Rakennusvuosi	Vuokrattava ala	Paikkamäärä	Toteutunut lapsimäärä päiväkodissa 1/2019
Svenska dagvårdsenheten i Centrum	Koulukatu 10	Läntinen keskusta	oma	1978	938	112	79
Östra dagvårdsenheten	Kuraattorinpolku 7	Itäinen keskusta	vuokra	n/a	525	76	52
Dagvårdsenheten i Sirkkala	Tähtitorninkatu 4	Itäinen keskusta	oma	1920	1083	112	116
Braheskolan varhaiskasvatus	Valtaojantie 27	Martti	oma	2014	339	42	70

Päiväkoti	Osoite	Postinumero	Postitoimipaikka	Varhaiskasvatusalue	Paikkamäärä	Lasten määrä (Pienalue)
Aurala	Satakunnantie 10	20100	TURKU	Pohjola	33	38
DayCare Daisy	Yo-kylä 25 B	20540	TURKU	YO-kylä	35	33 engl
DayCare Daisy	Koukkarinkatu 6	20610	TURKU	Varissuo	35	20 engl
Folkhälsan Gunghästen	Teollisuuskatu 43	20520	TURKU	Hannunniittu	21	21 ru kielisuihku
Karitsa	Paljetie 2	20520	TURKU	Hannunniittu	35	32 kristillinen
Karusellimaa	Ekmaninkatu 4	20320	TURKU	Nätinummi	40	49
Katarinan Vilske	Sigridinpolku 1	20740	TURKU	Uittamo	123	122
Kielipesä	Mullintie 16	20300	TURKU	Kaerla	16	13 viro
L'Hexagone	Linnankatu 64	20100	TURKU	Läntinen keskusta	60	55 ranska
Martinmäen Ankkalampi-Ankdammen	Martinkatu 5	20810	TURKU	Martti	28	22 ru-su kaksikielinen
Miska-talo	Käsityöläiskatu 12	20100	TURKU	Läntinen keskusta	42	31 venäjä
Mukulax/ Käsityöläiskatu	Käsityöläiskatu 20 A 1	20100	TURKU	Läntinen keskusta	46	43
Mukulax/Hirvensalo	Kukolantie 40	20900	TURKU	Moikoinen	75	66
Mukulax/Kähäri	Untolankatu 29	20300	TURKU	Pohjola	67	68
Mukulax/Linnanrinne	Linnankatu 53 F	20100	TURKU	Läntinen keskusta	16	13 ru kielisuihku
Mukulax/Luostarinkatu	Luostarinkatu 5	20700	TURKU	Itäinen keskusta	40	38
Naperonummi	Jaakontie 3	20540	TURKU	YO-kylä	30	30
Norlandia luontopäiväkoti Puisto	Lukkosepänkatu 2 B	20320	TURKU	Suikkila	100	55
Norlandia päiväkoti Ilo	Tavastilankatu 9	20610	TURKU	Varissuo	84	64
Peppiina Pääskyyvuori	Käenkuja 3	20610	TURKU	Pääskyyvuori	56	54
Peppiina Raunistula	Oikotie 7	20300	TURKU	Pohjola	33	31
Pilke Pikku Omppu	Pitkätalonkatu 2	20900	TURKU	Moikoinen	26	20
Pilke Auringonnousu	Ahvenanmaankatu 2	20740	TURKU	Harittu	33	27
Pilke Puolikko	Puolikontie 2	20300	TURKU	Kaerla	34	35
Pilke Sinikello	Tuureporinkatu 5 E 80	20100	TURKU	Itäinen keskusta	54	51
Pilke Tähtimetsä	Isohaarantie 1	20900	TURKU	Haarla	73	63
Pilke Vienola	Vienolanrinne 2	20210	TURKU	Härkämäki-Vienola	52	29
Pilke Välskäri	Välskärinkatu 15	20740	TURKU	Harittu	75	64
Sateenkaarikoto / Halikolo	Paavinkatu 14 G	20540	TURKU	Halinen	42	44
Sateenkaarikoto / Ketunpesä	Leipäläntie 6	20300	TURKU	Kaerla	30	40
Sateenkaarikoto/Peikonpesä	Säkäkuja 1	20210	TURKU	Härkämäki-Vienola	25	36
Sateenkaarikoto/Pääskynpesä	Kurjenmäenkatu 4-6 rak. 34	20700	TURKU	Itäinen keskusta	88	98 vuorohoito
Sateenkaarikoto/Villasukka	Kämnerinpolku 5	20750	TURKU	Lauste	44	45
Satunummen päiväkoti	Eskonkatu 10	20320	TURKU	Nätinummi	32	32
Satuportsan päiväkoti	Annankatu 2 C	20100	TURKU	Läntinen keskusta	40	51
Satusaari	Riistakatu 10 A 1	20900	TURKU	Moikoinen	0	0 sulkeutuu 31.7.2019
Satusuikkila	Kontanzankatu 4	20320	TURKU	Suikkila	42	38
Steinerpäiväkoti Pikku Tammi	Ylioppilaskylä 20 B	20540	TURKU	YO-kylä	25	20 steiner
Taikahattu	Taoskuja 1	20320	TURKU	Nätinummi	60	49
Touhula Jaani	Tähtimökatu 2	20540	TURKU	Hannunniittu	87	86
Touhula Nätinummi	Schalinkatu 2	20320	TURKU	Nätinummi	66	71
Touhula Varissuo	Ohrapäänkatu 3	20610	TURKU	Varissuo	62	69
Touhula Vähäheikkilä	Uittamontie 31	20810	TURKU	Uittamo	153	119
Touhula Yli-Maaria	Vakinityntie 2	20400	TURKU	Moisio	72	80
Tyksilä	Vanha Littoistentie 26	20540	TURKU	Hannunniittu	75	57
Vaahterämäki	Luolavuorentie 2	20700	TURKU	Martti	44	40
Verkanappulat / Nappula-aho	Palltankatu 27	20360	TURKU	Kaerla	60	0 aloittaa 1.9.2019
Verkanappulat/Nappulapuisto	Ruusuipuistonkuja 3	20100	TURKU	Läntinen keskusta	125	44 espanja
Wendy House	Neljäs Linja 3	20100	TURKU	Läntinen keskusta	42	47 engl

Päiväkoti	Osoite	Postinumero	Postitoimipaikka	Varhaiskasvatusalue	Paikkamäärä	lapsia
Folkhälsan Gunghästen	Teollisuuskatu 43	20520	TURKU	Hannunniittu	63	63
Folkhälsan Kastanjen	Vänrikinkatu 3	20500	TURKU	Itäinen keskusta	33	28
Pilke Äppelbo	Stålarinkatu 36	20810	TURKU	Martti	33	34
Sateenkaarikoto / Lyckobo	Virusmäentie 65 B 1	20300	TURKU	Kaerla	36	36
Verkanappulat/Knattesjär	Tapulinkatu 9	20810	TURKU	Martti	28	33
Villa Solaris	Kaurakatu 24 A	20740	TURKU	Vasaramäki	32	33

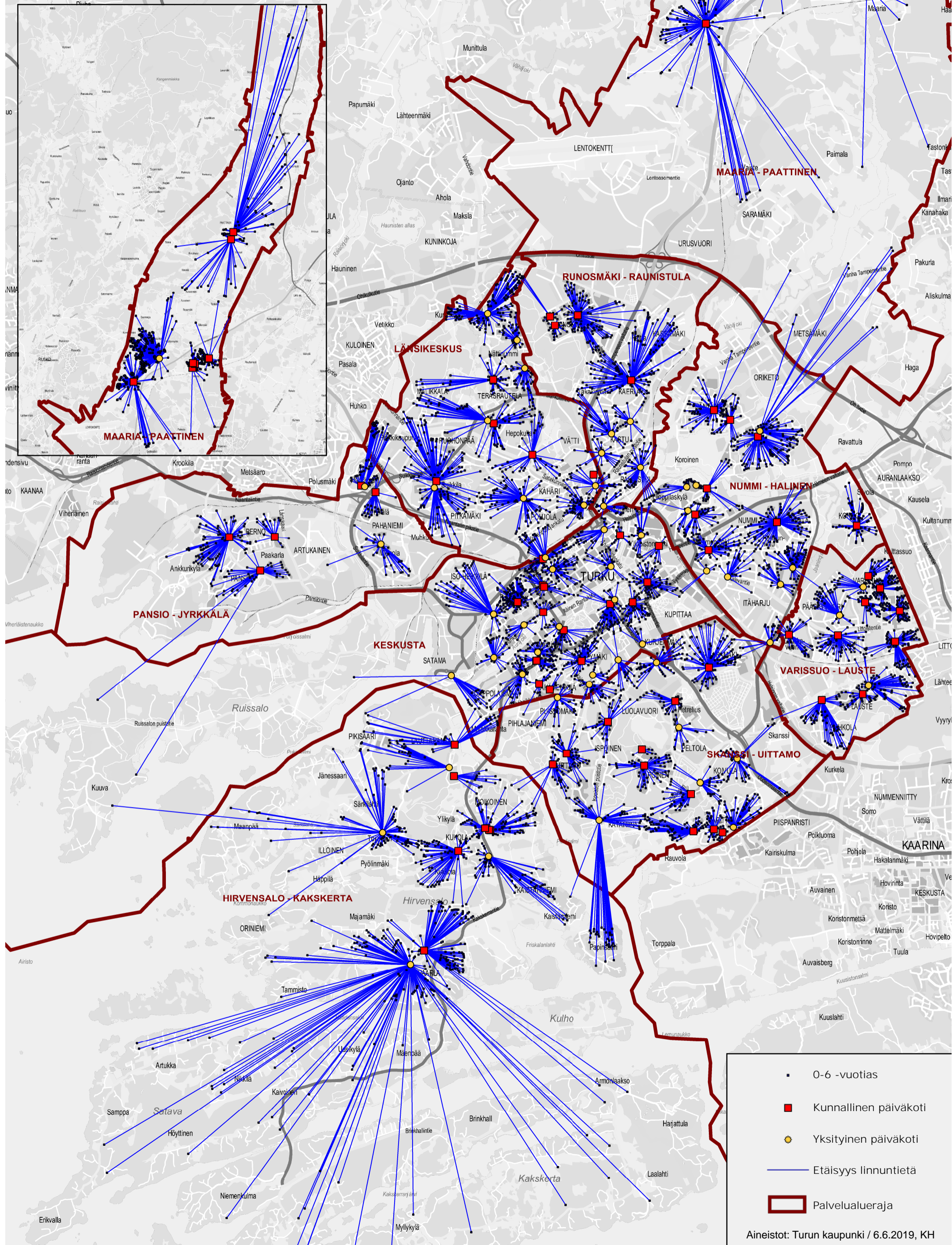
Esiopetuspaikat palvelualueittain					
			Paikkamäärä (1/2019)	huom	Yhteensä
Keskusta	Kerttulin päivähoitoyksikkö	Kellonsoittajankatu 6	46	joista 25 kielikylypy	
	Läntisen keskustan päivähoitoyksikkö	Koulukatu 12	28		
	Stålarinkadun päivähoitoyksikkö	Martin koulu	35		
	Mäntymäen päivähoitoyksikkö	Vähä-Heikkilän koulu	14		
		Vähä-Heikkilän tilaelementti	42		
	Portsan päivähoitoyksikkö	Topeliuksen koulu	35		
	Tuomaansillan päivähoitoyksikkö	Nahkurinpiha 1	14		
	Asemansuodun päivähoitoyksikkö	Käsityöläiskatu 20	21	vuorohoito	
	Kaskenmäen päivähoitoyksikkö		28	vuorohoito	
YKSITYINEN		119		382	
Pansio-Perno	Heinikonkadun päivähoitoyksikkö	Heinikonkatu 4	21		
	Pernontien päivähoitoyksikkö	Hyrköstentie 4	14		
		Pernontie 31	21		
	Härkämäen päivähoitoyksikkö	Aunelan koulu	35		
	YKSITYINEN		0		91
Hirvensalo-Kaksikerta					
	Haarlan koulu	Meteorinkatu 1	35		
	Kukolan päivähoitoyksikkö	Wainö Aaltosen koulutie	58		
	Syvälahden päiväkot	Vanha Kaksikerrantie 8	42		
YKSITYINEN		28		163	
Skanssi-Uittamo					
	Haritun päivähoitoyksikkö	Kymenlaaksonkuja 1	21		
	Ispoisten - Petreliuksen päivähoitoyksikkö	Ruiskatu 2	21		
		Rätälänkatu	14		
	Ilpoisten päivähoitoyksikkö	Lauklähteenkatu 10	0		
		Ilpoisten koulukylä	14		
	Koivulan päivähoitoyksikkö	Sävelkuja 4	21		
		Ilpoisten koulu	21		
	Uittamon päivähoitoyksikkö	Jalustinkatu	28		
	Vasaramäen päivähoitoyksikkö		35		
YKSITYINEN		56		231	
Runosmäki-Raunistula					
	Parolanpolun phy	Parolanpolku 9	25		
	Piiparinpolun phy	Piiparinpolku 18	17		
	Munterinkadun pk	Munterinkatu 3	20		
	Kaerla	Kaerlantie 16	19		
	Kärsämäen koulu	Kärsämäentie 46	13		
	Kastun päiväkot	Pyörämäentie 4	34		
	Raunistulan koulu	Oikotie 1	34		
YKSITYINEN		42		170	
Länsikeskus					
	Teräsrautelan nuorisotalo	Antreksenkuja 1	22		
	Hepokullan phy	Niitunniskantie	27		
		vuorohoito	8		
		Hepokullan koulu ABC	15		
	Suikkilän phy	Talinkorventie 16	1		
	Suikkilän koulu	Talinkorventie	13		
	Teräsrautelan koulu	Korkkisuurenkatu 14	26		
YKSITYINEN		14		126	
Varissuo-Lauste					
	Lausteen koulu		34		
	Lausteen phy	Maistraatinpolku 2	19		
	Hintsankujan phy	Hintsankuja 4	13		
	Koukkarinkadun phy	Koukkarinkatu	21		
	Varissuon phy	Orminkuja 4 A	16		
		Orminkuja 4 B	16		
	Piinokankadun phy	Piinokankatu 4	21		
		Seikonkatu 4	19		
	Pääskyyvuoren phy	Opintie 10	36		
YKSITYINEN		63		258	
Nummi- Halinen					
	Hannunnitun phy	Ritavuorenkuja	15		
		Virmuntie	26	2019--> 42	
	Viinamäen pk	Lanatie	19		
	Kuuvuoren phy	Nummenpuistokatu	19		
	Halisten phy	Paavinkatu 13	33		
	Räntämäen phy	Ritzinkuja	12		
YKSITYINEN		42		182	
Maaria-Paattinen					
	Paattisten phy	Toffinkuja	30		
	Yli-Maarian pk	Kukkamaariankatu	31		
	Moision phy	Halikonkatu	13		
	Arkeologinkadun phy	Jäkärilän Puistokatu	18		
	Suotorpankujan phy	Suotorpankuja	13		
YKSITYINEN		14		119	
Ruotsinkielinen Varhaiskasvatus					
	Braheskolan		36		
	Cygnaeus daghem och förskola		59	5 integ.erityispaikat	
	Skolgatans daghem		3	integroidun erit. ryhmän eo.	
Sirkkala daghem och förskola		27	2 vuorohoidon eo	125	

Palvelun tuottaja / Kohde	Toimintayksikkö	Paikkaluku	Laajamittainen englanninkielinen varhaiskasvatus	Suppeampi englanninkielinen/kielirikasteinen varhaiskasvatus
Yksityiset				
Daycare Daisy Oy	Daycare Daisy Ylioppilaskylä	35	englanninkielinen	
	Daisy Preschool Varissuo	35	englanninkielinen	
Pilke päiväkodit Oy/ Omppu Oy	Päiväkoti Tähtimetsä	73		englantirikasteinen
Lastentalo Mukulax Oy	Lastentalo Mukulax	46		englantirikasteinen
	Käsityöläiskatu			
	Mukulax Hirvensalo	75		englantirikasteinen
	Kukolantie 40			
Peppiina Tmi	Peppiina Pääskylvuori	56		englantirikasteinen
	Käenkuja 3			
	Peppiina Raunistula	33		englantirikasteinen
	Oikotie 7			
Sateenkaari Koto Oy	Päiväkoti Pääskynpesä	88		englantirikasteinen
	Kurjenmäenkatu 8, rakennus 34			
Ryhmäperhepäiväkoti Trivium Kiddy Care	Lemminkäisenkatu 32	8	englanninkielinen	
Verkanappulat Nappulapuisto	Ruusupuistonkuja 3	21		espanjarikasteinen
L'Hexagone	Linnankatu 64	60		ranskarikasteinen
Folkhälsan Gunghästen	Teollisuuskatu 43	21		suomirikasteinen
Mukulax/Linnanrinne	Linnankatu 53 F	16		ruotsirikasteinen
Martinmäen Ankkalampi-Ankdammen	Martinkatu 5	28		kaksikielinen (suomi-ruotsi)
Miska-talo	Käsityöläiskatu 12	42	kielikylpy	venäjä
Kunnalliset				
Kerttulin päivähoitoyksikkö 5 v + esiopetus	Kellonsoittajankatu	50	kielikylpy	ruotsi
Kerttulin päivähoitoyksikkö	Kellonsoittajankatu 6	21		espanjarikasteinen
Syvälahden esiopetus	Vanha Kakserrantie 8	56		englantirikasteinen
Kukolan phy (esiopetus)	Wäinö Aaltosen koulutie 3	56		englantirikasteinen
Nahkurinpihan phy esiopetus	Nakurinpiha 1	14		englantirikasteinen
Nahkurinpihan phy	Rehtoripellonkatu 4-6	21		englantirikasteinen
Haarla – Pikisaaren phy (esiopetus)	Meteorikatu 1	42		englantirikasteinen
Rahjekadun phy	Rahjekatu 2	21		espanjarikasteinen
Kielipesä	Mullintie 16	16	kielikylpy	viro-venäjä

<i>Päiväkotikohteiden korjausvelka</i>				Rakennusten arviotiedot per 31.12.2017			
Tunnus	Rakennuksen nimi	Rak.v.	hum ²	Uudishinta (€)	Nykyhinta (€)	kunto (%)	korjausvelka (€)
0000722	Pernontie 31, päiväkot	1972	1218	3 134 825	1 333 324	42,5 %	1 017 795
0000109	Sofiankatu 7, päiväkot	1977	971	2 703 961	1 248 711	46,2 %	779 259
0000777	Talinkorventie 16, päiväkot	1974	927	2 274 045	1 017 037	44,7 %	688 497
0000411	Koulukatu 10, päiväkot	1978	1057	2 620 447	1 314 001	50,1 %	651 334
0000852	Parolanpolku 9, päiväkot	1973	854	2 085 528	919 231	44,1 %	644 915
0000532	Hintsankuja 4, päiväkot	1981	803	2 222 103	1 091 823	49,1 %	574 755
0000869	Paavinkatu 15, päiväkot	1990	818	2 184 331	1 216 574	55,7 %	421 674
0000642	Susiniitynkatu 4, Uittamon päiväkot	1986	844	2 012 353	1 088 016	54,1 %	421 249
0000542	Piinokankatu 4, päiväkot	1981	876	2 084 956	1 150 821	55,2 %	412 896
0000790	Karrinkatu 4, päiväkot	1982	933	2 240 954	1 271 024	56,7 %	409 692
0000850	Munterinkatu 3, päiväkot	1988	907	2 243 283	1 281 325	57,1 %	401 138
0000755	Niitunniskantie 1, päiväkot	1978	1163	3 519 991	2 295 115	65,2 %	344 878
0000535	Koukarinkatu 3, päiväkot	1979	1077	2 891 396	1 835 245	63,5 %	333 302
0000539	Orminkuja 4, päiväkot	1986	896	2 287 128	1 395 720	61,0 %	319 627
0000657	Anniitunkatu 2, päiväkot	1990	734	2 036 927	1 209 669	59,4 %	318 027
0000587	Ruiskatu 2, päiväkot	1974	686	1 671 533	957 517	57,3 %	296 132
0000519	Virmuntie 1, Hannunniiton päiväkot	1988	807	1 973 800	1 202 202	60,9 %	278 148
0000317	Kaskenkatu 7, päiväkot, rak. 1	1920	665	1 719 409	1 036 239	60,3 %	253 318
0000652	Lautturinkatu 3, päiväkot A	1920	224	636 598	224 633	35,3 %	252 816
0000232	Tähtitorninkatu 4 PK rak. 3	1920	369	867 028	402 772	46,5 %	247 499
0000870	Seuravuorenkatu 7, päiväkot	1991	696	1 842 674	1 140 945	61,9 %	241 060
0000436	Sairashuoneenkatu 1, päiväkot	1920	643	1 646 440	1 015 956	61,7 %	218 874
0000714	Hyrköstentie 4, päiväkot	1987	811	2 162 966	1 417 955	65,6 %	204 270
0000653	Lautturinkatu 5, päiväkot B	1929	144	376 952	92 936	24,7 %	189 777
0000545	Seikonkadun päiväkot	1981	648	1 632 004	1 037 507	63,6 %	186 496
0000863	Suotorpankuja 3, päiväkot	1985	668	1 682 441	1 087 416	64,6 %	174 414
0000907	Arkeologinkatu 9, päiväkot	1989	763	1 740 916	1 137 553	65,3 %	168 134
0000575	Karhunaukio 1, päiväkot	1986	811	2 021 105	1 349 678	66,8 %	166 151
0000231	Tähtitorninkatu 4 PK rak. 2	1920	467	1 055 443	645 345	61,1 %	146 238
0001367	Virusmäentie 6, Ylilontinen, päiväkot	1940	180	332 787	110 993	33,4 %	138 597
0000629	Kymenlaaksonkuja 4, päiväkot	1990	927	2 213 002	1 522 751	68,8 %	137 001
0000235	Tähtitorninkatu 4, varastorakennus		136	216 677	34 124	15,7 %	128 384
0001876	Halkonkatu 8, päiväkot, siirtokelpoinen	1988	194	509 559	274 597	53,9 %	107 573
0000576	Kallelankatu 3, päiväkot, piharakennus	1919	99	256 100	88 576	34,6 %	103 499
0000627	Sävelkuja 4, Murkionplku 4, päiväkot	1987	909	2 380 477	1 688 216	70,9 %	97 141
0000318	Kaskenkatu 7, päiväkot, rak. 2	1920	191	556 124	342 251	61,5 %	74 841
0000230	Tähtitorninkatu 4 PK rak. 1	1920	259	627 390	414 533	66,1 %	56 010
0000824	Kaerlantie 16, Päiväkodin varasto	1968	145	137 751	50 060	36,3 %	53 253
0000529	Keltasirkunpolku 3, päiväkot	1978	989	2 346 834	1 737 680	74,0 %	22 445
0000234	Tähtitorninkatu 4, esikoulutilat	1920	95	246 063	180 400	73,3 %	4 147
0000410	Koulukatu 12, päiväkot	1972	1605	4 178 154	3 263 802	78,1 %	
0000791	Taoskuja 7, päiväkot	1988	462	1 204 999	946 145	78,5 %	
0000699	Rahjekatu 5, päiväkot	1981	712	1 647 794	1 298 981	78,8 %	
0000698	Säkäkuja 2, Härkämäen päiväkot	1978	1089	2 846 603	2 446 075	85,9 %	
0001922	Ruiskatu 2, päiväkodin varasto	2000	22	21 224	18 423	86,8 %	
0000505	Viinamäenkatu 7, päiväkodin varasto		20	19 974	17 524	87,7 %	
0000237	Nummenpuistikatu 1, Kuuvooren päiväkot	2010	1297	4 069 713	3 586 583	88,1 %	
0000577	Kallelankatu 3, päiväkot	1987	1064	2 519 668	2 222 208	88,2 %	
0000823	Kaerlantie 16, Päiväkot	1957	834	2 312 755	2 075 394	89,7 %	
0000110	Rakuunatie 56, päiväkot, neuvola	1963	1622	4 166 154	3 740 788	89,8 %	
	Kellonsoittajankatu 6, UUSI päiväkot	2013	2510	6 794 147	6 286 716	92,5 %	
0000102	Viinamäenkatu 7, päiväkot	1954	2805	6 259 710	5 816 613	92,9 %	
0000717	Heinikonkatu 4, päiväkot	1980	859	2 210 631	2 140 253	96,8 %	
			41 505	105 645 827	72 719 975	68,8 %	11 685 254

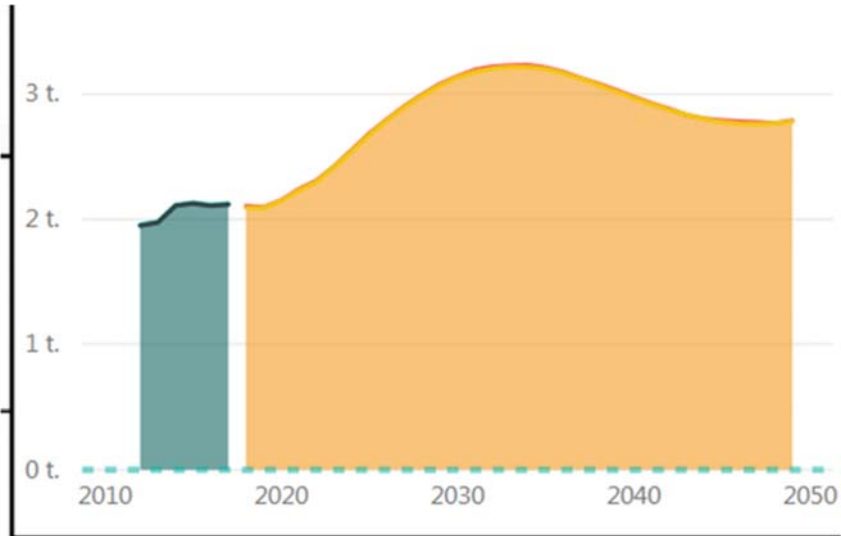
Tunnus	Rakennuksen nimi	Rak.v.	hum ²	Uudishinta (€)	Nykyhinta (€)	kunto (%)	korjausvelka (€)
Arvot 31.12.2017							
Päiväkotirakennukset							
				hum2		41 505	
				Uudishinta (€)		105 645 827	
				Nykyhinta (€)		72 719 975	
				Kunto-%		68,83 %	
Termien selitykset:				Korjausvelka		11 685 254	
				Korjausvelka-%		11,06 %	
Uudishinta (€)							
	Rakennuksen uudishinta kuvaa sitä rahamäärää, joka tarkasteluhetkenä tarvittaisiin uuden samankokoisen, samaan käyttötarkoitukseen tarkoitetun ja tilaominaisuuksiltaan alkuperäistä vastaavan rakennuksen rakentamiseen.						
Nykyhinta (€)							
	Rakennuksen nykyhinta kuvaa sitä rahamäärää, joka saadaan, kun uudishinnasta vähennetään rakennuksen iän, käytön, kulumisen, käyttökelpoisuuden alenemisen ja vanhanaikaisuuden johdosta tapahtunut arvon alentuminen. Tämä huomioidaan poistoilla, jotka määritetään rakennuskohtaisesti rakennuksen ominaisuudet huomioiden (vaihteluväli: 1,5 – 2,2 % uudishinnasta/vuosi). Rakennukseen tehtävät investoinnit ja kunnossapito vaikuttavat nykyhintaan nostavasti.						
Kunto (%)							
	Kunto-% on rakennuksen nykyhinnan ja uudishinnan osamäärä. Uudisrakennuksen valmistusvuonna rakennuksen kunto-% on 100%. Rakennuksen ikääntyessä ja nykyhinnan alentuessa kunto-% havainnollistaa rakennuksen kuntoa.						
Korjausvelka (€)							
	Rakennuksen kunto-%:n ollessa 75-100 % rakennuksen katsotaan olevan käytön kannalta tarkoituksenmukaisessa kunnossa. Kun rakennuksen kunto laskee alle 75 % rajan, rakennukseen alkaa kertyä euromääräisesti mitattavaa korjausvelkaa. Korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka tarvitaan rakennuksen korjaamiseksi 75 % tavoitetasoon.						

0-6 -VUOTIAIDEN LASTEN ETÄISYYS LINNUNTIETÄ KOTOA LÄHIMPÄÄN PÄIVÄKOTIIN TURUSSA 2019 (N=11 766)

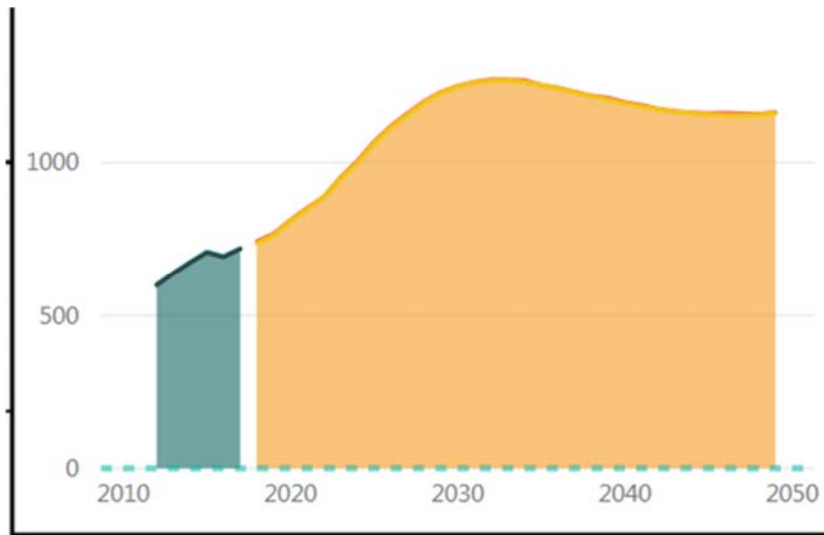

Aluekohtaiset väestöennusteet
0-6 -vuotiaat
(4/2019)

Keskusta

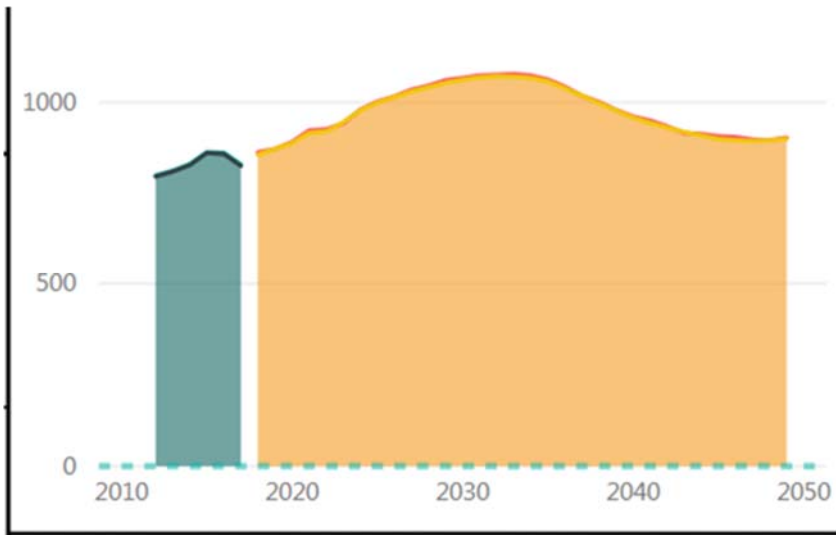

Kuva 1 Keskustan palvelualue

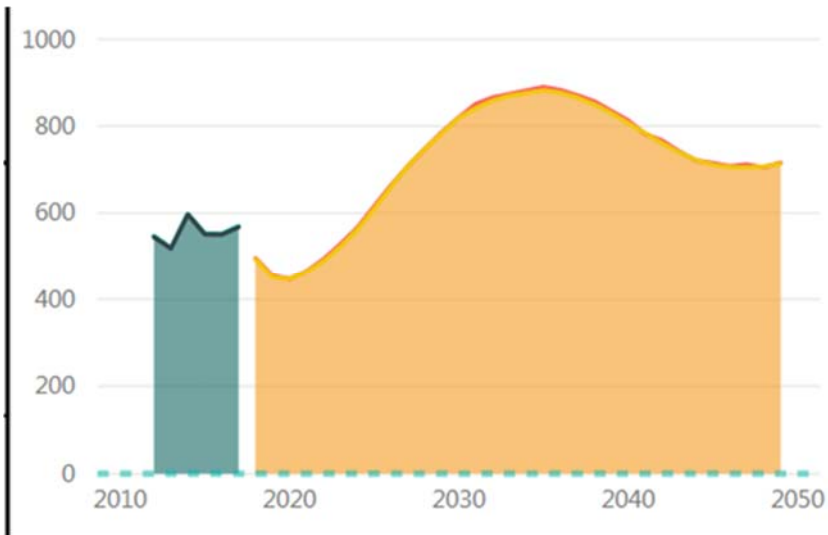

Kuva 2 Läntisen keskustan varhaiskasvatusalue

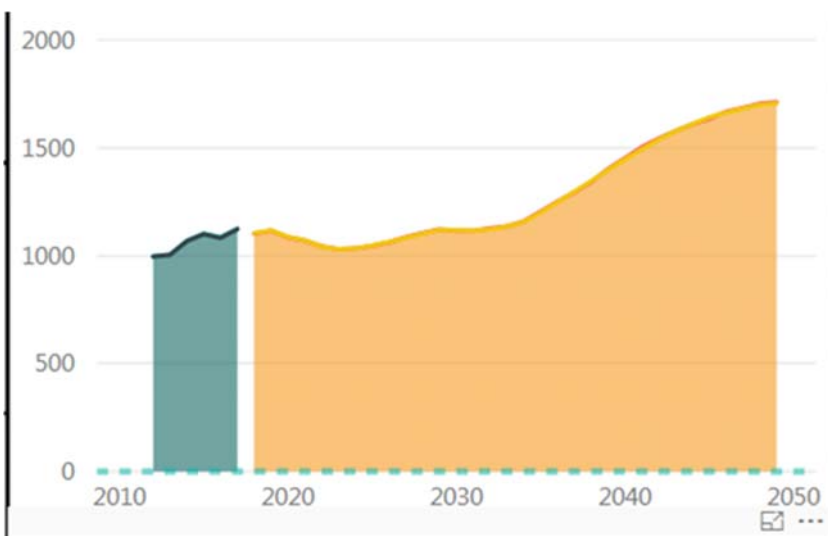

Kuva 3 Martin varhaiskasvatusalue

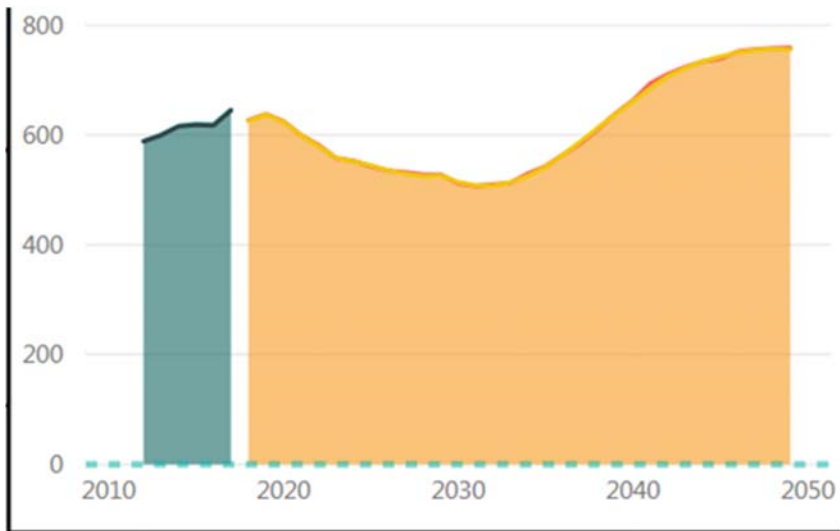

Kuva 4 Itäisen keskustan varhaiskasvatusalue

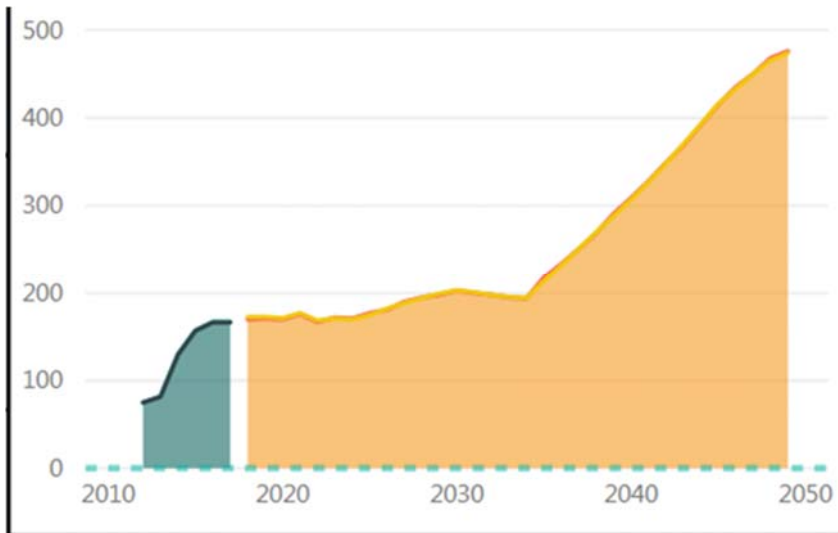
Hirvensalo – Kakskerta

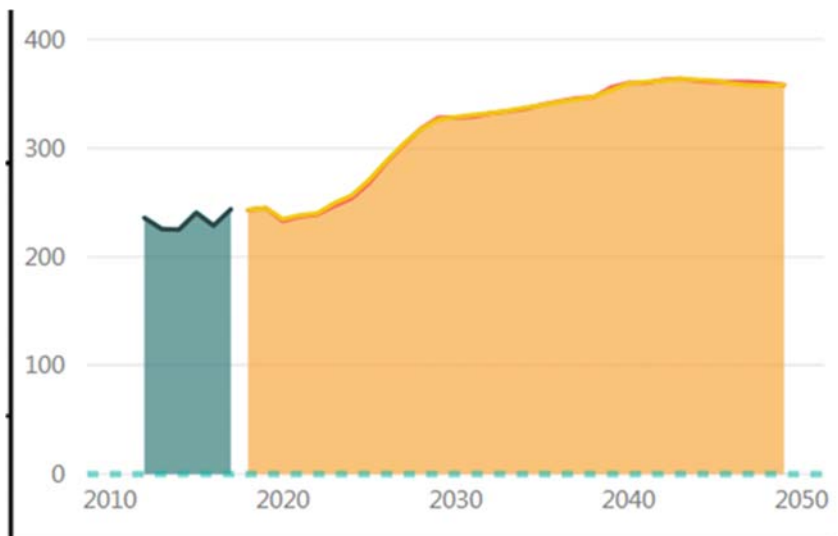
Kuva 5 Hirvensalo-Kakskerta palveluarvo

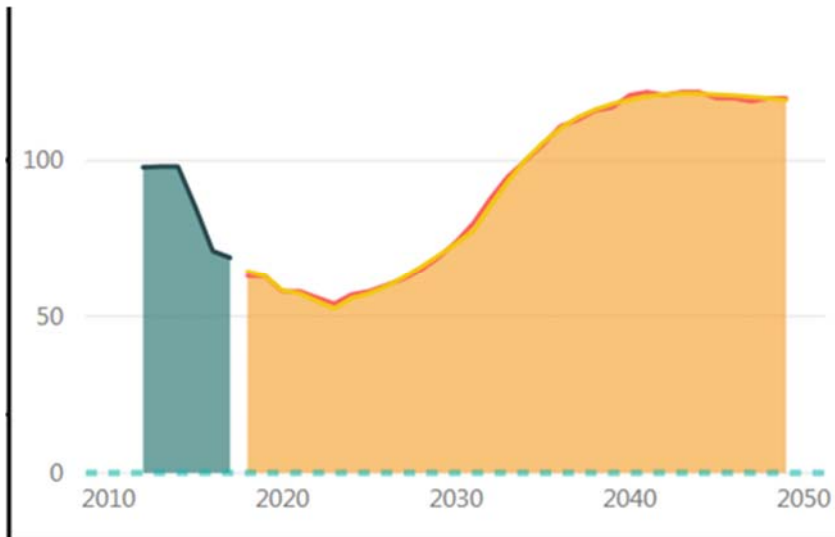
Kuva 6 Moikoisten varhaiskasvatusalue

Kuva 7 Pikisaaren varhaiskasvatusalue

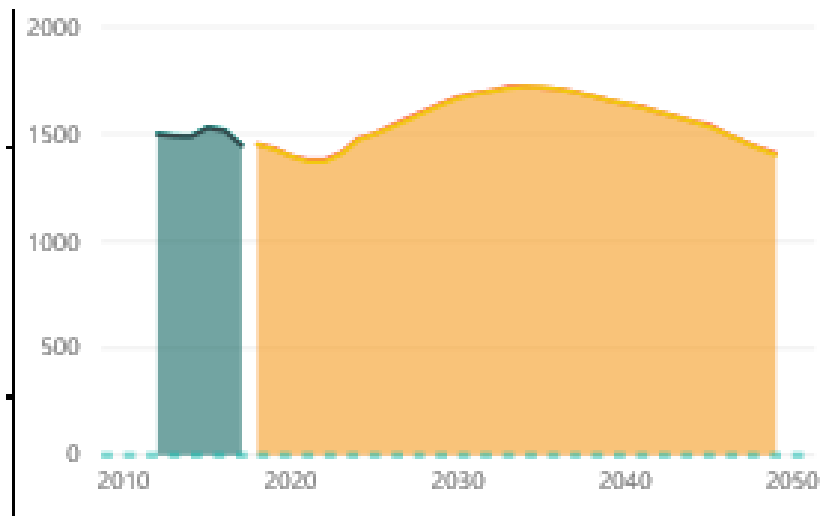

Kuva 8 Haarlant varhaiskasvatusalue

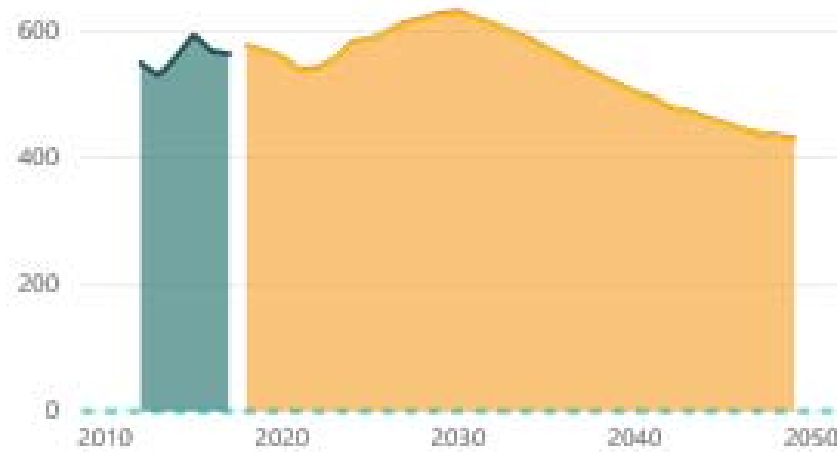

Kuva 9 Kaskkerran varhaiskasvatusalue

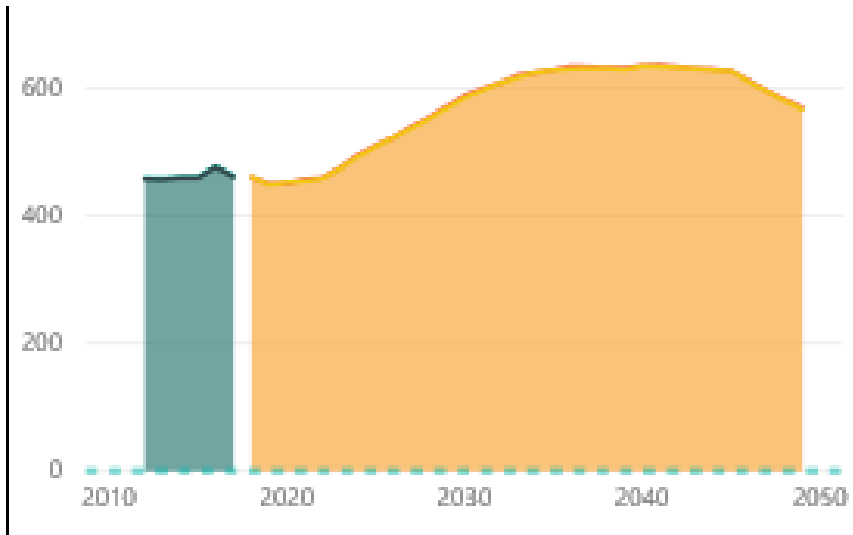
Skanssi – Uittamo

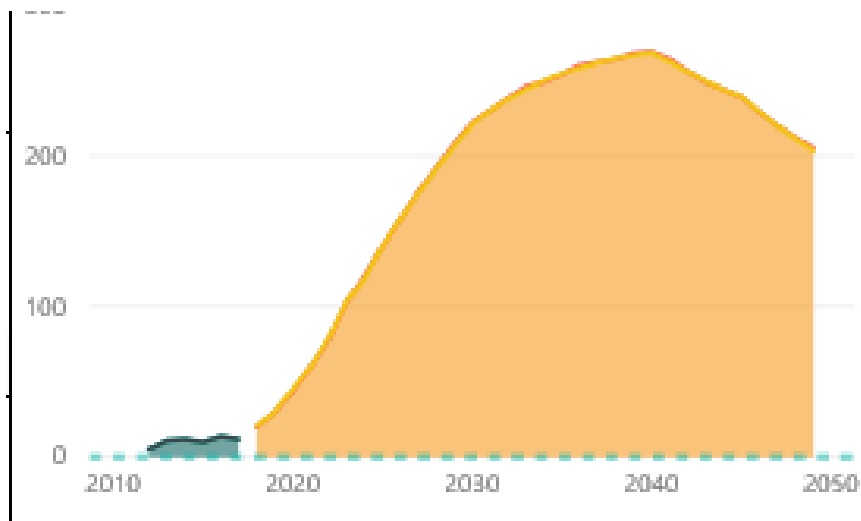
Kuva 10 Skanssi-Uittamo palvelualue

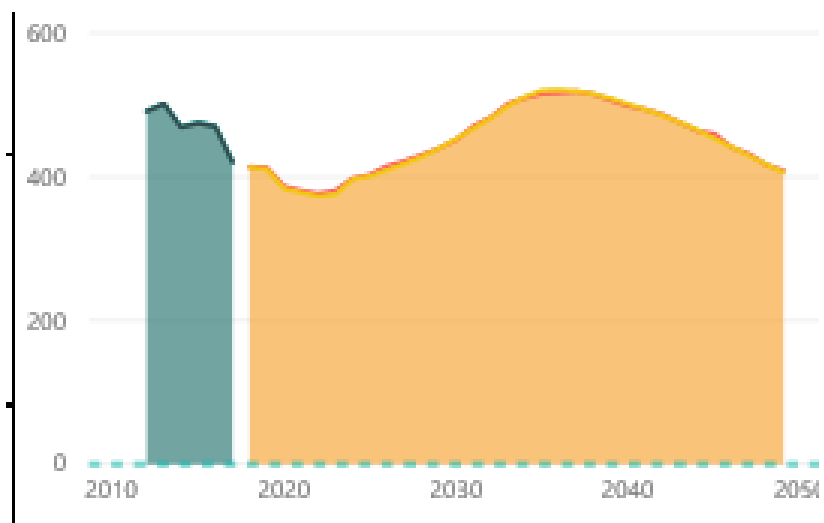
Kuva 11 Vasaramäen varhaiskasvatusalue

Kuva 12 Haritun varhaiskasvatusalue

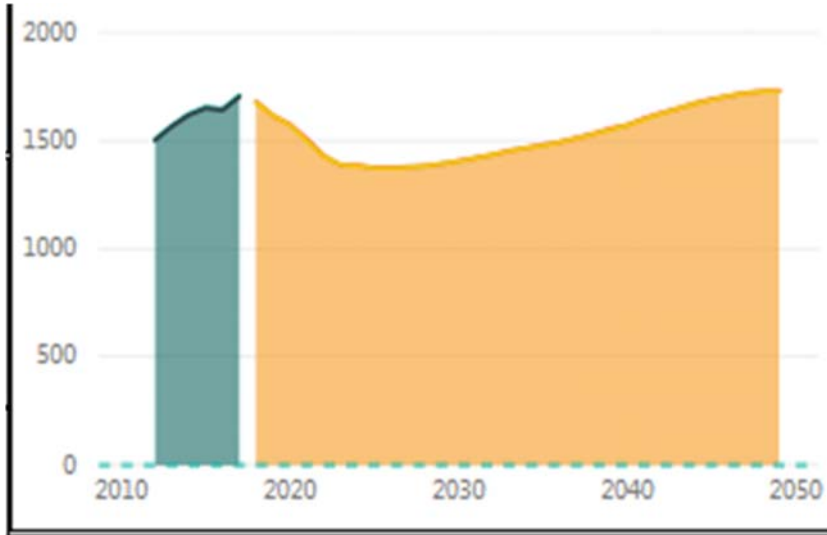

Kuva 13 Skanssin pienalue

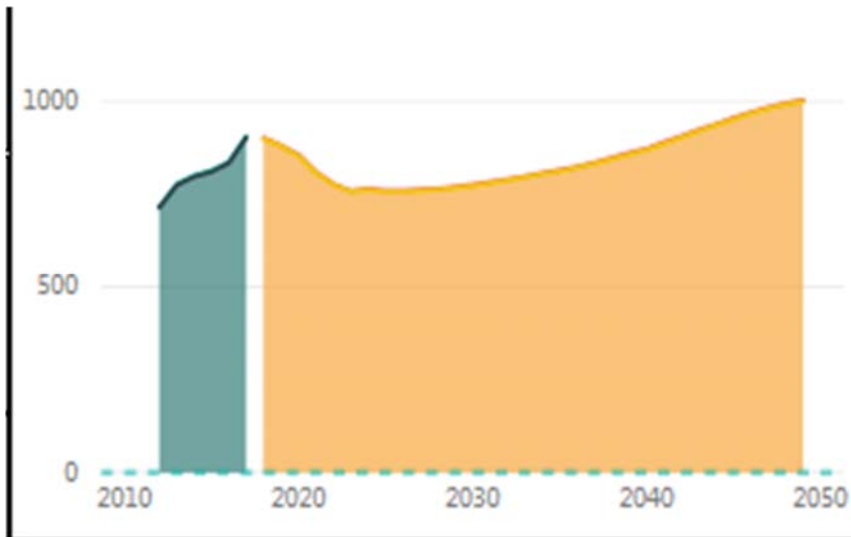

Kuva 14 Uittamon varhaiskasvatusalue

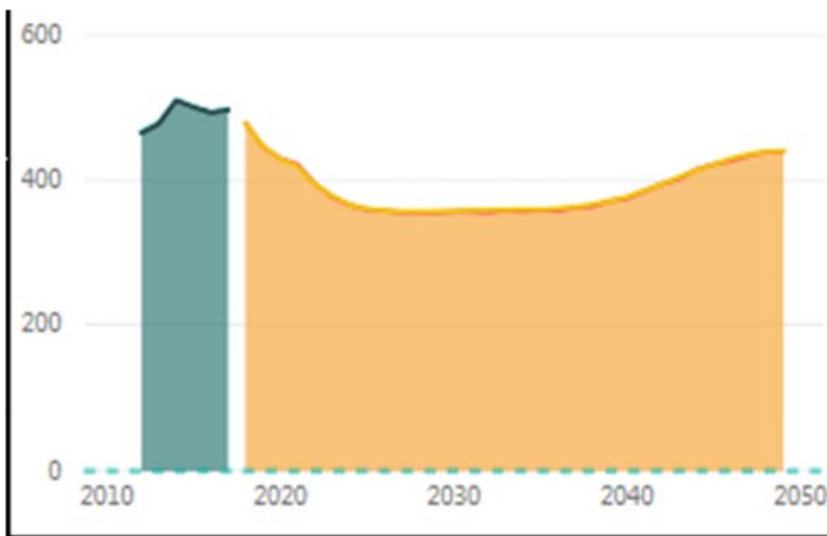
Varissuo - Lauste

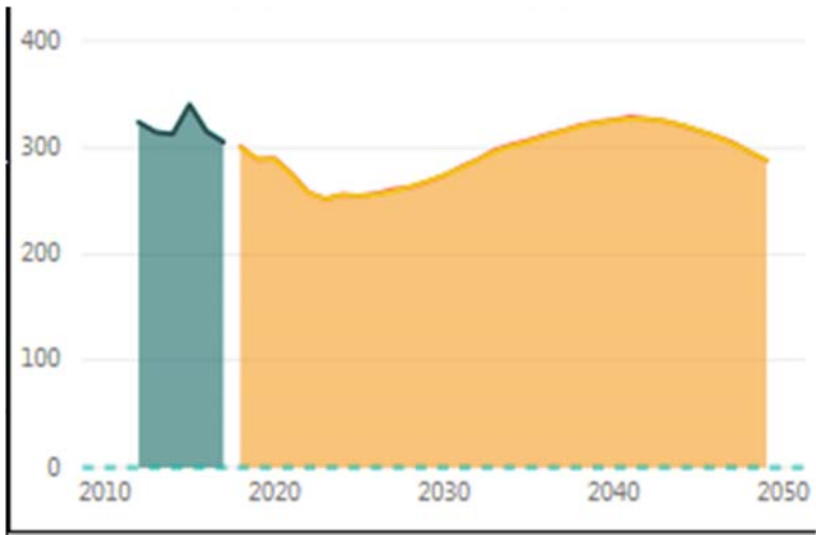
Kuva 15 Varissuo-Lauste palvelualue

Kuva 16 Varissuon varhaiskasvatusalue

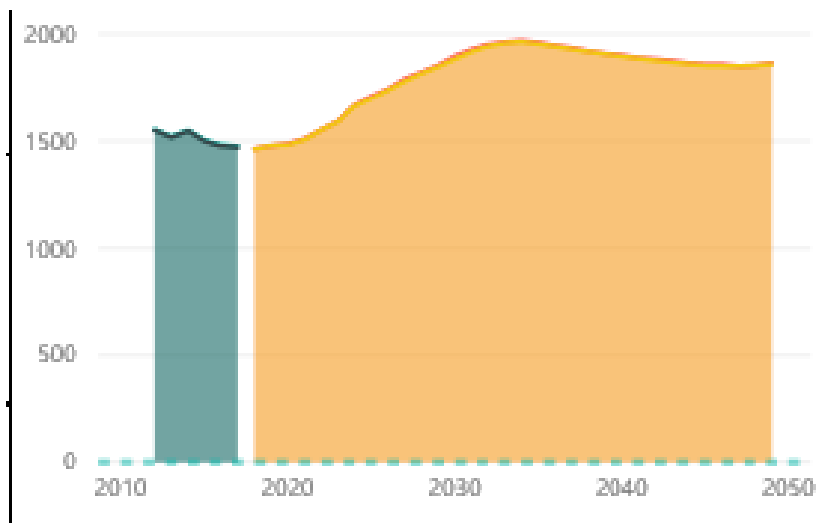

Kuva 17 Lausteen varhaiskasvatusalue

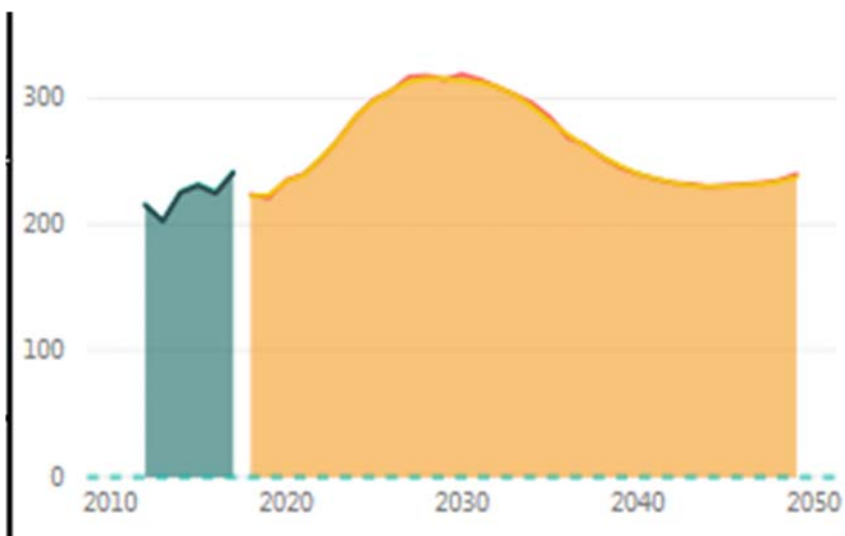

Kuva 18 Pääskyvuoren varhaiskasvatusalue

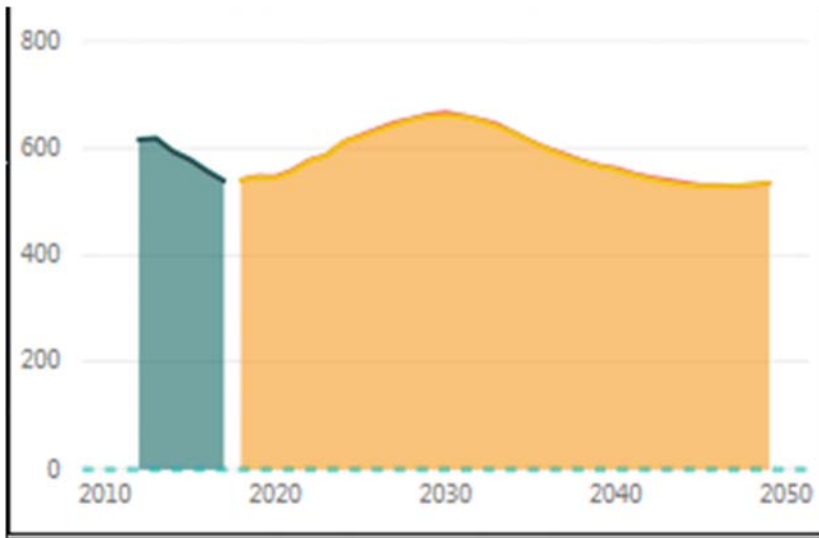
Nummi - Halinen

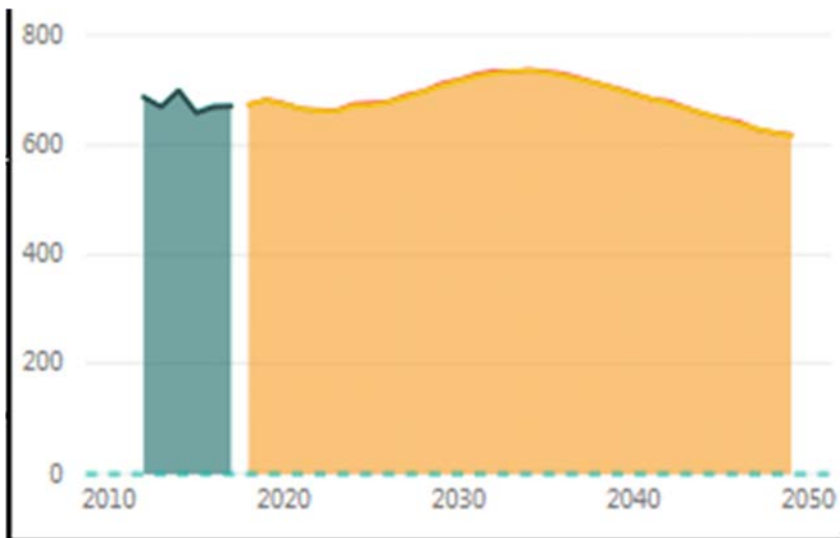
Kuva 19 Nummi-Halinen palvelualue

Kuva 20 Ylioppilaskylän varhaiskasvatusalue

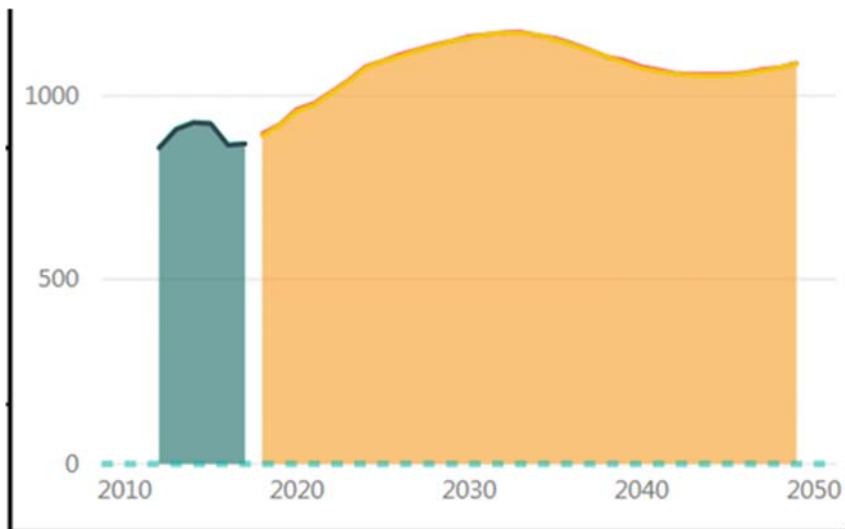

Kuva 21 Halisten varhaiskasvatusalue

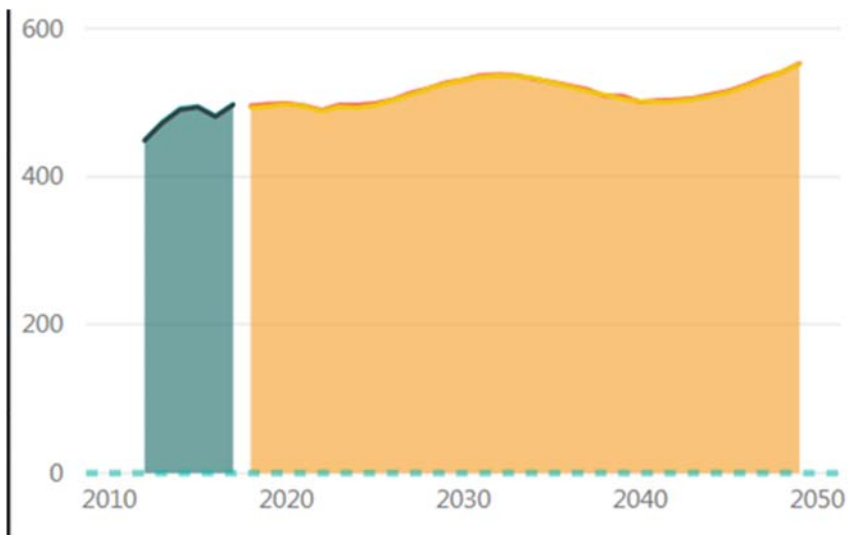

Kuva 22 Hannunniitun varhaiskasvatusalue

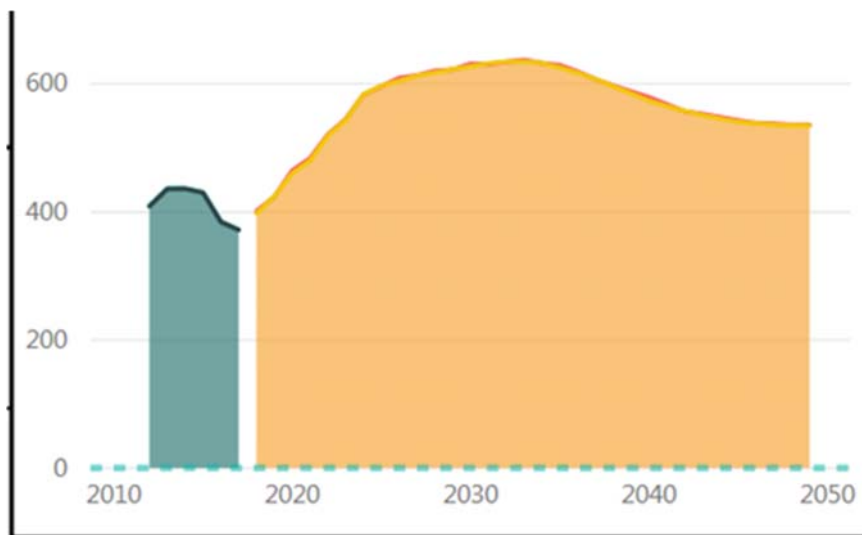
Runosmäki - Raunistula

Kuva 23 Runosmäki-Raunistula palvelualue

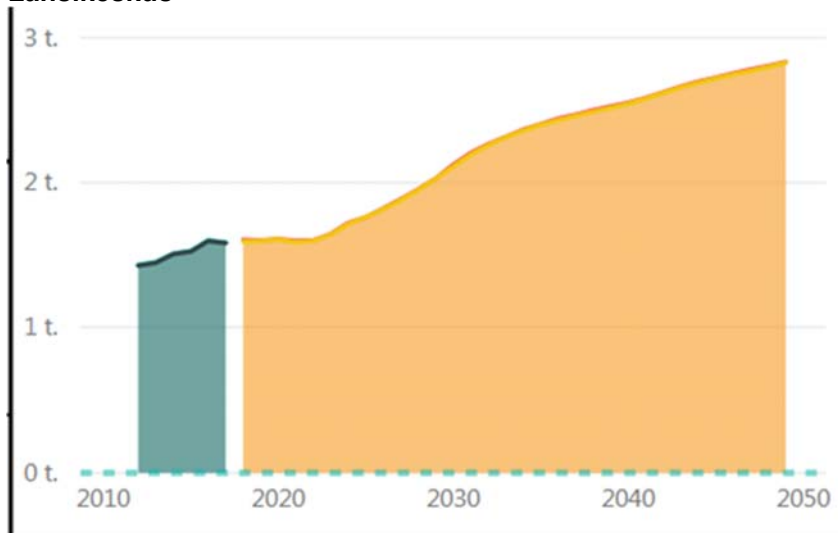

Kuva 24 Runosmäen varhaiskasvatusalue

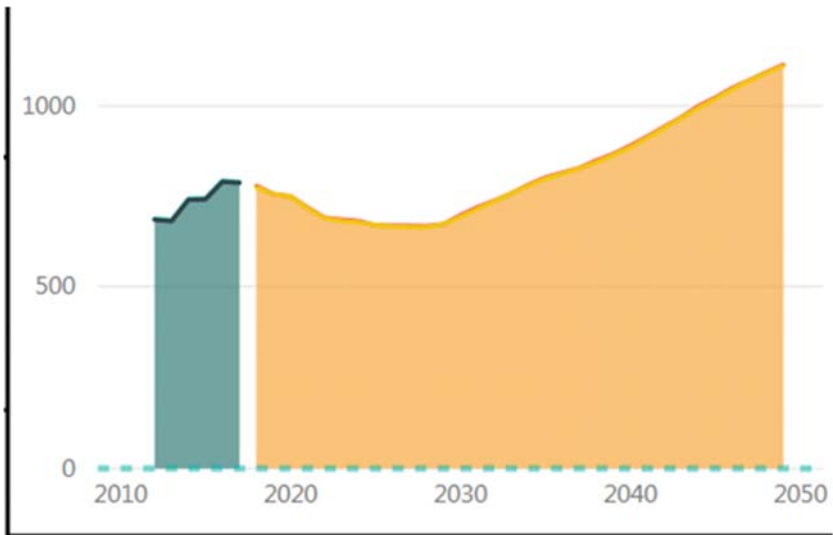
Kuva 25 Kaerlan varhaiskasvatusalue

Länsikeskus

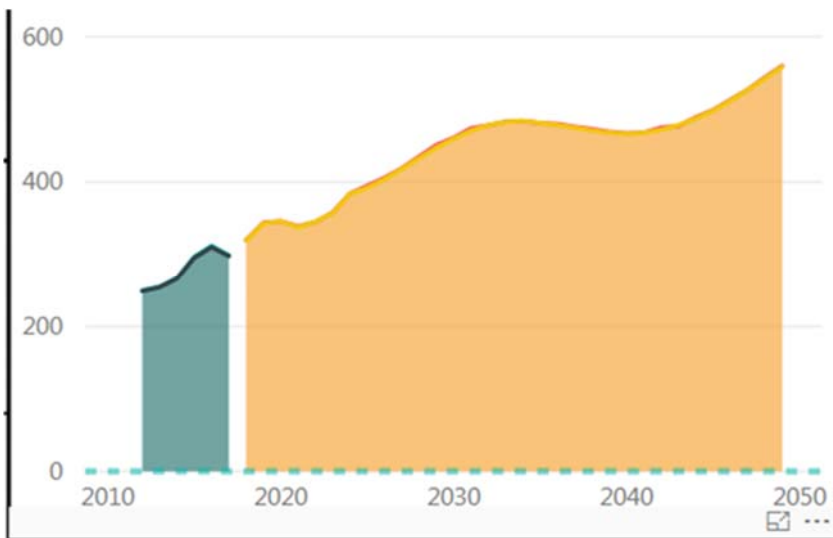

Kuva 26 Länsikeskuksen palvelualue

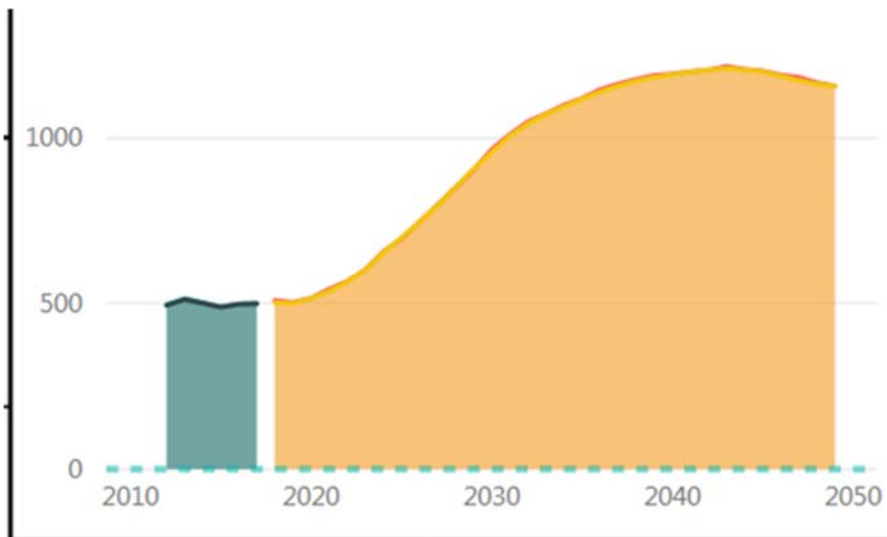

Kuva 27 Nättinummen varhaiskasvatusalue

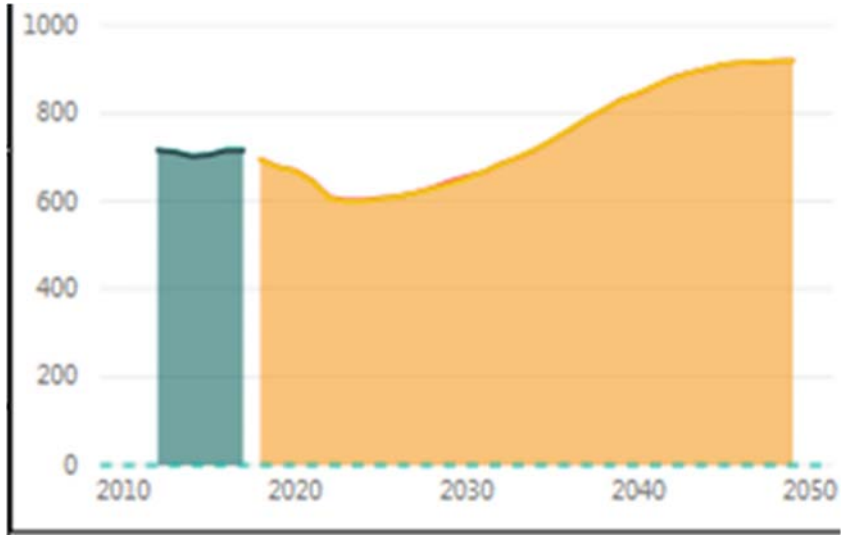

Kuva 28 Suikkilan varhaiskasvatusalue

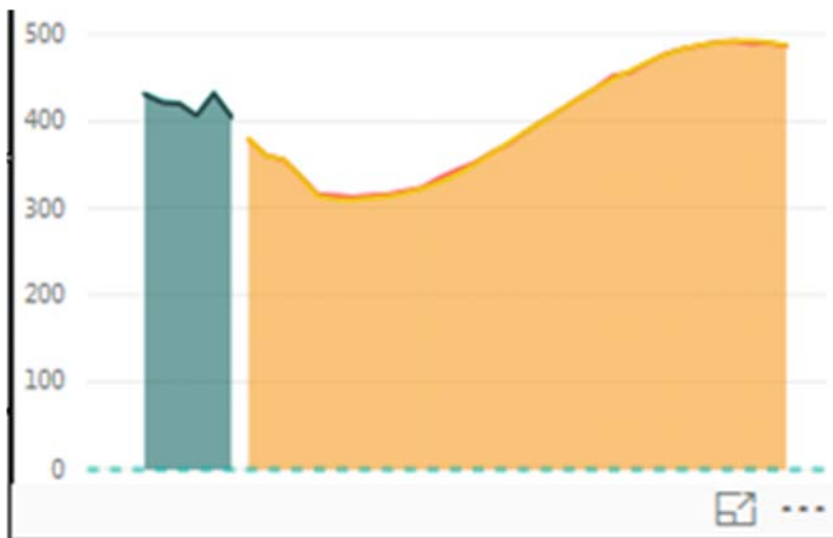

Kuva 29 Pohjolan varhaiskasvatusalue

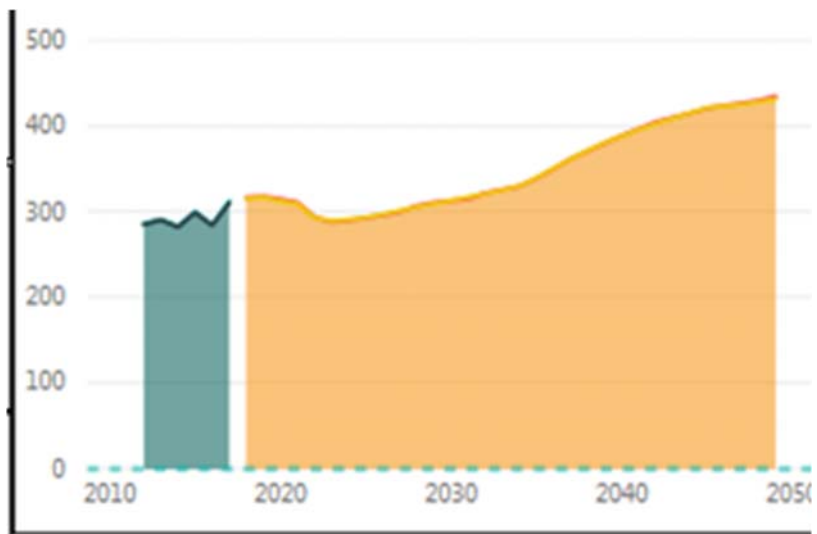
Pansio - Jyrkkälä

Kuva 30 Pansio-Jyrkkälä palvelualue

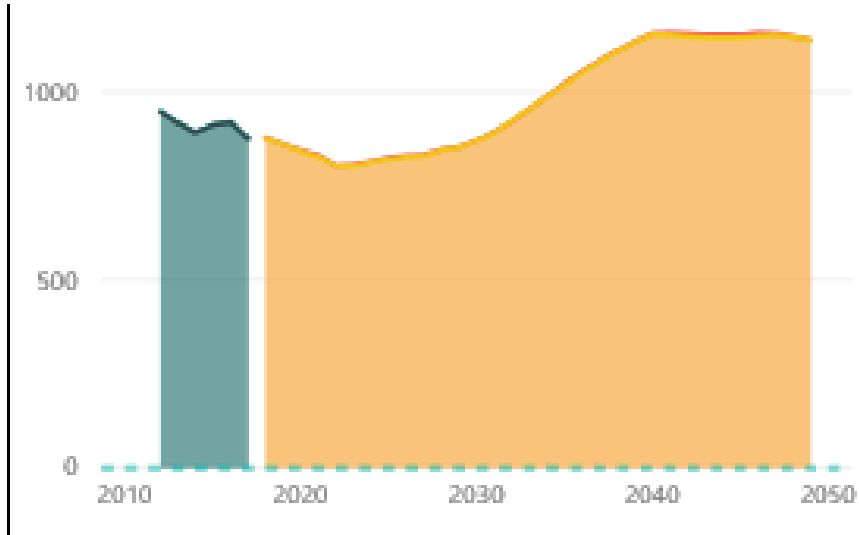

Kuva 31 Pernon varhaiskasvatusalue

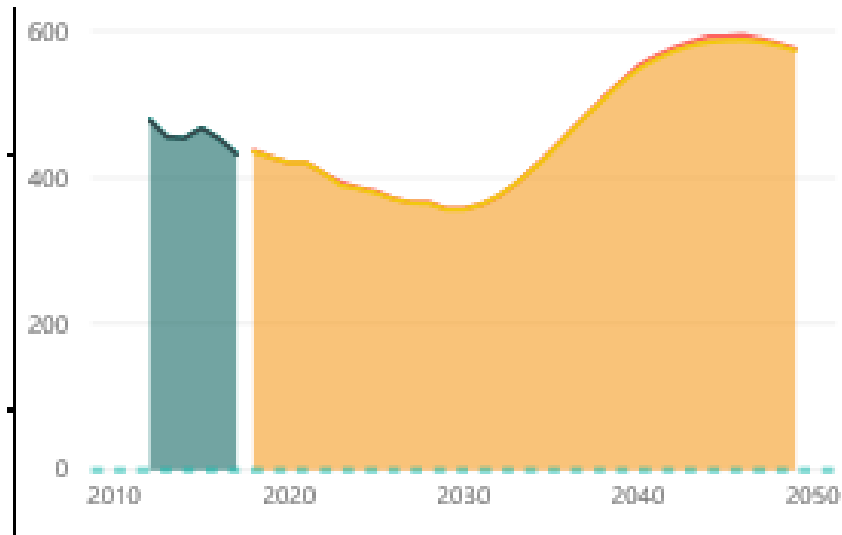

Kuva 32 Härkämäen varhaiskasvatusalue

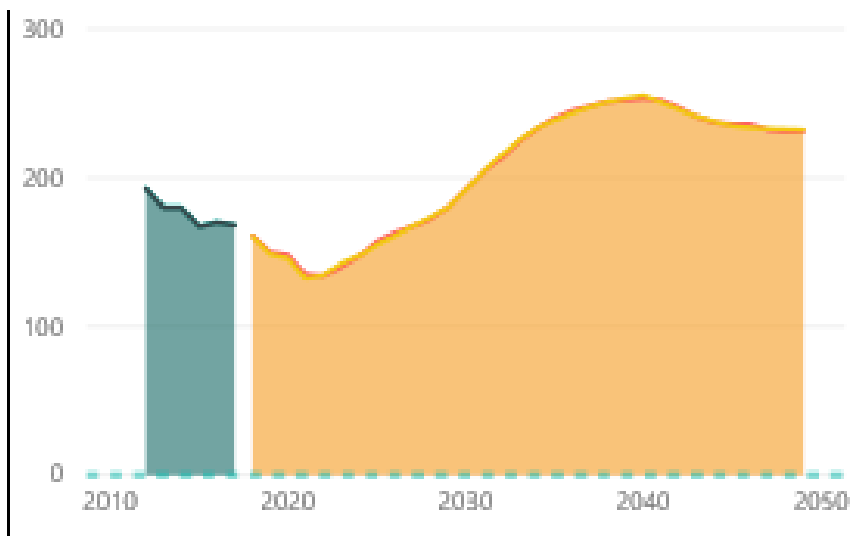
Maaria-Paattinen

Kuva 33 Maaria-Paattinen palvelualue

Kuva 34 Moision varhaiskasvatusalue

Kuva 35 Paattisten varhaiskasvatusalue

Ruotsinkielinen palvelualue

Kuva 36 Ruotsinkielinen palvelualue